

ДОГОВОР за Европейския съюз

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА БЕЛГИЙЦИТЕ
НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ДАНИЯ
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ
НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА ИСПАНИЯ
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИРЛАНДИЯ
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА
НЕГОВО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИКИЯТ ХЕРЦОГ НА ЛЮКСЕМБУРГ
НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА
НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И
СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ:

РЕШЕНИ да поставят началото на нов етап в процеса на европейска интеграция, започнат със създаването на Европейските общности,

КАТО НАПОМНЯТ историческото значение на края на разделението на европейския континент и необходимостта да се създаде стабилна основа за изграждането на бъдеща Европа,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своята привързаност към принципите на свободата, демокрацията и зачитането правата на човека и основните свободи, както и принципа на правовата държава,

КАТО ЖЕЛАЯТ да задълбочат солидарността между своите народи, при зачитане на тяхната история, култура и традиции,

КАТО ЖЕЛАЯТ да засилят демократичното и ефикасно функциониране на институциите, така че да им дадат възможност, в единна институционална рамка, по-успешно да осъществяват поверените им задачи,

РЕШЕНИ да постигнат укрепването и сближаването на своите икономики и да създадат икономически и паричен съюз, включващ, в съответствие с разпоредбите на настоящия договор единна и стабилна валута,

ТВЪРДО РЕШЕНИ да насърчават икономическия и социален напредък на своите народи в контекста на осъществяването на вътрешния пазар и засилване на сближаването и на опазването на околната среда, както и да прилагат политики, които да осигуряват паралелен напредък в икономическата интеграция и в останалите области,

РЕШЕНИ да създадат общо гражданство за гражданите на своите държави,

РЕШЕНИ да прилагат обща външна политика и политика на сигурност, включително евентуалното очертаване на рамките на общата отбранителна политика, която в определен момент би могла да доведе до обща отбрана, като по този начин се засили европейската идентичност и независимост, за насърчаването на мира, сигурността и напредъка в Европа и в света,

КАТО ПРЕПОТВЪРЖДАВАТ своята цел да улеснят свободното движение на хора, като гарантират безопасността и сигурността на своите народи, като добавят разпоредби относно правосъдието и вътрешните работи в настоящия договор,

РЕШЕНИ да продължат процеса на създаване на все по-тесен съюз между народите на Европа, в който решенията се приемат възможно най-близо до гражданите в съответствие с принципа на субсидиарност,

С ОГЛЕД да бъдат предприети по-нататъшни стъпки за напредъка на европейска интеграция,

РЕШИХА да създадат Европейски съюз, като за тази цел посочиха за свои упълномощени представители:

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА БЕЛГИЙЦИТЕ

Марк ЕЙСКЕНС

Министър на външните работи

Филип МЕЙСТАДТ

Министър на финансите

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ДАНИЯ

Уфе ЕЛЕМАН-ЙЕНСЕН

Министър на външните работи

Андрес ФОГ-РАСМУСЕН

Министър на икономиката

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ

Ханс-Дитрих ГЕНШЕР

Федерален министър на външните работи

Теодор ВАЙГЕЛ

федерален министър на финансите

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ

Андониос САМАРАС

Министър на външните работи

Ефтимос ХРИСТОДУЛУ

Министър на икономиката

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА ИСПАНИЯ

Франсиско ФЕРНАНДЕС ОРДОНЫС

Министър на външните работи

Карлос СОЛЧАГА КАТАЛАН

Министър на икономиката и финансите

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА

Ролан ДЮМА

Министър на външните работи

Пиер БЕРЕГОВОА

Министър на икономиката, финансите и бюджета

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИРЛАНДИЯ

Джерард КОЛИНС

Министър на външните работи

Бърти ОХЪРН

Министър на финансите

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА

Джани ДЕ МИКЕЛИС

Министър на външните работи

Гuido КАРЛИ

Министър на държавното съкровище

НЕГОВО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИГИЯТ ХЕРЦОГ НА ЛЮКСЕМБУРГ

Жак Ф. ПООС

Заместник министър-председател, Министър на външните работи

Жан-Клод ЮНКЕР

Министър на финансите

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ

Ханс ВАН ДЕН БРУК

Министър на външните работи

Вилем КОК

Министър на финансите

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА

Жоао ДЕ ДЕУШ ПИНЕЙРУ

Министър на външните работи

Жорже БРАГА ДЕ МАСЕДО

Министър на финансите

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ

Многоуважаемият Дъглас ХЪРД

Държавен секретар на външните работи и Общността на нациите

Уважаемият Франсис МОД

Финансов секретар на държавното съкровище

КОИТО, след като си размениха установените за валидни и съставени в надлежна форма пълномощия,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Д Я Л I
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член А

С настоящия договор високодоговарящите се страни създават помежду си Европейски съюз, наричан по-долу "Съюза". Настоящият договор бележи нов етап в процеса на създаване на все по-тесен съюз между народите на Европа, в който решенията се вземат възможно най-близо до гражданина. Съюзът се основава на Европейските общности, допълнени от политиките и формите на сътрудничество, създадени с настоящия договор. Той има за задача да организира по последователен и солидарен начин отношенията между държавите-членки и техните народи.

Член Б

Съюзът си поставя следните цели:

- да поощрява балансиран и устойчив икономически и социален напредък, по-специално посредством създаването на пространство без вътрешни граници, с укрепването на икономическото и социално сближаване, и посредством създаването на икономически и паричен съюз, който в заключителния си етап включва единна валута, в съответствие с разпоредбите на настоящия договор;

- да отстоява своята идентичност на международната сцена, по-специално чрез прилагането на обща външна политика и политика на сигурност, включително и постепенното изработване на обща отбранителна политика, която в определен момент би могла да доведе до обща отбрана;

- да укрепва закрилата на правата и интересите на гражданите на държавите-членки посредством въвеждане на гражданство на Съюза.

- да развива тясно сътрудничество в областта на правосъдието и вътрешните работи

- да запази изцяло достиженията на правото на ЕО и да ги развива, с цел да проучи, в съответствие с посочената в член Н, параграф 2 процедура, доколко политиките и формите на сътрудничество, въведени с настоящия договор, ще трябва да бъдат преразгледани с оглед осигуряване ефикасността на механизмите и институциите на Общността.

Целите на Съюза се постигат в съответствие с разпоредбите на настоящия договор, съгласно предвидените в него условия и срокове, при зачитане на принципа на субсидиарност, така както е определен в член 3б от Договора за създаване на Европейската общност.

Член В

В Съюза съществува единна институционална рамка, която осигурява съвместимостта и приемствеността при дейностите, осъществявани с цел да бъдат постигнати неговите цели, като зачита и развива достиженията на правото на ЕО.

По-специално Съюзът осигурява съвместимостта на цялостната си външна дейност в контекста на своите външни отношения, сигурността, икономическата политика и политиката за развитие. Съветът и Комисията отговарят за осигуряването на тази съвместимост.

Те осигуряват, всяка в съответствие със своите правомощия, прилагането на тези политики.

Член Г

Европейският съвет дава на Съюза необходимия тласък за неговото развитие и определя неговите общи политически насоки.

Европейският съвет включва държавните глави или правителствените ръководители на държавите-членки и председателя на Комисията. Те се подпомагат от министрите на външните работи на държавите-членки и от член на Комисията. Европейският съвет заседава най-малко два пъти годишно под председателството на държавния глава или правителствения ръководител на държавата-членка, която председателства на Съвета.

Европейският съвет предоставя на Европейския парламент доклад след всяко от своите заседания, както и ежегоден писмен доклад относно постигнатия от Съюза напредък.

Член Д

Европейският парламент, Съветът, Комисията и Съдът упражняват своите правомощия при условията и с оглед на целите, предвидени, от една страна, в разпоредбите на Договорите за създаване на Европейските общности и в последващите договори и актове, които ги изменят и допълват, и от друга страна, в останалите разпоредби на настоящия договор.

Член Е

1. Съюзът защита националната идентичност на държавите-членки, чиито системи на управление се основават на принципите на демокрацията.

2. Съюзът защита основните права така, както те са гарантирани от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. и така, както произтичат от конституционните традиции, общи за държавите-членки, като основни принципи на правото на Общността.

3. Съюзът си осигурява средствата, необходими за постигането на своите цели и за осъществяването на своите политики.

Д Я Л П

РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТ С ОГЛЕД СЪЗДАВАНЕТО НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ

Член Ж

Договорът за създаване на Европейската икономическа общност се изменя в съответствие с разпоредбите на настоящия член, за да се създаде Европейска общност.

А. Навсякъде в текста на договора:

1) Думите “Европейска икономическа общност” се заменят с думите “Европейска общност”

Б. В част първа “Принципи”:

2) Член 2 се заменя със следния текст:

“Член 2

Общността има за задача, посредством създаването на общ пазар, на икономически и паричен съюз и посредством осъществяване на общи политики и действия, посочени в членове 3 и 3а, да насърчава хармоничното и балансирано развитие на икономическите дейности в цялата Общност, устойчив и неинфлационен растеж, като се опазва околната среда, висока степен на сближаване на икономическите показатели, високо равнище на заетост и на социална закрила, повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот, и икономическото и социалното сближаване, и солидарността между държавите-членки.”

3) Член 3 се заменя със следния текст:

“Член 3

С оглед на целите, посочени в член 2, дейността на Общността включва, при условията и сроковете, предвидени в настоящия договор:

а) премахването между държавите-членки на митата и количествените ограничения върху вноса и износа на стоки, както и на всички други мерки, които имат равностоен ефект;

б) обща търговска политика;

в) вътрешен пазар, характеризиращ се с отмяната между държавите-членки на пречките за свободно движение на стоки, хора, услуги и капитали;

г) мерки, отнасящи се до влизането и движението на лица във вътрешния пазар, в съответствие член 100 в;

д) обща политика в областта на земеделието и рибарството;

е) обща политика в областта на транспорта;

ж) система, която да гарантира ненарушаването на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар;

з) сближаване на националните законодателства до степенята, необходима за функционирането на общия пазар;

и) политика в социалната област, включваща Европейски социален фонд;

й) укрепване на икономическото и социално сближаване;

к) политика в областта на околната среда;

л) укрепването на конкурентоспособността на промишлеността на Общността;

м) насърчаване на изследването и технологичното развитие;

н) насърчаването на създаването и развитието на трансевропейските мрежи;

о) съдействие за постигането на високо ниво на здравеопазване;

п) съдействие в областите на образованието и професионалната квалификация и за разцвета на културата в държавите-членки;

р) политика в областта на сътрудничеството за развитие;

с) асоцииране на отвъдморските страни и територии, с оглед увеличаване на търговията и насърчаване на съвместното икономическо и социално развитие;

т) съдействие за засилване защитата на потребителите;
у) мерки в областта на енергетиката, гражданската защита и туризма."

4) Създава се следния член:

"Член 3а

1. С оглед целите, посочени в член 2, дейността на държавите-членки и на Общността включва, при условията и съгласно сроковете, предвидени в настоящия договор, въвеждането на икономическа политика, която се основава на тясно координиране на икономическите политики на държавите-членки, на вътрешния пазар и на определянето на общи цели, и се осъществява в съответствие с принципа за отворена пазарна икономика и свободна конкуренция.

2. Едновременно с гореизложеното, при условията и съгласно сроковете и процедурите, предвидени в настоящия договор, тези дейности включват необратимо фиксиране на обменните курсове, което води до въвеждането на единна валута, екюто, до създаването и осъществяването на единна парична политика и политика на обменния курс, като основна цел и на двете е да поддържат ценова стабилност и, без да се накърнява тази цел, да подпомагат общите икономически политики в Общността, в съответствие с принципа за отворена пазарна икономика, при свободна конкуренция.

3. Тази дейност на държавите-членки и на Общността включва съблюдаването на следните ръководни принципи: ценова стабилност, стабилни публични финанси и парични условия и устойчивост на платежния баланс."

5) Добавя се следният член:

"Член 3б

Общността действа в рамките на правомощията, предоставени ѝ от настоящия договор и с оглед на целите, предвидени в него.

В областите, които не са от нейната изключителна компетентност, Общността предприема действия в съответствие с принципа на субсидиарността, само ако и доколкото целите на предлаганото действие не могат да бъдат достатъчно добре постигнати от държавите-членки и поради тази причина могат да бъдат успешно осъществени от Общността поради обхвата или последиците на предлаганото действие.

Действията на Общността не могат да надхвърлят необходимото за постигане на целите на настоящия договор."

6) Член 4 се заменя със следния текст:

"Член 4

1. Изпълнението на задачите, възложени на Общността, се осъществява от следните институции:

- ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ,
- СЪВЕТ,
- КОМИСИЯ,
- СЪД,
- СМЕТНА ПАЛАТА.

Всяка от институциите действа в рамките на предоставените ѝ от настоящия договор правомощия.

2. Съветът и Комисията се подпомагат от Икономически и социален комитет и от Комитет на регионите, които упражняват консултативни функции."

7) Добавят се следните членове:

"Член 4а

В съответствие с предвидените в настоящия договор процедури, се създава Европейска система на централните банки, наричана по-долу "ЕСЦБ", и Европейска централна банка, наричана по-долу "ЕЦБ"; те действат в рамките на правомощията, предоставени им с настоящия договор и с устава на ЕСЦБ и ЕЦБ, (наричан по-долу устав на ЕСЦБ), включен като приложение към настоящия договор.

Член 4б

Създава се Европейска инвестиционна банка, която действа в рамките на правомощията, предоставени ѝ от настоящия договор и включения като приложения към него устав. "

8) Член 6 се заличава и член става член . Неговата алинея се заменя със следния текст:

"Съветът, в съответствие с процедурата, посочена в член в, може да приеме разпоредби, насочени към забрана на тази дискриминация."

9) Членове 8 , 8а, 8б и 8в стават съответно 7, 7а, 7б и 7в.

В. Добавя се следната част:

“Ч А С Т В Т О Р А
ГРАЖДАНСТВО НА СЪЮЗА

Член 8

1. Създава се гражданство на Съюза.

Всяко лице, което притежава гражданство на държава-членка, е гражданин на Съюза.

2. Гражданите на Съюза се ползват от правата и изпълняват задълженията, предвидени в настоящия договор.

Член 8а

1. Всеки гражданин на Съюза има право да се придвижва и свободно да пребивава на територията на държавите-членки, при ограниченията и условията, предвидени в настоящия договор и в мерките, приети за неговото осъществяване.

2. Съветът може да приема разпоредби с цел улесняване на упражняването на правата, посочени в параграф 1; освен ако настоящият договор не предвижда друго, той се произнася с единодушие по предложение на Комисията и след одобрение на Европейския парламент.

Член 8б

1. Всеки гражданин на Съюза, пребиваващ в държава-членка, на която не е гражданин, има право да избира и да бъде избран в местни избори в държава-членка, на територията на която пребивава постоянно, при същите условия, както и гражданите на тази държава. Това право се упражнява при спазване на подробните разпоредби, които се приемат преди 31 декември 1994 г. от Съвета с единодушие по предложение на Комисията и след консултации с Европейския парламент; тези условия могат да предвиждат и дерогации, оправдани от специфични за държава-членка проблеми.

2. Без да се накърняват разпоредбите на член 138, параграф 3 и приетите за прилагането му разпоредби, всеки гражданин на Съюза, пребиваващ в държава-членка, чийто гражданин не е, има право да избира и да бъде избран в изборите за Европейски парламент в държавата-членка, където пребивава постоянно при същите условия, както и гражданите на тази държава. Това право се упражнява при спазване на подробните разпоредби, които се приемат преди 31 декември 1993 г. от Съвета, с единодушие по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент; тези разпоредби могат да предвиждат дерогации, когато са оправдани от проблеми, специфични за държава-членка.

Член 8в

Всеки гражданин на Съюза на територията на трета страна, където държавата-членка, чийто гражданин е той, няма представителство, има право на закрила от дипломатическите и консулските представителства на всяка държава-членка при същите условия, както и гражданите на тази държава. Преди 31 декември 1993 г. държавите-членки установяват помежду им необходимите правила и започват преговори за осигуряване на тази защита.

Член 8г

Всеки гражданин на Съюза има право да подава петиции до Европейския парламент, в съответствие с член 138г.

Всеки гражданин на Съюза може да се обръща към омбудсмана, предвиден в член 138д.

Член 8д

До 31 декември 1993 г., а след това на всеки три години, Комисията изготвя доклад до Европейския парламент, до Съвета и до Икономическия и социален комитет относно прилагането на разпоредбите от настоящата част. Този доклад отчита развитието на Съюза.

На тази основа, без да се накърняват останалите разпоредби на настоящия договор, Съветът с единодушие по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, може да приеме разпоредбите, целящи да допълнят правата, предвидени в настоящата част, разпоредбите, които да препоръча за приемане от държавите-членки, в съответствие с техните конституционни изисквания.”

Г. Част втора и трета се прегрупират под следното заглавие:

“Ч А С Т Т Р Е Т А
ПОЛИТИКИ НА ОБЩНОСТТА”

и в тази част:

10) В член 49, първото изречение се заменя със следния текст:

“След влизането в сила на настоящия договор, Съветът, като се произнася в съответствие с процедурата по член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет, приема, с директиви и регламенти,

необходимите мерки с оглед постепенното осъществяване на свободното движение на работници, така както то е определено в член 48 , и по-специално:”

11) Член 54 , параграф 2 се заменя със следния текст:

“2. За да се изпълни общата програма или, при липсата на такава програма, за да се завърши даден етап от постигането на свободата на установяване в определена дейност, Съветът, като действа в съответствие с процедурата по член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет, издава директиви.”

12) Член 56 , параграф 2 се заменя със следния текст:

“2. Преди изтичане на преходния период Съветът, с единодушие по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, издава директиви за координацията на горепосочените закони, подзаконови и административни разпоредби. Въпреки това, след края на втория етап, Съветът, като се произнася в съответствие с процедурата по член 189б, издава директиви за координацията на разпоредбите, които във всяка държава-членка са предмет на регламентация с подзаконов или административен акт.”

13) Член 57 се заменя със следния текст:

“Член 57

1. За да се улесни започването и упражняването на дейност като самостоятелно заето лице, Съветът в съответствие с процедурата по член 189б, издава директиви, които имат за цел взаимното признаване на дипломи, удостоверения и други доказателства за официални квалификации.

2. За същите цели Съветът преди изтичането на преходния период, издава директиви, насочени към координацията на законите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно започването и упражняването на дейност като самостоятелно заето лице. Съветът се произнася с единодушие, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, по директивите, чието изпълнение налага най-малко в една държава-членка изменение на съществуващите законодателни принципи на режима на професиите по отношение на образованието и условията за достъп на физически лица. В останалите случаи Съветът действа в съответствие с процедурата по член 189б.

3. По отношение на медицинските, парамедицинските и фармацевтичните професии, постепенното премахване на ограниченията ще зависи от координацията на условията за тяхното упражняване в различните държави-членки.”

14) Заглавието на глава 4 се заменя със следното заглавие:

“Г л а в а 4

КАПИТАЛИ И ПЛАЩАНИЯ”

15) Създават се следните членове:

“Член 73а

Считано от 1 януари 1994 г., членове 67 до 73 се заменят с членове 73б до 73ж.

Член 73б

1. В рамките на разпоредбите на настоящата глава, всички ограничения върху движението на капитали между държавите-членки и между държавите-членки и трети страни се забраняват.

2. В съответствие с разпоредбите на настоящата глава всички ограничения върху плащанията между държавите-членки и между държавите-членки и трети страни се забраняват.

Член 73в

1. Разпоредбите на член б не накърняват прилагането спрямо трети страни на всяко от ограниченията, действащи към 31 декември 1993 г. по силата на националното или общностното право, които са приети по отношение на движението на капитали от и към трети страни, свързано с преки инвестиции, включително инвестициите в недвижимо имущество, установяването, предоставянето на финансови услуги или допускането на ценни книги на капиталовите пазари.

2. В стремежа си да постигне целта – свободно движение на капитали между държавите-членки и трети страни във възможно най-голяма степен и без да се накърняват останалите глави на този договор, Съветът може, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, да приема мерки за движението на капитали от и към трети страни, свързано с преки инвестиции, включително инвестиции в недвижимо имущество, установяване, предоставяне на финансови услуги или допускане на ценни книги на капиталовите пазари. За приемане на мерките по този параграф, които се явяват стъпка назад за общностното право по отношение на либерализацията на движението на капитали от и към трети страни, е необходимо единодушие.

Член 73г

1. Разпоредбите на член 73б не накърняват правото на държавите-членки:

а) да прилагат съответните разпоредби на тяхното данъчно законодателство, които провеждат разграничение между данъкоплатци, които не са в еднакво положение що се отнася до тяхното място на пребиваване или място на инвестиране на капитала;

б) да вземат всички необходими мерки за предотвратяване на нарушенията на националните закони и подзаконовни норми, в частност в данъчната област и областта на разумния надзор на финансовите институции, или да предвидят процедури за деклариране на движението на капитали за целите на статистическата или административна информация, или да вземат мерки, които са оправдани от съображения за обществен ред или обществена сигурност.

2. Разпоредбите на настоящата глава не накърняват приложимостта на ограниченията на правото на установяване, които са съвместими с този договор.

3. Мерките и процедурите, посочени в параграфи 1 и 2 не представляват средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение на свободното движение на капитали и плащания по смисъла на Член 73б.

Член 73д

Чрез дерогация от член б, държавите-членки, които на декември г. се ползват с дерогация на базата на действащото общностно право, имат право да запазят такива каквито са ограниченията на движенията на капитали, позволени им с тези дерогации, най-късно до 31 декември 1995 г.

Член 73е

Когато при изключителни обстоятелства, движението на капитали към и от трети страни причинява или заплашва да причини сериозни затруднения за функционирането на икономическия и паричния съюз, Съветът с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ, може да вземе предпазни мерки по отношение на трети страни за срок, не по-дълъг от шест месеца, ако тези мерки са строго необходими.

Член 73ж

1. Ако, в случаите, предвидени в член 228а, се счита за необходимо действие на Общността, Съветът може в съответствие с процедурата, предвидена в член 228а, да вземе необходимите спешни мерки по движението на капитали и плащания по отношение на съответните трети държави.

2. Без да се накърнява член 224 и доколкото Съветът не е взел мерките по параграф , държава-членка може, по сериозни политически причини или съображения за неотложност, да вземе едностранни мерки срещу трета страна във връзка с движението на капитали и плащания. Комисията и останалите държави-членки трябва да бъдат уведомени за тях най-късно до датата на влизане в сила на тези мерки.

Съветът може, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, да реши, че съответната държава-членка трябва да измени или отмени мерките. Председателят на Съвета уведомява председателя на Европейския парламент за такова решение на Съвета.

Член 73з

До 1 януари 1994 г. са приложими следните разпоредби:

1. Всяка държава-членка се задължава да разреши, във валутата на държавата-членка, където е постоянното пребиваване на кредитора или на бенефициента, всяко плащане, свързано с движението на стоки, услуги или капитали, както и всеки трансфер на капитали и доходи, в степента, в която движението на стоки, капитали и лица между държавите-членки е било либерализирано по силата на настоящия договор.

Държавите-членки декларират готовността си да се ангажират с либерализация на плащанията отвъд степента, предвидена в предходната алинея, доколкото тяхната икономическа ситуация като цяло и състоянието на техния платежен баланс в частност позволяват това.

2. Доколкото движението на стоки, услуги и капитали се ограничава само от ограниченията върху плащанията, свързани с тях, тези ограничения прогресивно трябва да бъдат премахвани чрез прилагане *mutatis mutandis* на разпоредбите на настоящата глава и главите, свързани с премахването на количествените ограничения и с либерализацията на услугите.

3. Държавите-членки се задължават да не въвеждат помежду си никакви нови ограничения на трансферите и свързаните с тях невидими трансакции, изброени в приложение III към настоящия договор.

Прогресивното премахване на съществуващите ограничения се извършва в съответствие с разпоредбите на членове 63 до 65, доколкото това премахване не се урежда от разпоредбите, съдържащи се в параграфи 1 и 2 или от другите разпоредби на настоящата глава.

4. Ако е необходимо, държавите-членки се консултират помежду си относно мерките, които трябва да бъдат взети, за да се позволи плащанията и трансферите, посочени в настоящия член да бъдат извършени; тези мерки не могат да накърняват постигането на целите, заложиени в настоящия договор.

16) Член 75 се заменя със следното:

“Член 75

1. За целите на прилагането на член 74, и като се вземат предвид особените характеристики на транспорта, Съветът, в съответствие с процедурата по член в и след консултиране с Икономическия и социален комитет, създава:

- а) общи правила, приложими към международния транспорт от и към територията на държава-членка или преминаване през територията на дадена държава-членка;
- б) условията, при които превозвачите, които не пребивават постоянно в държава-членка, могат да извършват транспортни услуги в тази държава;
- в) мерки за подобряване на безопасността на транспорта;
- г) други необходими разпоредби.

2. Разпоредбите, посочени под букви а) и б) на параграф 1 се приемат през преходния период.

3. Чрез дерогация от процедурата, установена в параграф , когато прилагането на разпоредбите относно принципите на правния режим на транспорта би засегнало сериозно жизненото равнище и заетостта в някои области, и експлоатация на транспортното оборудване, въпросните разпоредби се приемат от Съвета с единодушие по предложение на Комисията, след консултиране с Икономическия и социален комитет. При това, Съветът взема предвид необходимостта от адаптиране към икономическото развитие, което ще последва от създаването на общия пазар.”

17) Заглавието на дял I в част трета се заменя от следното:

“Д Я Л V

ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА КОНКУРЕНЦИЯ, ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ И СБЛИЖАВАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВАТА”

18) В член 92 , параграф 3 :

- се добавя следната буква:

“г) помощите за насърчаване на културата и опазване на наследството, доколкото тези помощи не засягат условията на търговия и конкуренция в Общността в степен, противоречаща на общия интерес.”

- сегашната буква г) става буква д).

19) Член 94 се заменя със следното:

“Член 94

Съветът, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, може да приема подходящи регламенти за прилагането на членове 92 и 93 и в частност може да определя условията, при които се прилага член 93, параграф 3, както и категориите помощи, които са изключени от тази процедура.”

20) Член 99 се заменя със следното:

“Член 99

Съветът, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент и с Икономическия и социален комитет, приема разпоредби за хармонизиране на законодателството относно данъците върху оборота, акцизите и другите форми на косвено данъчно облагане, в степента, в която такава хармонизация е необходима за осигуряване създаването и функционирането на вътрешния пазар, в срока, посочен в член 7а.”

21) Член 100 се заменя със следното:

“Член 100

Съветът, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент и с Икономическия и социален комитет, относно сближаването на онези разпоредби, предвидени в закони, подзаконови или административни актове на държавите-членки, които пряко се отнасят до създаването или функционирането на общия пазар.”

22) Член 101а, параграф 1 се заменя със следното:

“1. Чрез дерогация от член и освен ако в този договор не е предвидено друго, следващите разпоредби се прилагат за постигане на целите, заложиени в член а. Съветът, в съответствие с процедурата по член 189б и след консултация с Икономическия и социален комитет, приема мерките за сближаване на, законовите,

подзаконовите или административните разпоредби на държавите-членки, които имат за цел създаването или функционирането на вътрешния пазар.”

23) Създава се следният член:

“Член 100в

1. Съветът, с единодушие по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, определя третите държави, чиито граждани трябва да притежават виза при прекосяване на външните граници на държавите-членки.

2. Независимо от това, при спешна ситуация в трета държава, която поставя заплахата от внезапен наплив на нейни граждани към Общността, Съветът, с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията, може да въведе, за срок не по-дълъг от шест месеца, визово изискване за гражданите на въпросната държава. Визовото изискване, установено по този параграф може да бъде удължено в съответствие с процедурата по параграф 1.

3. От 1 януари 1996 г. Съветът приема решенията, посочени в параграф 1, с квалифицирано мнозинство. Преди тази дата, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент, Съветът с квалифицирано мнозинство приема мерките, свързани с унифицирания формуляр за виза.

4. В областите, посочени в настоящия член, Комисията разглежда всяко искане, направено от държава-членка във връзка с представянето на предложение на Съвета.

5. Настоящият член не накърнява упражняването на отговорностите на държавите-членки във връзка с поддържането на законността и гарантиране на вътрешната сигурност.

6. Настоящият член се прилага и към други области, ако бъде взето такова решение по силата на член К. от разпоредбите на Договора за Европейския съюз, които се отнасят до сътрудничеството в областта на правосъдието и вътрешните работи, като същевременно се спазват изискванията за гласуване.

7. Разпоредбите на действащите между държавите-членки конвенции, които уреждат областите, обхванати от настоящия член, остават в сила докато тяхното съдържание не бъде заменено от директиви или мерки, приети по силата на настоящия член.”

24) Създава се следният член:

“Член 100г

Координационният комитет, състоящ се от висши длъжностни лица, създаден по силата на член К.4 от Договора за Европейския съюз, допринася за подготовката на процедурите в Съвета в областите, посочени в член 100в, без с това да се накърняват разпоредбите на член 151.”

25) Дял II, глави 1, 2 и 3 в част три се заменят със следния текст:

”Д Я Л VI

ИКОНОМИЧЕСКА И ПАРИЧНА ПОЛИТИКА

Г л а в а I

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА

Член 102а

Държавите-членки провеждат техните икономически политики с оглед допринасяне за постигането на целите на Общността, определени в член 2, и в контекста на основните насоки, посочени в член 103, параграф 2. Държавите-членки и Общността действат в съответствие с принципа на отворена пазарна икономика със свободна конкуренция, като благоприятстват ефективното разпределяне на ресурси, в съответствие с принципите, предвидени в член 3а.

Член 103

1. Държавите-членки провеждат икономическите си политики като въпрос от общо значение и ги координират в рамките на Съвета, в съответствие с разпоредбите на член 102а.

2. Съветът, с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията, формулира проект на основните насоки на икономическите политики на държавите-членки и на Общността, и докладва констатациите си на Европейския съвет.

Европейският съвет, като действа на основата на доклад от Съвета, обсъжда заключение относно общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Общността.

На основата на това заключение Съветът с квалифицирано мнозинство, приема препоръка, определяща тези общи насоки. Съветът съобщава препоръката на Европейския парламент.

3. За да осигури тясната координация на икономическите политики и устойчивото сближаване на икономическите показатели на държавите-членки, Съветът, на основата на доклади, представени от Комисията, прави преглед на икономическото развитие на всяка от държавите-членки и на Общността,

както и на съгласуваността между икономическите политики и общите насоки, посочени в параграф 2, и регулярно извършва цялостна оценка.

За целите на това многостранно наблюдение, държавите-членки предават на комисията информация относно взетите от тях важни мерки в областта на икономическата им политика и всяка друга информация, която считат за необходима.

4. Когато по процедурата по параграф 3 се установи, че икономическите политики на дадена държава-членка не са съгласувани с общите насоки, посочени в параграф 2, или че поставят в опасност правилното функциониране на икономическия и паричен съюз, Съветът може с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията, да отправи необходимите препоръки до съответната държава-членка. Съветът може, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията, да реши да публикува препоръките си.

Председателят на Съвета и Комисията докладват на Европейския парламент резултатите от многостранното наблюдение. Председателят на Съвета може да бъде поканен да се яви пред компетентна комисия на Европейския парламент, ако Съветът е публикувал препоръките си.

5. Съветът, като действа в съответствие с процедурата по член в, може да приеме подробни правила за процедурата за многостранно наблюдение, посочена в параграфи 3 и 4 на настоящия член.

Член 103а

1. Без да се накърняват останалите процедури, предвидени в настоящия договор, Съветът може с единодушие по предложение на Комисията, да определя подходящи мерки за дадена икономическа ситуация, в частност ако възникнат тежки затруднения при доставката на определени стоки.

2. Когато дадена държава-членка е в затруднение или е заплашена от сериозни затруднения, причинени от изключителни обстоятелства, които не са в неин контрол, Съветът единодушно, по предложение на Комисията, може при определени условия да предостави на тази държава-членка финансова помощ от Общността. Когато тежките затруднения са причинени от природни бедствия, Съветът действа с квалифицирано мнозинство. Председателят на Съвета уведомява Европейския парламент за взетото решение.

Член 104

1. Забранява се предоставянето на овърдрафти или други видове кредитни улеснения от ЕЦБ или централните банки на държавите-членки (по-нататък "национални централни банки"), в полза на институциите или органите на Общността, централното управление, регионалните, местни или други органи на публична власт, на други органи, регулирани от публичното право, или на публични предприятия на държавите-членки, както и закупуването пряко от тях на дългови инструменти от ЕЦБ или от националните централни банки.

2. Параграф 1 не се прилага спрямо кредитни институции, които са публична собственост, които, при предоставянето на резерви от централните банки, се третира от националните централни банки и от ЕЦБ като частни кредитни институции.

Член 104а

1. Забраняват се всички необосновани от разумни съображения мерки, които създават привилегирован достъп на институции или органи на Общността, органи на централната власт, регионални, местни или други органи на публична власт, други органи, регулирани от публичното право, или публични предприятия на държавите-членки до финансови институции.

2. Съветът, като действа в съответствие с процедурата по член 189в, дава определения за прилагането на забраната по параграф 1, преди 1 януари 1994 г.

Член 104б

1. Общността не носи отговорност за и не поема задълженията на органите на централната власт, регионалните, местни или други органи на публична власт, на други органи, регулирани от публичното право, или на публични предприятия на държавите-членки, без с това да се засягат взаимните финансови гаранции за съвместно изпълнение на даден проект. Една държава-членка не носи отговорност за и не поема задълженията на органите на централната власт, регионалните, местни или други органи на публична власт, на други органи, регулирани от публичното право, или на публични предприятия на друга държава-членка, без с това да се засягат взаимните финансови гаранции за съвместно изпълнение на даден проект.

2. Ако е необходимо, Съветът, като действа в съответствие с процедурата по член 189в, може да даде определения за прилагане на забраните по член 104 и по настоящия член.

Член 104в

1. Държавите-членки трябва да избягват прекомерен държавен дефицит.

2. Комисията наблюдава развитието на състоянието на бюджета и на съществуващия държавен дълг в държавите-членки, с оглед установяването на очевидни грешки. По-специално тя следи за спазването на бюджетната дисциплина на основата на следните два критерия:

а) дали съотношението на планирания или действителен държавен дефицит спрямо брутния вътрешен продукт надвишава референтната стойност, освен ако

- или съотношението съществено и трайно е намаляло и е достигнало ниво, близко до референтната стойност;

- или, алтернативно, излишъкът над референтната стойност е налице само по изключение и временно и съотношението остава близко до референтната стойност;

б) дали съотношението на държавния дълг спрямо брутния вътрешен продукт надвишава референтната стойност, освен ако съотношението е достатъчно намаляващо и достига референтната стойност със задоволителни темпове.

Референтните стойности се определят в Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към настоящия договор.

3. Ако дадена държава-членка не изпълнява изискванията по един или и по двата критерия, Комисията изготвя доклад. Докладът на Комисията взема предвид дали държавния дефицит надвишава държавните инвестиционни разходи, включително средносрочното икономическо и бюджетно състояние на държавата-членка.

Комисията може също така да изготви доклад, ако въпреки изпълнението на изискванията по критериите, тя е на мнение, че съществува риск от прекомерен дефицит в някоя държава-членка.

4. Комитетът, предвиден в член 109в, дава становище по доклада на Комисията.

5. Ако Комисията прецени, че в дадена държава-членка съществува или може да възникне прекомерен дефицит, Комисията изпраща становище по този въпрос на Съвета.

6. Съветът, с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията, и след като е обсъдил всички съображения, представени от заинтересованата държава-членка, решава след цялостна оценка, дали е налице прекомерен дефицит.

7. Когато е взето решение относно наличието на прекомерен дефицит по реда на параграф 6, Съветът отправя препоръки до съответната държава-членка с оглед прекратяването на това положение в определен срок. С изключение на разпоредбите на параграф 8, тези препоръки не се публикуват.

8. Когато установи, че в отговор на неговите препоръки не са били предприети ефективни действия в определения срок, Съветът може да публикува препоръките.

9. Ако някоя държава-членка продължава да не привежда в действие препоръките на Съвета, той може да реши да даде предизвестие на държавата-членка, в определен срок да изпълни мерки за намаляване на дефицита, считани от Съвета за необходими за справяне със ситуацията.

В този случай, Съветът може да поиска от съответната държава-членка да представя по определен график доклади, чрез които да се преценят положените от нея усилия за коригиране на положението.

10. Правото да се предявят искове по членове 169 и 170 не може да бъде упражнено в рамките на параграфи 1 - 9 на настоящия член.

11. Докато дадена държава-членка не изпълнява решение, взето в съответствие с параграф 9, Съветът може да реши да приложи или, според случая – да засили една или повече от следните мерки:

- да изиска от съответната държава да публикува, преди издаването на облигации и ценни книжа, определена от Съвета допълнителна информация;

- да прикани Европейската инвестиционна банка да преразгледа кредитната си политика спрямо тази държава-членка;

- да изиска от съответната държава-членка да направи безлихвен депозит в подходящ размер в Общността, докато, по мнението на Съвета, прекомерният дефицит бъде коригиран;

- да наложи глоби с подходящ размер.

Председателят на Съвета уведомява Европейския парламент за взетите решения.

12. Съветът отменя някои или всичките си решения, посочени в параграфи 6 - 9 и 11, в степеня в която прекомерният дефицит на съответната държава-членка е бил, по мнението на Съвета, коригиран. Ако Съветът вече е публикувал препоръки, веднага след отмяната на решението по параграф 8, той прави публично изявление, че прекомерният дефицит в съответната държава-членка вече не съществува.

13. При вземане решенията по параграфи 7 - 9, 11 и 12, Съветът действа по препоръка на Комисията с мнозинство от две трети от гласовете на неговите членове, претеглени в съответствие с член 148, параграф 2, като се изключват гласовете на заинтересованата държава-членка.

14. Допълнителни разпоредби относно прилагането на процедурата, описана в настоящия член, се съдържат в Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към настоящия договор.

Съветът с единодушие, по предложение на Комисията и след консултации с Европейския парламент и с ЕЦБ, приема подходящи разпоредби, които ще заменят горепосоченият протокол.

При запазване действието на останалите разпоредби на настоящия параграф, Съветът, преди 1 януари 1994 г. с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултации с Европейския парламент, определя подробни правила и определения за прилагането на разпоредбите на горепосочения протокол.

Г л а в а 2

ПАРИЧНА ПОЛИТИКА

Член 105

1. Основната цел на ЕСЦБ е да поддържа ценова стабилност. Без да се накърнява тази цел, ЕСЦБ подкрепя основните икономически политики на Общността с цел да допринесе за постигането на нейните цели, както са посочени в член 2. ЕСЦБ действа в съответствие с принципа на отворената пазарна икономика при свободна конкуренция, като подкрепя ефективното разпределение на ресурсите и спазва принципите, посочени в член 3а.

2. Основните задачи, осъществявани чрез ЕСЦБ, са:

- да определя и осъществява паричната политика на Общността;
- да осъществява валутни операции в съответствие с разпоредбите на член 109;
- да държи и управлява официалните резерви в чуждестранна валута на държавите-членки;
- да насърчава нормалното функциониране на платежните системи.

3. Третото тире на параграф 2 не засяга държането и управлението от правителствата на държавите-членки на текущи средства в чуждестранна валута.

4. С ЕЦБ се провеждат консултации:

- по всеки предложен акт на Общността в областите на нейната компетентност;
- от националните органи, във връзка с всеки проект на нормативна разпоредба в областите на нейната компетентност, но в рамките и при условията, определени от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 106, параграф 6.

ЕЦБ може да представя становища на съответните институции или органи на Общността или на националните власти по въпроси от нейната компетентност.

5. ЕСЦБ допринася за гладкото провеждане на следваните от компетентните власти политики, свързани с разумния надзор на кредитните институции и стабилността на финансовата система.

6. Съветът може с единодушие по предложение на Комисията, след консултация с ЕЦБ и след като е получил съгласието на Европейския парламент, да възложи на ЕЦБ специфични задачи относно политиките, свързани с разумния надзор на кредитните институции и на други финансови институции, с изключение на застрахователните предприятия.

Член 105а

1. ЕЦБ има изключителното право да разрешава емитирането на банкноти в Общността. ЕЦБ и националните централни банки могат да емитират такива банкноти. Единствено банкнотите, емитирани от ЕЦБ и от националните централни банки са законно платежно средство в Общността.

2. Държавите-членки могат да емитират монети след одобрението на ЕЦБ относно размера на тиража. Съветът може, като действа в съответствие с процедурата по член 189в и след като се консултира с ЕЦБ, да приема мерки за хармонизиране на деноминациите и техническите спецификации на всички монети, предназначени за обръщение, в степента, необходима да се позволи тяхното свободно обръщение в Общността.

Член 106

1. ЕСЦБ се състои от ЕЦБ и националните централни банки.

2. ЕЦБ има правосубектност.

3. ЕСЦБ се управлява от органите за вземане на решения на ЕЦБ, които са Управителен съвет и Изпълнителен съвет.

4. Уставът на ЕСЦБ се съдържа в протокол, приложен към настоящия договор.

5. Членове 5.1, 5.2, 5.3, 17,18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1, буква а) и 36 от устава на ЕСЦБ могат да бъдат изменени от Съвета с квалифицирано мнозинство по препоръка на ЕЦБ и след консултации с Комисията, или с единодушие по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ. Във всеки един от двата случая се изисква съгласието на Европейския парламент.

6. Съветът с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултации с Европейския парламент и ЕЦБ, или по препоръка на ЕЦБ и след консултации с Европейския парламент и Комисията, приема разпоредбите, посочени в членове 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 и 34.3 от устава на ЕСЦБ.

Член 107

При упражняване на правомощията и изпълнението на задачите и задълженията, възложени им в съответствие с настоящия договор и устав, нито ЕЦБ, нито национална централна банка, нито някой от членовете на техните органи за вземане на решения имат право да искат или да приемат указания от институциите или органите на Общността, от правителство на държава-членка или от някой друг орган. Институциите и органите на Общността, както и правителствата на държавите-членки се задължават да спазват този принцип и да не се стремят да оказват влияние върху членовете на органите за вземане на решения на ЕЦБ или на националните централни банки при изпълнение на техните задачи.

Член 108

Всяка държава-членка, най-късно до датата на създаване на ЕСЦБ гарантира, че нейното национално законодателство, включително уставът на централната ѝ банка, е в съответствие с разпоредбите на настоящия договор и с устава на ЕСЦБ.

Член 108а

1. В изпълнение на задачите, възложени на ЕСЦБ, ЕЦБ, в съответствие с разпоредбите на настоящия договор и при условията, предвидени в устава на ЕСЦБ:

- приема регламенти, доколкото това е необходимо за осъществяване на задачите, определени в член 3.1, параграф първи, членове 19.1, 22 или 25.2 от устава на ЕСЦБ, както и в случаите, предвидени в актовете на Съвета, посочени в член 106, параграф 6;

- взема решения, необходими за осъществяване на задачите, възложени на ЕСЦБ в съответствие с настоящия договор и устава на ЕСЦБ;

- прави препоръки и дава становища;

2. Регламентът има общо приложение. Той е обвързващ в своята цялост и пряко приложим във всички държави-членки.

Препоръките и становищата нямат обвързваща сила.

Решението е обвързващо в своята цялост за адресатите му.

Членове 109 – 192 се прилагат по отношение на регламентите и решенията, приети от ЕЦБ.

ЕЦБ може да реши да публикува решенията, препоръките и становищата си.

3. В рамките и условията, приети от Съвета по реда на член , параграф , ЕЦБ има правото да налага еднократни или периодични глоби при неизпълнение на задължения, произтичащи от нейните регламенти и решения.

Член 109

1. Чрез дерогация от член 228, Съветът може с единодушие по препоръка на ЕЦБ или на Комисията, и след консултации с ЕЦБ в опит да се постигне съгласие, в съответствие с целта за ценова стабилност, след консултации с Европейския парламент в съответствие с процедурата по параграф 3 за определяне на условията, да сключва формални споразумения за системата на обменния курс на ежото по отношение на валутите извън Общността. Съветът може, с квалифицирано мнозинство по препоръка на ЕЦБ или на Комисията, след консултации с ЕЦБ в опит да се постигне съгласие, в съответствие с целта за ценова стабилност, да приеме, измени или да се откаже от централните курсове на ежото в рамките на системата на обменните курсове. Председателят на Съвета уведомява Европейския парламент за приемането, изменението или отказа от централните курсове на ежото.

2. При отсъствие на система на обменните курсове по отношение на една или повече валути извън Общността по смисъла параграф 1, Съветът с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията и след консултации с ЕЦБ, или по препоръка на ЕЦБ, може да формулира общите насоки за обменната политика по отношение на тези валути. Тези общи насоки не могат да накръняват основната цел на ЕСЦБ за поддържане на ценовата стабилност.

3. Чрез дерогация от член 228, когато от Общността трябва да бъдат договорени споразумения по въпроси, свързани с паричния или валутния режим, с една или повече държави или международни организации, Съветът с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията и след консултации с ЕЦБ, определя условията за преговори и сключване на тези споразумения. Тези условия осигуряват изразяването на единна позиция от страна на Общността. Комисията е изцяло асоциирана в процеса на преговори.

Споразуменията, сключени в съответствие с този параграф обвързват институциите на Общността, ЕЦБ и държавите-членки.

4. При спазване на параграф 1, Съветът по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ, с квалифицирано мнозинство определя позицията на Общността на международно ниво по отношение на въпросите от особено значение за икономическия и паричен съюз и с единодушие се произнася, относно представяването ѝ в съответствие с разпределението на правомощията по член 103 и 105.

5. Без да се накърнява компетентността на Общността и общностните споразумения по отношение на икономическия и паричен съюз, държавите-членки могат да преговарят в рамките на международни организации и да сключват международни споразумения.

Г л а в а 3

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 109а

1. Управителният съвет на ЕЦБ се състои от членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ и от управителите на националните централни банки.

2. а) Изпълнителният съвет се състои от председателя, заместник-председателя и четирима други членове.

б) председателят, заместник-председателят и другите членове на Изпълнителния съвет се назначават измежду лица, които притежават призната компетентност и професионален опит в областта на паричните и банковите въпроси, с общо съгласие на правителствата на държавите-членки, на ниво държавни глави и правителствени ръководители, по препоръка на Съвета и след консултации с Европейския парламент и Управителния съвет на ЕЦБ.

Техният мандат е осем години и не може да бъде подновяван.

Само граждани на държавите-членки могат да бъдат членове на Изпълнителния съвет.

Член 109б

1. Председателят на Съвета и един член от Комисията могат да участват в заседанията на Управителния съвет на Европейската централна банка без да имат право да гласуват.

Председателят на Съвета може да представя предложение за обсъждане до Управителния съвет на Европейската централна банка.

2. Председателят на Европейската централна банка получава покана да участва в срещите на Съвета, когато Съветът обсъжда въпроси, свързани с целите и задачите на ЕСЦБ.

3. ЕЦБ изпраща до Европейския парламент, Съвета и Комисията, а също и до Европейския съвет годишен доклад за дейностите на ЕСЦБ и за паричната политика както за предходната, така и за текущата година. Председателят на ЕЦБ представя този доклад на Съвета и на Европейския парламент, който може да проведе общ дебат по него.

Председателят на ЕЦБ и другите членове от Изпълнителния съвет могат, по искане на Европейския парламент или по тяхна инициатива, да бъдат изслушвани от компетентните комисии на Европейския парламент.

Член 109в

1. За насърчаване на координацията между политиките на държавите-членки в пълната степен, необходима за функционирането на вътрешния пазар, се създава Паричен комитет, който има съвещателни функции.

Той има следните задачи:

- да следи паричното и финансово състояние на държавите-членки и на Общността, както и общата платежна система на държавите-членки и редовно да докладва за това на Съвета и на Комисията;

- по искане на Съвета или на Комисията, или по собствена инициатива, да дава становища за разглеждане от тези институции;

- без да се накърнява член 151, да допринася за подготовката на работата на Съвета по членове 73е, 73ж, 103, параграфи 2, 3, 4 и 5, 103а, 104а, 104б, 104в, 109д, параграф 2, 109е, параграф 6, 109з, 109и, 109й, параграф 2 и 109к, параграф 1;

- да прави преглед, поне веднъж годишно, на състоянието на движението на капитали и свободата на плащания, в резултат на прилагането на настоящия договор и на мерките, приети от Съвета; прегледът обхваща всички мерки, свързани с движението на капитали и плащания; Комитетът докладва на Комисията и на Съвета резултатите от този преглед.

Държавите-членки и Комисията назначават по двама членове на Паричния комитет.

2. В началото на третия етап се създава Икономически и финансов комитет. Паричният комитет, предвиден в параграф 1, се разпуска.

Икономическият и финансов комитет има следните задачи:

- да издава становища по искане на Съвета или на Комисията, или по собствена инициатива, предназначени за тези институции;

- да следи икономическото и финансово положение на държавите-членки и на Общността и да докладва редовно за това на Съвета и на Комисията, а именно относно финансовите отношения с трети страни и международни институции;

- без да се засяга член 151, да допринася за подготовката на работата на Съвета по членове 73е, 73ж, 103, параграфи 2, 3, 4 и 5, 103а, 104а, 104б, 104в, 105, параграф 6, 105а, параграф 2, 106, параграфи 5, и 6, 109, 109з, 109и, параграфи 2 и 3, 109к, параграф 2 и 109л, параграфи 4 и 5, и да изпълнява останалите консултативни и подготвителни задачи, възложени му от Съвета;

- да извършва, поне веднъж годишно, преглед на положението по отношение на движението на капитали и свободата на плащанията, така както те произтичат от прилагането на настоящия договор и на мерките, приети от Съвета; този преглед засяга всички мерки, свързани с движението на капитали и с плащанията; Комитетът докладва на Комисията и на Съвета за резултатите от този преглед.

Всяка една от държавите-членки, Комисията и ЕЦБ назначават максимално по двама членове на Комитета.

3. Съветът, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ и Комитета по настоящия член приема условията относно състава на Икономическия и финансов комитет. Председателят на Съвета информира Европейския парламент за това решение.

4. Освен задачите по параграф 2, ако и докато има държави-членки предмет на дерогация, по смисъла на членове 109к и 109л, Комитетът прави преглед на паричното и финансово състояние, както и общата платежна система на тези държави-членки и докладва редовно за това на Съвета и на Комисията.

Член 109г

По въпросите, попадащи в приложното поле на членове 103, параграф 4, 104в, с изключение на параграф 14, 109, 109й, 109к и 109л, параграфи 4 и 5, Съветът или някоя от държавите-членки могат да поискат от Комисията да отправи, според случая, препоръка или предложение. Комисията разглежда тази молба и представя незабавно заключенията си пред Съвета.

Г л а в а 4

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 109д

1. Вторият етап от постигането на икономическия и паричен съюз започва на 1 януари 1994 г.

2. Преди тази дата:

а) всяка държава-членка:

- приема, когато е необходимо, подходящи мерки за спазване на забраните, предвидени в член 73б, без да се накърнява член 73д, и в членове 104 и 104а, параграф 1;

- приема, ако е необходимо, и с оглед позволяване на оценката, предвидена в алинея б), многогодишни програми, предназначени да осигурят трайното сближаване, необходимо за постигане на икономическия и паричен съюз, в частност по отношение на ценовата стабилност и стабилните публични финанси;

б) Съветът, на основата на доклад от Комисията, оценява постигнатия напредък по отношение на икономическото и парично сближаване, и по-специално по отношение на ценовата стабилност и стабилните публични финанси, и постигнатия напредък при прилагането на законодателството на Общността относно вътрешния пазар.

3. Разпоредбите на членове 104, 104а, параграф 1, 104б, параграф 1 и 104в с изключение на параграфи 1, 9, 11 и 14 се прилагат от началото на втория етап.

Разпоредбите на членове 103а, параграф 2, 104в, параграфи 1, 9 и 11, 105, 105а, 107, 109, 109а, 109б и 109в, параграфи 2 и 4 се прилагат от началото на третия етап.

4. През втория етап държавите-членки се стремят да избягнат прекомерен държавен дефицит.

5. През втория етап всяка държава-членка, според случая, започва процеса, водещ до независимост на нейната централна банка, в съответствие с член 108.

Член 109е

1. В началото на втория етап се създава и изпълнява задачите си Европейски паричен институт (по-нататък "ЕПИ"); той има правосубектност и се ръководи и управлява от Съвет, състоящ се от председател и управителите на националните централни банки, един от които е заместник-председател.

Председателят се назначава с общо съгласие на правителствата на държавите-членки на ниво държавни глави или ръководители на правителства по препоръка, според случая, на Комитета на управителите на централните банки на държавите-членки (по-нататък наричан "Комитет на управителите") или на Съвета на ЕПИ, след консултации с Европейския парламент и със Съвета. Председателят се избира измежду лица с призната компетентност и професионален опит по парични или банкови въпроси. Председателят на ЕПИ трябва да бъде гражданин на държава-членка. Съветът на ЕПИ назначава заместник-председателя.

Уставът на ЕПИ е поместен в протокол, приложен към настоящия договор.

Комитетът на управителите се разпуска в началото на втория етап.

2. ЕПИ:

- засилва сътрудничеството между националните централни банки;
- засилва координацията на паричните политики на държавите-членки, с цел осигуряване на ценова стабилност;
- следи функционирането на Европейската парична система;
- провежда консултации по въпроси от компетентността на националните централни банки, които засягат стабилността на финансовите институции и пазари;
- поема функциите на Европейския фонд за парично сътрудничество, който се разпуска; условията на разпускане са посочени в устава на ЕПИ;
- улеснява използването на екюто и контролира развитието му, включително гладкото функциониране на клиринговата система в екю.

3. За подготовката на третия етап ЕПИ:

- подготвя инструментите и процедурите, необходими за провеждането на единна парична политика през третия етап;
- насърчава хармонизацията, когато е необходимо, на правилата и практиките за събирането, изготвянето и разпространението на статистически данни в областите от неговата компетентност;
- изготвя правилата за операциите, които трябва да бъдат проведени от националните централни банки в рамките на ЕСЦБ;
- насърчава ефективността на презграничните плащания;
- упражнява надзор над техническото изготвяне на екю банкнотите.

Най-късно до 31 декември 1996 г. ЕПИ определя регулаторната, организационна и логистична рамка, необходима на ЕСЦБ за изпълнение на задачите ѝ през третия етап. Тази рамка се предоставя на ЕЦБ с оглед вземането на решение на датата на нейното установяване.

4. ЕПИ, с мнозинство от две трети от членовете на неговия съвет, може да:

- формулира становища или препоръки за общата ориентация на паричната политика и политиката на обменния курс, както и за свързани мерки, въвеждани във всяка държава-членка;
- предоставя становища или препоръки на правителствата или на Съвета по политиките, които могат да засегнат вътрешната или външна парична ситуация в Общността и в частност, функционирането на Европейската парична система;
- изпраща препоръки на паричните органи на държавите-членки относно провеждането на тяхната парична политика.

5. ЕПИ, с единодушие, може да реши да публикува становищата и препоръките си.

6. Съветът се консултира с ЕПИ по всяко предложение за акт на Общността, в неговите сфери на компетентност.

В рамките и при условията, определени от Съвета с квалифицирано мнозинство и по предложение на Комисията, и след консултации с Европейския парламент и ЕПИ, властите на държавите-членки се консултират с ЕПИ, относно всеки проект на законодателна разпоредба в неговата сфера на компетентност.

7. Съветът може с единодушие, по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент и ЕПИ, да възложи на ЕПИ и други задачи за подготвяне на третия етап.

8. Когато настоящият договор предвижда консултативна роля на ЕЦБ, препратките към ЕЦБ следва да се считат като препратки към ЕПИ до създаването на ЕЦБ.

Когато настоящият договор предвижда консултативна роля на ЕПИ, препратките към ЕПИ следва да се считат до 1 януари 1994 г. като препратки до Комитета на управителите.

9. През втория етап терминът "ЕЦБ", използван в членове 173, 175, 176, 177, 180 и 215 следва да се счита като отнасящ се до ЕПИ.

Член 109ж

Валутният състав на екю кошницата не се променя.

От началото на третия етап стойността на екюто се фиксира неотменимо в съответствие с член 109д, параграф 4.

Член 109з

1. Когато дадена държава-членка изпитва затруднения или е сериозно заплашена от затруднения по отношение на платежния баланс, като резултат от цялостно неравновесие в платежния баланс, или като резултат от вида валута на нейно разположение, и когато тези затруднения могат в частност да застрашат функционирането на общия пазар или прогресивното изпълнение на общата търговска политика, Комисията незабавно проучва положението във въпросната държава и действията, които като се е възползвала от всички средства, с които разполага, тази държава е предприела или може да предприеме в съответствие с разпоредбите на настоящия договор. Комисията посочва мерките, които препоръчва да вземе съответната държава.

Ако действието, предприето от държава-членка и мерките, предложени от Комисията се окажат недостатъчни за преодоляване на трудностите, които са възникнали или поставят в опасност, Комисията, след консултации с Комитета по член в, препоръчва на Съвета предоставянето на взаимопомощ и подходящите начини за това.

Комисията редовно уведомява Съвета за положението и неговото развитие.

2. Съветът с квалифицирано мнозинство предоставя тази взаимопомощ; той приема директиви или решения, съдържащи условията и детайлите на тази помощ, която може да бъде под формата на:

а) съгласуван подход към или в рамките на всякакви други международни организации, към които могат да се обръщат за помощ държавите-членки;

б) мерки, необходими за избягване на отклонения в търговията, когато държавата-членка запазва или въвежда отново количествени ограничения срещу трети страни;

в) предоставянето на ограничени кредити от останалите държави-членки с тяхно съгласие.

3. Ако взаимопомощта, препоръчана от Комисията, не бъде предоставена от Съвета или ако предоставената взаимопомощ и предприетите мерки се окажат недостатъчни, Комисията разрешава на държавата-членка, която изпитва затруднения, да вземе защитни мерки, чиито условия и детайли се определят от Комисията.

Това разрешение може да бъде отменено, а условията и детайлите изменени от Съвета, с квалифицирано мнозинство.

4. При спазване на член 109к, параграф 6, настоящият член спира да се прилага в началото на третия етап.

Член 109и

1. Когато настъпи внезапна криза в платежния баланс и не бъде взето незабавно решение по смисъла на член 109з, параграф 2, съответната държава-членка може, като предпазна мярка, да предприеме необходимите защитни мерки. Тези мерки трябва да причиняват възможно най-малко смущение във функционирането на общия пазар и техният обхват не трябва да бъде по-широк, отколкото е строго необходимо за преодоляване на внезапно възникналите затруднения.

2. Комисията и останалите държави-членки трябва да бъдат уведомени за тези защитни мерки не по-късно от тяхното влизане в сила. Комисията може да препоръча на Съвета предоставянето на взаимопомощ по член 109з.

3. След като Комисията е дала становище и са били проведени консултации с Комитета по член 109в, Съветът може с квалифицирано мнозинство да реши, че съответната държава-членка трябва да измени, спре или отмени посочената по-горе защитна мярка.

4. При спазване на член 109к, параграф 6, настоящият член спира да се прилага от началото на третия етап.

Член 109й

1. Комисията и ЕПИ докладват на Съвета относно постигнатия напредък по изпълнението от страна на държавите-членки на техните задължения, във връзка с постигането на икономическия и паричен съюз. Тези доклади включват преглед на съвместимостта между националните законодателства на държавите-членки, включително устройствените закони на техните национални централни банки, и членове 107 и 108 от настоящия договор и устава на ЕСЦБ. Тези доклади изследват и постигането във висока степен на устойчиво сближаване според изпълнението на следните критерии от страна на всяка държава-членка:

- постигане във висока степен на ценова стабилност; това става ясно, когато размерът на инфлацията се приближава в най-голяма степен до онзи в трите държавите-членки с най-добри показатели по отношение на ценовата стабилност;

- устойчивост на държавната финансова позиция; това е видно от постигането на държавна бюджетна позиция без прекомерен дефицит, по смисъла на член в, параграф 6;

- спазване в нормални граници на отклонение, в съответствие с предвиденото от Механизма на обменните курсове на Европейската парична система, в продължение на най-малко две години, без да е осъществено девалвиране спрямо националната валута на която и да е от останалите държави-членки;

- трайността на сближаването, постигната от държавата-членка и от нейното участие в Механизма на обменните курсове на Европейската парична система, което намира отражение в размера на лихвените проценти в дългосрочен аспект.

Четири критерия, посочени в настоящия параграф и съответните срокове, през които те трябва да бъдат спазвани, са доразвити в Протокол, приложен към настоящия договор. Докладите на Комисията и на ЕПИ трябва също така да вземат предвид развитието на ежото, последиците от интеграцията на пазарите, състоянието и развитието на платежните баланси по текущата сметка и проучването на развитието на разходите за единица труд и останалите ценови индекси.

2. На основата на тези доклади Съветът, с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията, оценява:

- за всяка държава членка – дали тя отговаря на необходимите условия за приемане на единна валута;

- дали мнозинството от държавите-членки изпълняват необходимите условия за приемане на единна валута;

и дава препоръка с констатациите си на Съвета, заседаващ на ниво държавни глави или ръководители на правителства. Прави се консултация с Европейския парламент, който изпраща становището си на Съвета, заседаващ на ниво държавни глави или ръководители на правителства.

3. Като се вземат предвид докладите по параграф 1 и становището на Европейския парламент по параграф 2, Съветът, заседаващ на ниво държавни глави или ръководители на правителства, с квалифицирано мнозинство, не по-късно от 31 декември 1996 г.:

- решава, на основата на препоръките на Съвета по параграф 2, дали мнозинството от държавите-членки изпълняват необходимите условия за приемането на единна валута;

- решава дали на този етап е подходящо за Общността да встъпи в третия етап,

и, ако е така,

- определя дата за началото на третия етап.

4. Ако до края на 1997 г. датата за началото на третия етап не е била определена, третият етап започва на 1 януари 1999 г. Преди 1 юли 1998 г. Съветът, заседаващ на ниво държавни глави или ръководители на правителства, след повтаряне на процедурата, предвидена в параграфи 1 и 2, с изключение на второто тире на параграф 2, като взема предвид докладите, посочени в параграф 1 и становището на Европейския парламент, с квалифицирано мнозинство и на основата на препоръките на Съвета, посочени в параграф 2, утвърждава кои държави-членки изпълняват необходимите условия за приемане на единната валута.

Член 109к

1. Ако е било взето решение за определяне на датата в съответствие с член 109й, параграф 3, Съветът въз основа на препоръките си, посочени в член 109й, параграф 2, с квалифицирано мнозинство по препоръка на Комисията, решава дали, и ако е така, кои държави-членки предмет на дерогация, съгласно определението на параграф 3 от настоящия член. В договора тези държави-членки се наричат "държави-членки, предмет на дерогация".

Ако Съветът е утвърдил кои държави-членки изпълняват необходимите условия за приемане на единна валута в съответствие с член 109й, параграф 4, държавите-членки, които не изпълняват условията са

предмет на дерогация, съгласно определението в параграф 3 на настоящия член. В договора тези държави-членки се наричат “държави-членки, предмет на дерогация”.

2. Поне веднъж на всеки две години или по искане на държава-членка, предмет на дерогация, Комисията и ЕЦБ докладват на Съвета в съответствие с процедурата, предвидена в член 109й, параграф 1. След консултации с Европейския парламент и след обсъждане в Съвета, заседаващ на ниво държавни глави или ръководители на правителства, Съветът с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията решава кои държави-членки, предмет на дерогация изпълняват условията, на основата на критериите по член 109й, параграф 1, и отменя дерогациите на съответните държави-членки.

3. Дерогацията, посочена в параграф 1, налага да не се прилагат по отношение на държавата-членка следните членове: членове 104в, параграфи 9 и 11, 105, параграфи 1, 2, 3 и 5, 105а, 108а, 109 и 109а, параграф 2, б). Изключването на такава държава-членка и на нейната централна банка от правата и задълженията в рамките на ЕСЦБ е уредено в глава IX от устава на ЕСЦБ.

4. В членове 105, параграфи 1, 2 и 3, 105а, 108а, 109 и 109а, параграф 2, б), “държави-членки” следва да се чете като “държави-членки, които не са предмет на дерогация”.

5. Правото на глас на държавите-членки, предмет на дерогация, се суспендира за решенията на Съвета, по членовете на настоящия договор, посочени в параграф 3. В този случай, чрез дерогация от членове 148 и 189а, параграф 1, квалифицирано мнозинство се определя като две трети от гласовете на представителите на държавите-членки, които не са предмет на дерогация, претеглени в съответствие с член 148, параграф 2, а за актовете, за които е необходимо единодушие се изисква единодушието на тези държави-членки.

6. Членове 109з и 109и продължават да се прилагат по отношение на държавите-членки, които не са предмет на дерогация.

Член 109л

1. Веднага след вземане на решението за началната дата на третия етап в съответствие с член 109й, параграф 3, или според случая – веднага след 1 юли 1998 г:

- Съветът приема разпоредбите, посочени в член 106, параграф 6;

- правителствата на държавите-членки, които не са предмет на дерогация назначават, в съответствие с процедурата на член 50 от устава на ЕСЦБ, председателя, заместник-председателя и останалите членове на Изпълнителния съвет на ЕЦБ. Ако има държави-членки, предмет на дерогация, броят на членовете на Изпълнителния съвет може да бъде по-малък от предвидения в член 11.1 от устава на ЕСЦБ, но при никакви обстоятелства не може да бъде по-малък от четирима.

От момента на назначаване на Изпълнителния съвет се учредяват ЕСЦБ и ЕЦБ, които се подготвят за пълно встъпване във функциите си, както е предвидено в настоящия договор и в устава на ЕСЦБ. Те упражняват в пълнота компетенциите си от първия ден на третия етап.

2. Веднага след създаването на ЕЦБ, ако е необходимо, тя поема функциите на ЕПИ. ЕПИ започва ликвидация при създаването на ЕЦБ; условията по ликвидацията се съдържат в устава на ЕПИ.

3. Докато има държави-членки, предмет на дерогация, и без да се накърнява член , параграф от настоящия договор, Генералният съвет на ЕЦБ, посочен в член от устава на ЕСЦБ се конституира като трети ръководен орган на ЕЦБ.

4. На началната дата на третия етап Съветът, с единодушие на държавите-членки, които не са предмет на дерогация, по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ, приема обменните курсове, при които техните валути ще бъдат неотменимо фиксирани и при който окончателно фиксиран обменен курс, екюто ще замени тези валути и ще стане пълноправна валута. Тази мярка сама по себе си няма да промени външната стойност на екюто. Съветът, по същата процедура, взема другите мерки, необходими за бързото въвеждане на екюто като единна валута на тези държави-членки.

5. Ако се реши, по процедурата по член 109к, параграф 2, да се отмени дерогация, Съветът с единодушие на държавите-членки, които не са предмет на дерогация и заинтересованата държава-членка, по предложение на Комисията и след консултации с ЕЦБ, приема курса, при който екюто заменя валутата на съответната държава-членка, и взема останалите мерки, необходими за въвеждане на екюто като единна валута в съответната държава-членка.

Член 109м

1. До началото на третия етап, всяка държава-членка третира политиката си на обменния курс като въпрос от общ интерес. При това държавите-членки вземат предвид натрупания опит в сътрудничеството в рамките на Европейската парична система (ЕПС) и развитието на екюто, и зачитат съществуващите правомощия в тази област.

2. От началото на третия етап и докато има държава-членка, предмет на дерогация, параграф се прилага по аналогия спрямо политиката на обменния курс на тази държава-членка.”

26) В дял II от част Трета, заглавието на глава се заменя със следното:

“Д Я Л VII

ОБЩА ТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА”

27) Член 111 се отменя.

28) Член 113 се заменя със следното:

“Член 113

1. Общата търговска политика се основава на единни принципи, в частност по отношение на промените в тарифните ставки, сключването на тарифни и търговски споразумения, постигането на еднообразие на мерките за либерализация, политиката на износ и мерките за защита на търговията, като тези, които се вземат в случаите на дъмпинг или субсидии.

2. Комисията представя на Съвета предложения за изпълнение на общата търговска политика.

3. Когато трябва да бъдат договорени споразумения с една или повече държави или международни организации, Комисията отправя препоръки до Съвета, който я оправомощава да започне необходимите преговори.

Комисията води преговорите като се консултира със специален комитет, назначен от Съвета да подпомага Комисията в тази ѝ задача, и в рамките на директиви, които Съветът може да адресира до нея.

Прилагат се съответните разпоредби на член 228.

4. При упражняване на правомощията, дадени му по настоящия член, Съветът решава с квалифицирано мнозинство.”

29) Член 114 се отменя.

30) Член 115 се заменя със следното:

“Член 115

За да гарантира, че изпълнението на мерките на търговската политика, взети в съответствие с Договора от която и да е държава-членка, няма да бъде препятствано чрез отклоняване на търговски потоци или, когато различията между тези мерки водят до икономически трудности в една или повече държави-членки, Комисията препоръчва методите за необходимото сътрудничество между държавите-членки. Ако не направи това, Комисията може да разреши на държавите-членки да вземат необходимите защитни мерки, условията и детайлите за които се определят от нея.

В неотложни случаи, държавите-членки искат разрешение от Комисията сами да вземат необходимите мерки, която взема решение възможно най-скоро; след това съответните държави-членки съобщават мерките на останалите държави-членки. Комисията може по всяко време да реши, че съответната държава-членка трябва да измени или отмени въпросните мерки.

При избора на такива мерки, се дава приоритет на онези от тях, които причиняват най-малко смущение във функционирането на общия пазар.”

31) Член 116 се отменя.

32) В част Трета, заглавието на дял трети се заменя от следното:

“Д Я Л VIII

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА, ОБРАЗОВАНИЕ, ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И МЛАДЕЖ”

33) Първата алинея на член 118а, параграф 2 се заменя от следното:

“2. За да се подпомогне постигането на целта, заложена в първия параграф, Съветът, като действа в съответствие с процедурата по член 189в и след консултации с Икономическия и социален комитет, приема посредством директиви минималните изисквания за постепенно изпълнение, като взема предвид условията и техническите правила, съществуващи в държавите-членки.”

34) Член 123 се заменя със следното:

“Член 123

За да се подобрят възможностите за заетост на работниците във вътрешния пазар и с това да се допринесе за повишаване на жизненото равнище, се създава Европейски социален фонд, в съответствие с изложените по-долу разпоредби; фондът се стреми да улесни заетостта на работниците и да увеличи географската и професионална мобилност в рамките на Общността, както и да улесни тяхното адаптиране към промените в промишлеността и в производствените системи, в частност чрез професионална квалификация и преквалификация.”

35) Член 125 се заменя със следното:

“Член 125

Съветът, като действа в съответствие с процедурата по член в и след консултации с Икономическия и социален комитет, приема изпълнителни решения във връзка с Европейския социален фонд.”

36) Членове 126 и 127 се заменят със следното:

“Г л а в а 3

ОБРАЗОВАНИЕ, ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ И МЛАДЕЖ

Член 126

1. Общността допринася за развитието на качествено обучение чрез насърчаване на сътрудничеството между държавите-членки и, ако е необходимо, чрез подпомагане и допълване на техните действия, като напълно зачита отговорностите на държавите-членки за съдържанието на учебния процес и организацията на образователните системи и тяхното културно и езиково разнообразие.

2. Действията на Общността целят:

- развиването на европейско измерение в образованието, особено чрез обучение и разпространение на езиките на държавите-членки;
- насърчаване на мобилността на студенти и преподаватели, *inter alia* чрез стимулиране на академичното признаване на дипломи и срокове на обучение;
- насърчаване на сътрудничеството между образователните институции;
- развиване на обмена на информация и опит по проблеми, които са общи за образователните системи на държавите-членки;
- насърчаване на развитието на младежкия обмен и обмена на социално-образователни инструктори;
- насърчаване на развитието на дистанционното образование.

3. Общността и държавите-членки поощряват сътрудничеството с трети страни и с компетентните международни организации в областта на обучението, в частност Съвета на Европа.

4. За да допринесе за постигането на целите по настоящия член, Съветът:

- като действа в съответствие с процедурата по член 189б, след консултации с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, приема поощрителни мерки, с изключение на всякаква хармонизация на закони и подзаконовни актове на държавите-членки;
- приема препоръки с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията.

Член 127

1. Общността провежда политика за професионална квалификация, която подкрепя и допълва действията на държавите-членки, като напълно зачита отговорностите на държавите-членки относно съдържанието и организацията на професионалната квалификация.

2. Действията на Общността имат за цел:

- да улеснят адаптирането към промените в промишлеността, в частност чрез професионална квалификация и преквалификация;
- да подобрят първоначалната и продължаваща професионална квалификация с оглед подобряване на професионалната интеграция и реинтеграция на пазара на труда;
- да улеснят достъпа до професионална квалификация и да насърчават мобилността на обучаващите и обучаваните, и в частност на младите хора;
- да стимулират сътрудничеството по въпросите на квалификацията между общообразователните или учебните институции и фирми;
- да развият обмен на информация по проблеми, общи за учебните системи на държавите-членки.

3. Общността и държавите-членки поощряват сътрудничеството с трети страни и с компетентните международни организации в областта на професионална квалификация.

4. Съветът, като действа в съответствие с процедурата по член 189в и след консултации с Икономическия и социален комитет, приема мерки, с които допринася за постигането на целите, посочени в настоящия член, с изключение на всякаква хармонизация на закони и подзаконовни актове на държавите-членки.”

37) Добавя се следното:

“Д Я Л IX КУЛТУРА

Член 128

1. Общността дава своя принос за разцвета на културите на държавите-членки, като зачита тяхното национално и регионално многообразие и същевременно извежда на преден план общото културно наследство.

2. Действията на Общността са насочени към насърчаване на сътрудничеството между държавите-членки и, ако е необходимо – подкрепа и допълване на техните действия в следните области:

- подобряване на знанията и разпространяване на културата и историята на европейските народи;
- опазване и закрила на културното наследство от европейско значение;
- културен обмен с нетърговска цел;
- художествени и литературни произведения, включително и в аудиовизуалния сектор.

3. Общността и държавите-членки подкрепят сътрудничеството с трети страни и компетентни международни организации в сферата на културата и в частност със Съвета на Европа.

4. Общността взема предвид културните аспекти при действия си, основани на останалите разпоредби от настоящия договор.

5. С цел да допринесе за осъществяването на целите, посочени в настоящия член, Съветът:

- в съответствие с процедурата, предвидена в член 189б, след консултации с Комитета на регионите, приема поощрителни мерки, с изключение на хармонизацията на закони и подзаконовни актове в държавите-членки. Съветът действа с единодушие при прилагане на процедурата, предвидена в член 189б;

- приема препоръки с единодушие, по предложение на Комисията.

38) Дялове IV, V, VI и VII се заменят със следното:

“Д Я Л X ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ

Член 129

1. Общността дава своя принос за осигуряване на високо ниво на защита на човешкото здраве чрез насърчаване на сътрудничеството между държавите-членки и, ако е необходимо – оказване на подкрепа за техните действия.

Действията на Общността са насочени към предотвратяване на заболяванията, и в частност основните бичове за здравето, включително наркотичните зависимости, посредством поощряване на научните изследвания за техните причини и тяхното пренасяне, а също така и здравната информация и просвета.

Изискванията за защита на здравето представляват съставна част от останалите политики на Общността.

2. Държавите-членки, при взаимодействие с Комисията, координират помежду си техните политики и програми в областите, посочени в параграф 1. Комисията може, в тясна връзка с държавите-членки, да предприема всяка полезна инициатива за насърчаване на тази координация.

3. Общността и държавите-членки поощряват сътрудничеството с трети страни и компетентни международни организации в областта на общественото здраве.

4. За да допринесе за постигането на целите, посочени в настоящия член, Съветът:

- като действа в съответствие с процедурата по член 189б, след консултации с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите, приема поощрителни мерки, с изключение на хармонизация на законите и подзаконовите актове на държавите-членки;

- приема препоръки с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията.

Д Я Л XI ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Член 129а

1. Общността дава своя принос за достигането на високо ниво на защита на потребителите посредством:

- а) мерки, приети по силата на член 100а в контекста на завършването на вътрешния пазар;
- б) специфични действия, които подпомагат и допълват политиката, следвана от държавите-членки за защита на здравето, безопасността и икономическите интереси на потребителите и за предоставяне на адекватна информация на потребителите.

2. Съветът, в съответствие с процедурата по член 189б и след консултации с Икономическия и социален комитет, приема специфичните действия, посочени в параграф 1, б).

3. Действията, приети по силата на параграф 2 не могат да попречат на държавите-членки да запазят или да въведат по-строги защитни мерки. Тези мерки трябва да бъдат съвместими с настоящия договор. Комисията трябва да бъде уведомена за тях.

Д Я Л XII

ТРАНСЕВРОПЕЙСКИ МРЕЖИ

Член 129б

1. За да подпомогне постигането на целите, посочени в членове 7а и 130а, и да даде възможност на гражданите на Съюза, на икономическите оператори и на регионалните и местни общности да извлекат пълните ползи от създаването на област без вътрешни граници, Общността дава своя принос за установяването и развитието на трансевропейски мрежи в областта на транспорта, далекосъобщенията и енергийната инфраструктура.

2. В рамките на една система на отворени и конкурентни пазари, действията на Общността имат за цел насърчаване на взаимосвързаността и на оперативната съвместимост на националните мрежи, както и достъпа до такива мрежи. В частност те отчитат необходимостта от свързването на островните региони, на регионите-анклави и на периферните региони, с централните региони на Общността.

Член 129в

1. За постигане на целите, посочени в член 129б Общността:

- създава поредица от основни насоки, обхващащи целите, приоритетите и най-общите насоки на мерките, предвидени в областта на трансевропейските мрежи; тези основни насоки определят проектите от общ интерес;

- прилага всякакви мерки, които биха могли да се окажат необходими за осигуряване на оперативната съвместимост на мрежите и в частност в областта на техническата стандартизация;

- може да подкрепи финансовите усилия на държавите-членки за проектите от общ интерес, финансирани от държавите-членки, които са определени в рамките на общите насоки, предвидени в първо тире, и в частност посредством осъществяването на проучвания за възможностите на проекта, поемане на гаранция по заеми или субсидии за изплащане на размера на лихвите; Общността може също така да даде своя принос чрез Кохезионния фонд, който ще бъде създаден не по-късно от 31 декември 1993 г. в съответствие с член 130г, с цел да се финансират специфични проекти от държавите-членки в областта на транспортната инфраструктура.

Дейностите на Общността вземат предвид потенциалната икономическа жизнеспособност на проектите.

2. Държавите-членки, като поддържат връзка с Комисията, координират помежду си политиките, водени от тях на национално равнище, които могат да има важно значение за постигането на целите, посочени в член 129б. Комисията може, в тясно сътрудничество с държавите-членки, да предприема всякакви полезни инициативи за насърчаване на тази координация.

3. Общността може да реши да си сътрудничи с трети страни, с цел да поощри изпълнението на проектите от общ интерес и да осигури възможност за взаимното функциониране на мрежите.

Член 129г

Основните насоки и другите мерки, посочени в член 129в, параграф 1, се приемат от Съвета, който действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, след консултации с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите.

Основните насоки и проектите от общ интерес, които се отнасят до територията на държава-членка, изискват одобрението на заинтересованите държави-членки.

Съветът, като действа в съответствие с процедурата по член в и след консултации с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите, приема останалите мерки, предвидени в член 129в, параграф 1.

ДЯЛ XIII

ПРОМИШЛЕНОСТ

Член 130

1.Общността и държавите-членки гарантират съществуването на условията, необходими за конкурентоспособността на промишлеността в Общността.

За тази цел, в съответствие със системата на отворените и конкурентноспособни пазари, тяхното действие е насочено към:

- ускоряване на приспособяването на промишлеността към структурните промени;
- поощряване на благоприятна среда за инициативността и за развитието на предприятията в цялата Общност, и в частност на малките и средни предприятия;
- поощряване на среда, благоприятна за сътрудничество между предприятията;
- подпомагане на по-доброто използване на промишления потенциал на политиката на иновации, научни изследвания и технологично развитие.

2. Държавите-членки се консултират взаимно, като поддържат връзка с Комисията и когато е необходимо, координират своите действия. Комисията може да предприема всякакви полезни инициативи за насърчаване на тази координация.

3. Общността допринася за осъществяването на целите, предвидени в параграф 1, посредством следваните от нея политики и дейности, в съответствие с останалите разпоредби на настоящия договор. Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията, след като се консултира с Европейския парламент и с Икономическия и социален комитет, може да приеме специфични мерки за подкрепа на действията, предприети от държавите-членки за осъществяване на целите, предвидени в параграф 1.

Настоящият дял не дава основание за въвеждането от Общността на каквато и да е мярка, която би могла да доведе до нарушаване на конкуренцията.

ДЯЛ XIV

ИКОНОМИЧЕСКО И СОЦИАЛНО СБЛИЖАВАНЕ

Член 130а

За да насърчи цялостното си хармонично развитие, Общността разработва и осъществява свои инициативи, които водят до укрепването на нейната икономическо и социално сближаване.

В частност Общността има за цел намаляване на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони, включително и селските райони.

Член 130б

Държавите-членки осъществяват своята икономическа политика и я координират по такъв начин, че да постигнат целите, предвидени в член 130а. Формулирането и прилагането на политиките и дейностите на Общността, както и осъществяването на вътрешния пазар, се съобразяват с целите, предвидени в член 130а, като допринасят за тяхното осъществяване. Общността също така подкрепя осъществяването на тези цели чрез действията, които предприема посредством структурните фондове (Европейски фонд за ориентиране и гарантиране на селското стопанство, частта за ръководство, Европейски социален фонд, Европейски фонд за регионално развитие), Европейската инвестиционна банка и други съществуващи финансови инструменти.

Комисията внася доклад в Европейския парламент, Съвета, Икономическия и социален комитет и Комитета за регионите на всеки три години относно осъществения напредък в реализирането на икономическото и социално сближаване, и относно начина, по който различните средства, предвидени в настоящия член, са допринесли за него. Този доклад, ако е необходимо, се придружава от подходящи предложения.

При необходимост от специфични действия извън фондовете и без да се засягат мерките, определени в рамките на другите политики на Общността, такива действия могат да бъдат приети от Съвета с

единодушие, по предложение на Комисията и след консултации с Европейския парламент, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите.

Член 130в

Европейският фонд за регионално развитие е предназначен да подпомага преодоляването на основните различия между регионите в Общността посредством участие в развитието и структурното приспособяване на регионите, чието развитие изостава, и в конверсията на регионите със западаща индустрия.

Член 130г

Без да се засяга член 130д, Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията, след като получи одобрението на Европейския парламент и се консултира с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, определя задачите, приоритетните цели и организацията на структурните фондове, което може да включва и групиране на фондовете. Съветът, като действа по същата процедура, определя и приложимите спрямо тях общи правила, разпоредбите, необходими за гарантирането на тяхната ефективност и взаимната им координация, както и координирането им с други съществуващи финансови инструменти.

Съветът, в съответствие със същата процедура, до 31 декември 1993 г. учредява Кохезионен фонд за предоставяне на финансова помощ по проекти в областта на околната среда и на трансевропейските мрежи в областта на транспортната инфраструктура.

Член 130д

Решенията по изпълнение, отнасящи се до Европейския фонд за регионално развитие, се вземат от Съвета, който действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189в, след консултации с Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите.

По отношение на Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на селското стопанство, раздел "Ориентиране" и по отношение на Европейския социален фонд продължават да се прилагат съответно член 43 и 125 член .

Д Я Л XV

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ

Член 130е

1. Общността има за цел да укрепва научния и технологичен потенциал на промишлеността в Общността и да съдейства за нейната по-голяма конкурентоспособност на международно ниво, като в същото време насърчава всички научни изследвания, считани за необходими по силата на други глави от настоящия договор.

2. За тази цел тя поощрява в рамките на цялата Общност предприятията, включително малките и средните, научноизследователските центрове и университети в техните дейности в областта на научните изследвания и технологичното развитие, които са от високо качество; тя подкрепя усилията им да си сътрудничат помежду си, като има за цел най-вече да осигури възможност на предприятията да използват изцяло потенциала на вътрешния пазар, в частност посредством осъществяването на национални публични търгове, определянето на общи стандарти и премахването на правните и финансови пречки пред това сътрудничество.

3. Всички дейности на Общността в съответствие с настоящия договор в областта на научните изследвания и технологичното развитие, включително и демонстрационните проекти, се определят и осъществяват в съответствие с разпоредбите на настоящия дял.

Член 130ж

В стремежа си да постигне тези цели Общността осъществява следните дейности, които допълват дейностите на държавите-членки:

- а) осъществяване на научни изследвания, технологично развитие и пилотни програми посредством поощряването на сътрудничеството с и между предприятията, научните центрове и университетите;
- б) поощряване на сътрудничеството в областта на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните инициативи на Общността с трети страни и международни организации;
- в) разпространяване и оптимизиране на резултатите от осъществяването на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните инициативи в Общността;
- г) поощряване на обучението и мобилността на занимаващите се с научни изследвания в Общността.

Член 130з

1. Общността и държавите-членки координират своите дейности в областта на научните изследвания и технологичното развитие по такъв начин, че да осигурят взаимната съвместимост на техните национални политики и политиката на Общността.

2. В тясно сътрудничество с държавите-членки, Комисията може да предприеме каквато и да е полезна инициатива с цел да поощри предвидената в параграф 1 координация.

Член 130и

1. Съветът приема многогодишна рамкова програма, обхващаща всички дейности на Общността, в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, след консултации с Икономическия и социален комитет. В процедурите по член 189б Съветът действа само с единодушие.

Рамковата програма:

- определя научноизследователските и технологични цели, които трябва да бъдат достигнати от дейностите, предвидени в член 130ж, и посочва релевантните приоритети;

- определя общите рамки на тези дейности;

- определя максималния общ размер и подробните правила за финансовото участие на Общността в рамковата програма и съответното дялово участие във всяка от предвидените дейности.

2. Рамковата програма се преработва или допълва в зависимост от промяната в ситуацията.

3. Рамковата програма се осъществява посредством специфични програми, които се разработват за всяка отделна дейност. Всяка специфична програма определя подробни правила за нейното изпълнение, определя своята продължителност и предвижда средствата, които се считат за необходими. Общата сума на средствата, които се считат за необходими, и са определени в специфичните програми, не може да превишава цялостния максимален размер, определен от рамковата програма, и за всяка една дейност.

4. Съветът, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията, след като се консултира с Европейския парламент и Икономическия и социален комитет, приема специфичните програми.

Член 130й

За прилагането на многогодишната рамкова програма Съветът:

- определя правилата за участие на предприятията, научноизследователските центрове и университетите;

- определя правила относно разпространяването на резултатите от научните изследвания.

Член 130к

При осъществяване на многогодишната рамкова програма могат да бъдат приети и допълнителни програми, свързани с участието само на някои държави-членки, които ги финансират, при възможно участие на Общността.

Съветът приема разпоредби относно допълнителните програми, в частност що се отнася до разпространяването на знания и на достъпа на други държави-членки.

Член 130л

При осъществяването на многогодишната рамкова програма Общността може да предвиди по споразумение със заинтересованите държави-членки своето участие в научноизследователските програми и програмите за развитие, осъществявани от няколко държави-членки, включително и участие в структури, създадени за изпълнението на тези програми.

Член 130м

При осъществяване на многогодишната рамкова програма Общността може да предвиди сътрудничество при осъществяването на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните инициативи с трети страни или международни организации.

Подробните условия на това сътрудничество могат да бъдат включени в споразумения между Общността и третите заинтересовани страни, които подлежат на договаряне и се сключват в съответствие с член 228.

Член 130н

Общността може да създаде смесени предприятия или всякакви други структури, необходима за ефективното осъществяване на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните програми на Общността.

Член 130о

Съветът, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията, след като се консултира с Европейския парламент и с Икономическия и социален комитет приема разпоредбите, посочени в член 130н.

Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189в и след като се консултира с Икономическия и социален комитет приема разпоредбите, посочени в членове 130й до л. Приемането на допълнителни програми изисква съгласието на съответните държави-членки.

Член 130п

В началото на всяка година Комисията изпраща доклад на Европейския парламент и на Съветът. Докладът включва информация относно осъществената дейност в областта на научните изследвания и технологичното развитие, както и на разпространяването на резултатите през предходната година, и работна програма за текущата година.

Д Я Л Х V I

ОКОЛНА СРЕДА

Член 130р

1. Политиката на Общността в областта на околната среда допринася за осъществяването на следните цели:

- опазване, защита и подобряване на качеството на околната среда;
- защита на здравето на хората;
- разумно и рационално използване на природните ресурси;
- поощряване на мерките на международно ниво за справяне с регионалните и световни проблеми в областта на околната среда.

2. Политиката на Общността в областта на околната среда има за цел постигането на високо равнище на закрила, като взема предвид различията в положението на регионите на Общността. Тя се основава на принципа за предпазливост и на принципите, че следва да се предприемат превантивни действия, че увреждането на околната среда трябва да бъде отстранявано приоритетно още при източника, и че замърсителят следва да плати.

В този контекст мерките за хармонизация, които отговарят на изискванията за опазване на околната среда, когато това е подходящо, следва да включват предпазна клауза, която да позволява на държавите-членки да предприемат временни мерки, основаващи се на неикономически причини, свързани с опазването на околната среда, при спазването на инспекционна процедура на Общността.

3. При разработването на своята политика в областта на околната среда, Общността отчита:

- наличните научни и технически данни;
- природните условия в различните области на Общността;
- потенциалните ползи и разходите при действие или бездействие;
- икономическото и социалното развитие на Общността като цяло и балансираното развитие на нейните региони;

4. В рамките на съответните области на тяхната компетентност Общността и държавите-членки сътрудничат с трети страни и с компетентни международни организации. Мерките за сътрудничество с Общността могат да бъдат включвани в споразумения между Общността и трети заинтересовани страни, които се договарят и сключват в съответствие с член 228.

Предходният параграф не засяга компетентността на държавите-членки да водят преговори в рамките на международни организации и да сключват международни споразумения.

Член 130с

1. Съветът, в съответствие с процедурата, посочена в член , и след като се консултира с Икономическия и социален комитет и с Комитета за регионите, взема решение какво действие следва да бъде извършено от Общността, за да бъдат постигнати целите, посочени в член 130р.

2. Чрез дерогация от процедурата за вземане на решение, предвидена в параграф 1 и без да се накърнява член 100а, Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията, след като се консултира с Европейския парламент, Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите, приема:

- разпоредби преди всичко от фискален характер;
- мерки, отнасящи се до планирането на градове и села, до използването на земята, с изключение на управлението на отпадъците и мерки от общ характер, както и до управлението на водните ресурси;
- мерки, които съществено влияят върху избора на държавата-членка измежду различни източници на енергия и на общата структура на нейните енергийни доставки.

Съветът може, при условията, предвидени в предходния параграф, да определи въпросите, включени в настоящия параграф, по които решенията трябва да бъдат вземани с квалифицирано мнозинство.

3. В останалите области програмите за общо действие, предвиждащи приоритетните цели, които следва да бъдат постигнати, се приемат от Съвета, който действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189б, след консултации с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите.

Съветът, при условията на параграф 1, или параграф 2, в зависимост от конкретния случай приема мерките, които са необходими за осъществяването на тези програми.

4. Без да се изключват някои мерки, предприемани от Общността, държавите-членки финансират и осъществяват политика в областта на околната среда.

5. Без да се накърнява принципът, че трябва да плаща замърсителят, ако мярка, основаваща се на разпоредбите на параграф 1, е свързана с разходи, които изглеждат непосилно големи за съответните органи в държава-членка, Съветът в акта за приемането на тази мярка включва подходящи разпоредби под формата на:

- временни дерогации и/или
- финансова подкрепа от Кохезионния фонд, който трябва да бъде създаден не по-късно от 31 декември 1993 г. по силата на член 130г.

Член 130г

Приетите в съответствие с член 130с предпазни мерки не са пречка за държавата-членка да запази съществуващите или да въведе по-строги предпазни мерки. Тези мерки трябва да бъдат съвместими с настоящия договор. Те се съобщават на Комисията.

Д Я Л XVII

СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА РАЗВИТИЕ

Член 130у

1. Политиката на Общността в областта на сътрудничеството за развитие, която допълва политиките, провеждани от държавите-членки, подпомага:

- устойчивото икономическо и социално развитие на развиващите се страни и в частност на онези от тях, които са в най-неблагоприятно положение;
- гладката и постепенна интеграция на развиващите се страни в световната икономика;
- кампанията срещу бедността в развиващите се страни.

2. Политиката на Общността в тази област допринася за осъществяването на общата цел за развитие и укрепване на демокрацията и правовата държава, както и за зачитане на човешките права и на основните свободи.

3. Общността и държавите-членки са длъжни да се съобразяват с поетите ангажименти и да вземат предвид целите, които са одобрили в рамките на Обединените нации и другите компетентни международни организации.

Член 130ф

Общността взема предвид целите, посочени в член 177 и при осъществяването на онези свои начинания, които има вероятност да засегнат и развиващите се страни.

Член 130х

1. Без да се накърняват останалите разпоредби от настоящия договор, Съветът, като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 189в, приема мерки, необходими за по-нататъшното осъществяване на целите, посочени в член 130у. Тези мерки могат да бъдат под формата на многогодишни програми.

2. Европейската инвестиционна банка дава своя принос при условията, посочени в нейния устав за прилагането на мерките, посочени в параграф 1.

3. Разпоредбите на настоящия член не засягат сътрудничеството с държавите от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн, в рамките на Конвенцията АКТ – ЕИО.

Член 130ц

1. Общността и държавите-членки координират своите политики, свързани със сътрудничеството за развитие и се консултират взаимно относно програмите си за помощ, включително в рамките на международните организации и по време на международни конференции. Те могат да предприемат съвместни действия.

Държавите-членки предоставят своята подкрепа, ако това е необходимо, за осъществяването на програмите за помощ на Общността. Комисията може да предприема всякакви полезни инициативи за насърчаване на координацията, предвидена в параграф 1.

2. Комисията може да предприема всякаква полезна инициатива за поощряване на посочената в параграф 1 координация.

Член 130ч

В рамките на съответните области на тяхната компетентност Общността и държавите-членки си сътрудничат с трети страни и с компетентни международни организации. Условието и модалитетите на сътрудничеството на Общността могат да бъдат уточнявани в споразумения между Общността и трите заинтересовани страни, които се договарят и сключват в съответствие с член 228.

Предходният параграф не накърнява компетентността на държавите-членки да водят преговори в рамките на международни организации и да сключват международни договори.”

Д. В част пета “Институции на Общността”

39) Член 137 се заменя със следното:

“Член 137

Европейският парламент, който се състои от представители на народите на държавите, обединени в Общността, осъществява правомощията, възложени му от настоящия договор.”

40) Параграф 3 на член 138 се заменя със следното:

“3. Европейският парламент изработва предложения за избиране чрез преки всеобщи избори, съгласно уеднаквена процедура във всички държави-членки.

Съветът с единодушие, след получаване на одобрение от Европейския парламент, който решава с мнозинство от съставляващите го членове, приема необходимите разпоредби, които препоръчва на държавите-членки за приемане в съответствие с изискванията, предвидени в техните конституции.”

41) Създават се следните членове:

“Член 138а

Политическите партии на европейско равнище са важен фактор за интеграцията в рамките на Съюза. Те допринасят за формирането на европейско съзнание и за изразяването на политическата воля на гражданите на Съюза.

Член 138б

Доколкото това е предвидено в настоящия договор, Европейският парламент участва в процеса на приемането на актовете на Общността, като осъществява своите правомощия в съответствие с процедурите, предвидени в членове 189б и 189в, одобрява или предоставя консултативни мнения.

Европейският парламент може по решение на мнозинството от своите членове, да поиска от Комисията да внесе подходящо предложение по въпроси, по които той намира, че за целите на прилагането на настоящия договор е необходим акт на Общността.

Член 138в

При осъществяване на своите функции Европейският парламент може по искане на една четвърт от своите членове да създаде временна анкетна комисия, която да разследва, без да се засягат правомощията, предоставени от настоящия договор на други институции или органи, предполагаеми нарушения или лошо администриране при прилагането на правото на Общността, освен в случаите, когато привежданите факти са предмет на разглеждане пред съд и делото е все още висящо.

Временната анкетна комисия престава да съществува след като внесе своя доклад.

Подробните правила, отнасящи се до осъществяването на правото да се предприема разследване, се определят по общо съгласие между Европейския парламент, Съвета, и Комисията.

Член 138г

Всеки гражданин на Съюза и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава постоянно или има седалище на територията на държава-членка, имат право да отправят индивидуално или съвместно с други граждани или лица, петиция до Европейския парламент по въпроси, които се отнасят до областите на компетентност на Общността и които го засягат пряко.

Член 138д

1. Европейският парламент назначава омбудсман, който е компетентен да получава жалби от всеки гражданин на Съюза или от всяко физическо или юридическо лице, с постоянно пребиваване или седалище в някоя от държавите-членки, относно случаи на лошо администриране в действията на институциите или

органиците на Общността, с изключение на Съда и на Първоинстанционния съд при изпълнение на техните съдебни функции.

В съответствие със своите функции омбудсманът извършва разследвания, които счита за обосновани, или по собствена инициатива, или въз основа на жалби, които са му били отправени пряко или с посредничеството на член на Европейския парламент, освен в случаите, когато твърденията в жалбите са предмет или са били предмет на съдебно производство. В случаите, когато омбудсманът е установил случай на лошо администриране, той сезира въпросната институция, която разполага със срок от три месеца, за да представи своето становище. Омбудсманът впоследствие предава доклад до Европейския парламент и до заинтересованата институция. Лицето, което е подало жалбата, се информира за резултата от тези разследвания.

Омбудсманът представя ежегоден доклад до Европейския парламент относно резултатите от разследванията.

2. Омбудсманът се назначава след избора на Европейския парламент за срока на мандата на парламента. Мандатът му може да бъде подновяван.

Омбудсманът може да бъде освободен от длъжност от Съда, по искане на Европейския парламент, ако не отговаря на условията, необходими за изпълняването на неговите задължения или ако е извършил сериозно нарушение.

3. Омбудсманът изпълнява функциите си при пълна независимост. При изпълнение на своите задължения той не изисква, нито получава инструкции от друг орган. По време на своя мандат омбудсманът не може да упражнява никаква друга платена или неплатена професионална дейност.

4. Европейският парламент приема правилата и общите условия, отнасящи се до изпълнението на функциите на Омбудсмана, след като поиска мнението на Комисията и след одобрението на Съвета, който се произнася с квалифицирано мнозинство.”

42) Втората алинея на член 144 се допълва със следното изречение:

“В този случай мандатът на членовете на Комисията, назначени за да я заменят, изтича на датата, на която би изтекъл мандатът на Комисията, която е подала оставка.”

43) Създава се следният член:

“Член 146

Съветът се състои от по един представител на всяка държава-членка на министерско равнище, който е овластен да обвързва правителството на тази държава-членка.

Председателският пост се заема последователно от всяка държава-членка в Съвета за срок от шест месеца, по следния ред на държавите-членки:

- за първите шест години: Белгия, Дания, Германия, Гърция, Испания, Франция, Ирландия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Португалия, Обединеното кралство;

- за следващите шест години: Дания, Белгия, Гърция, Германия, Франция, Испания, Италия, Ирландия, Нидерландия, Люксембург, Обединеното кралство, Португалия.”

44) Създава се следният член:

“Член 147

Съветът се свиква от своя председател по негова инициатива, по искане на един от неговите членове или на Комисията.

45) Член 149 се отменя.

46) Създава се следният член:

“Член 151

1. Комитет, състоящ се от постоянните представители на държавите-членки, отговаря за подготовката на работата на Съвета и за изпълнение на възложените му от Съвета поръчения.

2. Съветът се подпомага от генерален секретариат, ръководен от генерален секретар. Генералният секретар се назначава от Съвета с единодушие.

Съветът взема решение относно организацията на генералния секретариат.

3. Съветът приема свой процедурен правилник.”

47) Създава се следният член:

“Член 154

Съветът, с квалифицирано мнозинство определя заплатите, допълнителните парични суми и пенсиите на председателя и членовете на Комисията, на председателя на Съда, на съдиите, генералните адвокати и

секретаря на Съда. Той, също така, с квалифицирано мнозинство, определя заплащането на всяко друго заместващо възнаграждение.”

48) Създават се следните членове:

“Член 156

Комисията публикува ежегодно, не по-късно от един месец преди откриването на сесията на Европейския парламент, общ доклад за дейностите на Общността.

Член 157

1. Комисията се състои от седемнадесет членове, избрани на основание на тяхната обща компетентност и чиято независимост е извън съмнение

Броят на членовете на Комисията може да бъде изменен от Съвета с единодушие.

Само граждани на държавите-членки могат да бъдат членове на Комисията.

Комисията трябва да включва най-малко по един гражданин от всяка държава-членка, но не може да включва повече от двама членове, които са граждани на една и съща държава-членка.

2. Членовете на Комисията, в общ интерес на Общността, са напълно независими при изпълнение на задълженията си.

При изпълнението на тези задължения те не трябва нито да търсят, нито да получават инструкции от което и да е правителство или друг орган. Те са длъжни да се въздържат от всякакво действие, несъвместимо с техните функции. Всяка държава-членка се задължава да спазва този принцип и да не опитва да оказва влияние върху членовете на Комисията при изпълнението на техните задачи.

Членовете на Комисията не могат по време на своя мандат да упражняват друга платена или неплатена професионална дейност. При встъпването си в длъжност, те тържествено поемат задължението да спазват, както по време на мандата си, така и след неговото изтичане, произтичащите от поста им задължения и в частност задължението за почтеност и въздържаност относно приемането на определени постове или облаго след края на мандата им. В случай на нарушаване на тези задължения Съдът, сезиран от Комисията или Съвета, може, според случая, да ги освободи от длъжност, според условията на член 160, или да лиши съответния член от право на пенсия или от други полагащи се облаго.

Член 158

1. Членовете на Комисията се назначават в съответствие с процедурата, предвидена в параграф 2, за период от пет години, като при необходимост се прилага член 144.

Техният мандат може да бъде подновяван.

2. Правителствата на държавите-членки предлагат по общо съгласие, след консултации с Европейския парламент, лицето което възнамеряват да назначат за председател на Комисията.

Правителствата на държавите-членки, в консултации с кандидата за председател, предлагат другите лица, които възнамеряват да назначат за членове на Комисията.

Предложените по този начин кандидатури за председател и членове на Комисията се подлагат на гласуване като цяло от Европейския парламент. След одобрението от страна на Европейския парламент, председателят и останалите членове на Комисията се назначават с общо съгласие на правителствата на държавите-членки.

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат за първи път по отношение на председателя и на останалите членове на Комисията, чийто мандат започва на 7 януари 1995 г.

Председателят и останалите членове на Комисията, чийто мандат започва на 7 януари 1993 г., се назначават с общо съгласие на правителствата на държавите-членки. Техният мандат изтича на 6 януари 1995 г.

Член 159

Освен редовното обновяване на състава или при смърт, пълномощията на членовете на Комисията се прекратяват при оставка или освобождаване от длъжност.

Освободеното по този начин място се попълва за остатъка от мандата на члена, от нов член, който се назначава с общо съгласие на правителствата на държавите-членки. Съветът може с единодушие да реши, че освободеното място няма нужда да се попълва.

В случай на оставка, освобождаване от длъжност или смърт, председателят се заменя за остатъка от мандата. Процедурата, предвидена в член 158, параграф 2, е приложима при смяна на председателя.

Освен в случая на освобождаване от длъжност по член 160, членовете на Комисията остават на поста си докато бъдат заменени.

Член 160

Ако член на Комисията престане да изпълнява условията, необходими за упражняването на функциите си или ако е извършил сериозно нарушение, той може да бъде освободен от длъжност от Съда, по искане на Съвета или на Комисията.

Член 161

Комисията може да назначи заместник-председател или двама заместник-председатели измежду своите членове.

Член 162

1. Съветът и Комисията се консултират взаимно и по общо съгласие определят методите за тяхното сътрудничество.

2. Комисията приема процедурен правилник, за да гарантира, че както тя, така и нейните подразделения действат в съответствие с разпоредбите на настоящия договор. Тя осигурява публикуването на този правилник.

Член 163

Комисията приема актовете си с мнозинство от броя на своите членове, предвидено в член 157.

Заседанието на Комисията се счита за редовно, само ако на него присъства този брой членове, който е определен в нейния процедурен правилник.”

49) Член 165 се заменя със следния текст:

“Член 165

Съдът се състои от тринадесет съдии.

Съдът заседава в пленум. Въпреки това той може да създава състави, всеки от които се състои от по трима или петима съдии, които осъществяват някои подготвителни проучвания или правораздават по определени категории дела, в съответствие с приетите за тези цели правила.

Съдът заседава в пленум, когато държава-членка или институция на Общността, която е страна по делото, поиска това.

Ако Съдът поиска, Съветът с единодушие може да увеличи броя на съдиите и да направи необходимите изменения в алинеи 2 и 3 от настоящия член, и в алинея втора от член 167.”

50) Член 168а се заменя със следния текст:

“Член 168а

1. Към Съда се създава Първоинстанционен съд, с компетентност да разглежда и да се произнася като първа инстанция по някои категории искове или производства, определени в съответствие с предвидените в параграф 2 условия, като решенията му подлежат на обжалване пред Съда само по правни въпроси и в съответствие с условията, предвидени в статута. Първоинстанционният съд няма правомощия да разглежда и решава дела, свързани с въпроси за преюдициално заключение по член 177.

2. По искане на Съда и след консултации с Европейския парламент и Комисията, Съветът с единодушие определя видовете искове или производства, посочени в параграф 1, състава на Първоинстанционния съд и приема необходимите изменения и допълнителни разпоредби в статута на Съда. Освен когато Съветът реши друго, разпоредбите на настоящия договор, отнасящи се до Съда, и в частност разпоредбите на Протокола за статута на Съда, се прилагат и по отношение на Първоинстанционния съд.

3. Членовете на Първоинстанционния съд се избират измежду лица, чиято независимост е извън съмнение и които отговарят на изискванията за назначаване на съдебна длъжност; те се назначават по общо съгласие от правителствата на държавите-членки за срок от шест години. Членският състав се обновява частично на всеки три години. Членове, чиито мандати изтичат, могат да бъдат назначавани отново.

4. Първоинстанционният съд приема свой процедурен правилник съгласувано със Съда. Този правилник се одобрява с единодушие от Съвета.”

51) Член 171 се заменя със следното:

“Член 171

1. Ако Съдът установи, че държава-членка не е изпълнила свое задължение което произтича от настоящия договор, тази държава е длъжна да предприеме необходимите мерки с оглед изпълнението на решението на Съда.

2. Ако Комисията счита, че въпросната държава-членка не е взела необходимите мерки, тя, след като даде на тази държава възможност да представи своите съображения, приема мотивирано становище, което посочва точките, по които съответната държава-членка не се е съобразила с решението на Съда.

3. Ако държавата-членка не е предприела необходимите мерки с оглед изпълнението на решението на Съда в рамките на срока, определен от Комисията, последната може да сезира Съда. Предприемайки това,

тя посочва размера на еднократно платима сума или периодична имуществена санкция, която въпросната държава-членка трябва да заплати, изчислена съразмерно с обстоятелствата.

Ако Съдът установи, че въпросната държава-членка не се е съобразила с неговото решение, той може да ѝ наложи заплащането на еднократно платима сума или на периодична имуществена санкция.

Настоящата процедура не засяга прилагането на член 170.”

52) Член 172 се заменя със следното:

“Член 172

Регламентите, приети съвместно от Европейския парламент и Съвета, както и от Съвета, в съответствие с разпоредбите на настоящия договор, могат да предоставят на Съда пълна юрисдикция да правораздава във връзка със санкциите, предвидени в тези регламенти.”

53) Член 173 се заменя със следното:

“Член 173

Съдът осъществява контрол относно законосъобразността на актовете, приети съвместно от Европейския парламент и Съвета, на актовете на Съвета, на Комисията и на ЕЦБ, с изключение на препоръките и становищата, както и на актовете на Европейския парламент, предназначени да произведат правно действие по отношение на трети страни.

За тази цел той е компетентен да се произнася по искове на държава-членка, на Съвета или на Комисията, на основание некомпетентност, съществено процесуално нарушение, нарушаване на настоящия Договор или на всякаква правна норма по приложението му, или злоупотреба с власт.

Съдът е компетентен при същите условия, да се произнася по искове, заведени от Европейския парламент, Сметната палата и от ЕЦБ, за защита на техните правомощия.

Всяко физическо или юридическо лице може, при същите условия, да заведе иск срещу решенията, които са адресирани до него, или срещу решение, което въпреки, формата си на регламент или решение, адресирано до друго лице, го засяга пряко и лично.

Исковете, предвидени в настоящия член, трябва да бъдат заведени в срок от два месеца, считано, в зависимост от случая, от публикуването на акта, от неговото съобщаване на ищеца, или, при липса на уведомяване, от деня, в който той е узнал за него.”

54) Член 175 се заменя със следното:

“Член 175

В случай че в нарушение на настоящия договор Европейският парламент, Съветът или Комисията бездействат, държавите-членки и другите институции на Общността могат да сезират Съда с цел установяване на това нарушение.

Искът е допустим само ако съответната институция преди това е поканена да действа. Ако след изтичане на срок от два месеца от тази покана съответната институция не се е произнесла, искът може да бъде заведен в нов двумесечен срок.

Всяко физическо или юридическо лице може да сезира Съда съгласно условията, определени в предходните алинеи, за да подаде иск относно пропускането, от страна на дадена институция на Общността да адресира до него даден акт, с изключение на препоръка или становище.

Съдът е компетентен да се произнася, при същите условия, по искове или производства, заведени от ЕЦБ, в области, отнасящи се до кръга на компетентност на последната, както и при искове или производства, заведени срещу последната.”

55) Член 176 се заменя със следното:

“Член 176

Институцията или институциите, чийто акт е бил отменен или чието бездействие е било обявено за противоречащо на настоящия Договор, е длъжна да предприеме необходимите мерки за изпълнение на решението на Съда.

Това задължение не засяга задължението, което може да произтече от прилагането на член 215, алинея 2.

Настоящият член се прилага и по отношение на ЕЦБ.”

56) Член 177 се заменя със следното:

“Член 177

Съдът е компетентен да се произнася преюдициално относно:

- а) тълкуването на настоящия договор;
- б) валидността и тълкуването на актовете на институциите на Общността и на ЕЦБ;

в) тълкуването на уставите и статутите на органите, създадени въз основа на акт на Съвета, когато те предвиждат това.

Когато такъв въпрос бъде повдигнат пред юрисдикция в държава-членка, тази юрисдикция би могла, ако счита, че по този въпрос е необходимо решение, за да бъде постановено нейното решение, да поиска от Съда да се произнесе.

Когато такъв въпрос е повдигнат по всящо дело пред национална юрисдикция на дадена държава, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право, тази юрисдикция е длъжна да сезира Съда.”

57) Член 180 се заменя със следното:

“Член 180

Съдът е компетентен, в посочените по-долу граници, да решава спорове относно:

а) изпълнението на задълженията от страна на държавите-членки, произтичащи от устава на Европейската инвестиционна банка. Управителният съвет на банката разполага в това отношение с компетенциите, предоставени на Комисията съгласно член 169;

б) решенията на Съвета на гуверньорите на Банката. Всяка държава-членка, Комисията и Управителният съвет на Банката могат да подават иск при условията, предвидени в член 173;

в) решенията на Управителния съвет на Банката. Исковете срещу тези решения могат да бъдат подавани според предвидените условия в член 173 само от държави-членки или от Комисията при условията, и само относно нарушение на процедурите, предвидени в член 21, параграфи 2, 5, 6 и 7 от устава на банката;

г) изпълнението от националните централни банки на задълженията, произтичащи от настоящия договор и от устава на ЕСЦБ. Управителният съвет на Европейската централна банка разполага, в тази връзка, по отношение на националните централни банки, с правомощията, предоставени на Комисията от член 169 по отношение на държавите-членки. Ако Съдът установи, че национална централна банка не е изпълнила задължение, произтичащо от настоящия договор, тази банка се задължава да предприеме необходимите разпоредби за изпълнение на решението на Съда.”

58) Член 184 се заменя със следното:

“Член 184

Независимо от изтичането на срока, предвиден в пети параграф от член 173, всяка страна може при спор, който засяга регламент, приет съвместно от Европейския парламент и Съвета, или регламент на Съвета, на Комисията или на ЕЦБ, да изтъква основанията, посочени във втория параграф от член 173, за да обоснове пред Съда неприложимостта на този регламент.”

59) Създава се следният раздел:

“Раздел 5

Сметна палата

Член 188а

Одитът се осъществява от Сметната палата.

Член 188б

1. Сметната палата се състои от дванадесет членове.

2. Членовете на Сметната палата се избират измежду личности, които участват или са участвали в съответните държави във външни одиторски органи или които притежават специална квалификация за тази дейност. Тяхната независимост трябва да бъде извън съмнение.

3. Членовете на Сметната палата се назначават за срок от шест години от Съвета, който приема решение с единодушие, след като се е консултирал с Европейския парламент.

Независимо от това, при първите назначения, четирима от членовете на Сметната палата, избрани чрез жребий, се назначават с четиригодишен мандат. Членовете на Сметната палата могат да бъдат назначавани за последващ мандат.

Те избират помежду си председател на Сметната палата за срок от три години. Председателят може да бъде преизбиран.

4. Членовете на Сметната палата, в общ интерес на Общността, са напълно независими при изпълнение на своите задължения.

При изпълнението на техните задължения, членовете на Сметната палата нито търсят, нито приемат инструкции от което и да е правителство или от който и да е друг орган. Те се въздържат от всякаква дейност, несъвместима с характера на техните функции.

5. Членовете на Сметната палата не могат по време на своя мандат да изпълняват никаква друга платена или неплатена професионална дейност. Когато встъпват в длъжност, те тържествено се задължават да изпълняват както по време на своя мандат, така и след това, произтичащите от тяхната длъжност задължения, а именно да проявяват почтеност и въздържаност относно приемането, след края на мандата им, на определени постове или облаги.

6. Освен при редовното подновяване на състава или в случай на смърт, пълномощията на член на Сметната палата могат да се прекратят при оставка или чрез освобождаване от длъжност, обявено от Съда съгласно параграф 7.

Освободеното по този начин място се попълва за остатъка от мандата на члена.

Освен в случаите на освобождаване от длъжност членовете на Сметната палата остават на техния пост, докато бъдат заменени.

7. Членовете на Сметната палата могат да бъдат освободени от длъжност, или да бъдат лишени от правото на пенсия или други полагащи се облаги, само ако Съдът по молба на Сметната палата констатира, че те са престанали да отговарят на необходимите условия или да изпълняват произтичащите от тяхната длъжност задължения.

8. Съветът, с квалифицирано мнозинство определя условията за наемане на работа на председателя и членовете на Сметната палата и в частност техните възнаграждения, надбавки и пенсии. Със същото мнозинство той решава да бъде извършвано друго плащане вместо възнаграждението.

9. Разпоредбите на Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности, които се прилагат по отношение на съдиите в Съда, се прилагат и по отношение на членовете на Сметната палата.

Член 188в

1. Сметната палата проверява отчетите за всички приходи и разходи на Общността. Тя проверява също така отчетите за всички приходи и разходи на всеки орган, създаден от Общността, доколкото актът за учредяването му не изключва такава проверка.

Сметната палата предоставя на Европейския парламент и на Съвета декларация, гарантираща точността на отчетите, както и законността и правомерността на основните сделки.

2. Сметната палата проверява дали всички приходи са били събрани и дали всички разходи са направени законосъобразно и правомерно, както и дали управлението на финансовите средства е било добро.

Одитът върху приходите се осъществява на основата на предвидените, така и на постъпилите приходи в Съюза.

Одитът върху разходите се осъществява на основата както на поетите задължения, така и на извършените плащания.

Тези одити могат да бъдат извършени преди приключването на отчетите за съответната финансова година.

3. Одитът се осъществява по документи и ако е необходимо, на място, в останалите институции на Общността и в държавите-членки. Одитът в държавите-членки се осъществява съвместно с националните одиторски органи, а ако те нямат необходимите компетенции, с компетентните национални служби. Сметната палата и националните контролни органи на държавите-членки осъществяват сътрудничество, основащо се на доверие и взаимно зачитане на независимостта. Тези органи или служби информират Сметната палата относно намерението си да участват в одита.

Останалите институции на Общността и националните одиторски органи, а ако те нямат необходимите правомощия – компетентните национални ведомства изпращат на Сметната палата по нейно искане всички документи или информация, необходими за осъществяването на нейната задача.

4. Сметната палата изготвя годишен доклад след приключването на всяка финансова година. Този доклад се представя на останалите институции и се публикува в Официален вестник на Европейския съюз, заедно с отговорите на съответните институции относно бележките на Сметната палата.

Сметната палата може да представя във всеки един момент своите бележки, а именно под формата на специални доклади по отделни въпроси и да издава становища по искане на някоя от институциите на Общността.

Тя приема годишни отчети, специални доклади или становища с мнозинство от своите членове.

Тя подпомага Европейския парламент и Съвета при осъществяването на тяхната контролна функция по изпълнението на бюджета.”

60) Член 189 се заменя със следното:

“Член 189

За да осъществяват своята функция в съответствие с разпоредбите на настоящия договор, Европейският парламент съвместно със Съвета, Съветът и Комисията съставят регламенти, издават директиви, вземат решения, отправят препоръки или дават становища.

Регламентът е акт с общо приложение. Той е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Директивата е акт, който обвързва по отношение на постигането на даден резултат от държавите-членки, до която е адресиран, като оставя на националните власти свобода при избора на формата и средствата за постигане на този резултат.

Решението е акт, който е задължителен в своята цялост за онези, до които е адресиран.

Препоръките и становищата нямат задължителен характер.”

61) Създават се следните членове:

“Член 189а

1. Когато по силата на настоящия договор Съветът действа по предложение на Комисията, за приемането на акт, представляващ изменение на това предложение се изисква единодушие, при спазване на разпоредбите на член 189б, параграфи 4 и 5.

2. Докато Съветът не се е произнесъл, Комисията може да измени своето предложение по всяко време, докато трае процедурата, водеща до приемането на акт на Общността.

Член 189б

1. Когато настоящият договор препраща към настоящия член за приемането на даден акт, се прилага изложената по-долу процедура.

2. Комисията внася предложение в Европейския парламент и в Съвета.

Съветът като действа с квалифицирано мнозинство, след като е получил становището на Европейския парламент, приема обща позиция. Общата позиция се съобщава на Европейския парламент. Съветът изчерпателно уведомява Европейския парламент относно причините, които са го накарали да приеме общата си позиция. Комисията изчерпателно уведомява Европейския парламент за своята позиция.

Ако в срок от три месеца от съобщаването Европейският парламент:

- а) одобри общата позиция, Съветът окончателно приема въпросния акт, в съответствие с тази обща позиция;
- б) не е взел решение, Съветът приема въпросния акт в съответствие с общата си позиция;
- в) посочи, с абсолютно мнозинство от своите членове, че възнамерява да отхвърли общата позиция, той незабавно уведомява Съвета. Съветът може да свика заседание на Помирителния комитет, посочен в параграф 4, да разясни допълнително позицията си. След това Европейският парламент или потвърждава, с абсолютно мнозинство от членовете си, отхвърлянето на общата позиция, в който случай предложеният акт се счита за неприет, или предлага изменения в съответствие с алинея г) от настоящия параграф;
- г) предлага изменения в общата позиция с абсолютно мнозинство от членовете си, като измененият текст се изпраща на Съвета и на Комисията, които дават становище по тези изменения.

3. Ако в срок от три месеца от отнасянето на въпроса до него Съветът с квалифицирано мнозинство одобри всички изменения на Европейския парламент, той изменя общата си позиция и приема въпросния акт; Съветът обаче взема решение с единодушие по измененията, за които Комисията е дала отрицателно становище. Ако Съветът не одобри въпросния акт, председателят на Съвета по договорка с председателя на Европейския парламент свиква среща на Помирителния комитет.

4. Помирителният комитет, съставен от членове на Съвета или техни представители и от равен брой представители на Европейския парламент, има за задача постигането на съгласие по съвместен текст, с квалифицирано мнозинство от членовете на Съвета или техните представители и с мнозинство на представителите на Европейския парламент. Комисията взема участие в работата на Помирителния комитет и предлага всякакви необходими инициативи с оглед съгласуването на позициите на Европейския парламент и на Съвета.

5. Ако в срок от шест седмици от неговото свикване Помирителният комитет одобри съвместен проект, Европейският парламент, като действа с абсолютно мнозинство от подадените гласове и Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, имат срок от шест седмици от датата на това одобрение, в който да приемат въпросния акт в съответствие със съвместния проект. Ако една от двете институции не одобри предложението акт в този срок, той се счита за неприет.

6. Ако Помирителният комитет не одобри съвместен проект, предложеният акт се счита за неприет, освен ако Съветът с квалифицирано мнозинство в срок от шест седмици от изтичането на срока, даден на Помирителния комитет, потвърди общата позиция, с която се е съгласил преди началото на помирителната

процедура, евентуално с измененията, предложени от Европейския парламент. В този случай, въпросният акт се приема окончателно, освен ако Европейският парламент в срок от шест седмици от датата на потвърждението на Съвета, отхвърли текста с абсолютно мнозинство от своите членове, в който случай предложеният акт се счита за неприет.

7. Сроковете от три месеца и шест седмици, посочени в настоящия член, могат да бъдат удължавани най-много съответно с един месец и с две седмици, по инициатива на Европейския парламент или на Съвета. Срокът от три месеца, посочен в параграф 2, автоматично се удължава с два месеца, в случаите, когато се прилага параграф 2, в).

8. Обхватът на процедурата по настоящия член може да бъде разширен в съответствие с процедурата по член Н, параграф от Договора за Европейския съюз, въз основа на доклад, който се представя от Комисията на Съвета, най-късно до г.

Член 189в

Когато настоящият договор препраща към настоящия член за приемането на даден акт, се прилага следната процедура:

а) Съветът, с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията и след като получи становището на Европейския парламент, приема обща позиция.

б) Общата позиция на Съвета се съобщава на Европейския парламент. Съветът и Комисията изчерпателно информират Европейския парламент за мотивите, които са довели Съвета да приеме общата си позиция, а също и за позицията на Комисията.

Ако в рамките на три месеца от това уведомление Европейският парламент одобри общата позиция или не вземе решение в рамките на този срок, Съветът окончателно приема въпросния акт, в съответствие с общата позиция.

в) Европейският парламент може, в тримесечния срок, предвиден в буква б), с абсолютно мнозинство на своите членове да предложи изменения на общата позиция на Съвета. Европейският парламент може също така, със също мнозинство, да отхвърли общата позиция на Съвета. Резултатът от разискванията се изпраща на Съвета и на Комисията.

Ако Европейският парламент е отхвърлил общата позиция на Съвета, от Съвета се изисква единодушие при гласуването на второ четене.

г) Комисията, в срок от един месец преразглежда предложението, въз основа на което Съветът е приел своята обща позиция, като взема предвид измененията, предложени от Европейския парламент.

Комисията изпраща на Съвета, едновременно с преразгледаното си предложение, измененията на Европейския парламент, които не е приела, и изразява становището си по тях. Съветът може да приеме тези изменения с единодушие.

д) Съветът с квалифицирано мнозинство приема предложението в представения преразгледан от Комисията вариант.

От Съвета се изисква единодушие, за да измени преразгледаното предложение на Комисията.

е) В случаите, предвидени в букви в), г) и е), Съветът е длъжен да вземе решение в тримесечен срок. Ако в този срок не се вземе решение, предложението на Комисията се счита за неприето.

ж) Сроковете, предвидени в букви б) и е) могат да бъдат удължавани най-много с един месец, по общо съгласие между Съвета и Европейския парламент.”

62) Член 190 се заменя със следното:

“Член 190

Регламентите, директивите и решенията, приети съвместно от Европейския парламент и Съвета, както и същите актове, приети от Съвета или от Комисията, са мотивирани и визират предложенията или становищата, предвидени от настоящия Договор.

63) Член 191 се заменя със следното:

“Член 191

1. Регламентите, директивите и решенията, приети в съответствие с процедурата, предвидена в член 189б, се подписват от председателя на Европейския парламент и от председателя на Съвета, и се публикуват в *Официалния вестник на Общността*. Те влизат в сила на датата, посочена в тях или при липса на такава дата, на двадесетия ден следващ този на тяхното публикуване.

2. Регламентите на Съвета и на Комисията, а също така директивите на тези институции, които са адресирани до всички държави-членки се публикуват в *Официалния вестник на Общността*. Те влизат в

сила на датата, посочена в тях или при липса на такава дата, на двадесетия ден следващ този на тяхното публикуване.

3. Останалите директиви и решения се съобщават на онези, до които са адресирани и произвеждат действие от момента на съобщаване.”

64) Член 194 се заменя със следното:

“Член 194

Броят на членовете на Икономическия и социален комитет е, както следва:

Белгия	12
Дания	9
Германия	24
Гърция	12
Испания	21
Франция	24
Ирландия	9
Италия	24
Люксембург	6
Нидерландия	12
Португалия	12
Обединеното кралство	24

Членовете на Комитета се назначават с единодушие от Съвета, за срок от четири години. Мандатът им може да бъде подновяван.

Членовете на Комитета не могат да бъдат обвързани от каквито и да е задължителни инструкции. Те са напълно независими при изпълнението на своите задължения, в общ интерес на Общността.

Съветът, с квалифицирано мнозинство определя възнагражденията на членовете на Комитета.”

65) Член 196 се заменя със следното:

“Член 196

Комитетът избира, измежду своите членове председател и бюро за срок от две години. Той приема свой процедурен правилник.

Той се свиква от председателя по искане на Европейския парламент, Съвета или Комисията. Той може, също така, да заседава и по собствена инициатива.

66) Член 198 се заменя със следното:

“Член 198

Съветът или Комисията трябва да се консултират с Комитета, когато настоящият договор предвижда това. Те могат да се консултират с Комитета във всички случаи, когато смятат това за подходящо. Комитетът може да поеме инициатива за предоставянето на становище във всички случаи, когато счита за подходящо.

Съветът или Комисията, ако считат, че е необходимо, определят на Комитета срок за внасяне на неговото становище, който не може да бъде по-малък от един месец от датата, на която председателят получи уведомлението за това искане. След изтичането на срока отсъствието на становище не е пречка за предприемане на по-нагаташно действие.

Становището на Комитета и на специализираната секция, заедно с протокола от заседанията, се изпраща на Съвета и на Комисията.”

67) Създава се следната глава:

“Г л а в а 4

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Член 198а

Създава се комитет, състоящ се от представителите на регионалните и местни власти, наричан по-долу „Комитета на регионите”, който има статут на консултативен орган.

Броят на членовете на Комитета за регионите е както следва:

Белгия	12
Дания	9
Германия	24
Гърция	12
Испания	21
Франция	24

Ирландия	9
Италия	24
Люксембург	6
Нидерландия	12
Португалия	12
Обединеното кралство	24.

Членовете на Комитета, както и равен брой заместници се назначават за четири години от Съвета с единодушие, по предложение на съответните държави-членки. Техният мандат може да бъде подновяван.

Членовете на Комитета не могат да бъдат обвързани с каквито и да е задължителни инструкции. Те са напълно независими при изпълнението на своите задължения, в общ интерес на Общността.

Член 198б

Комитетът на регионите избира измежду членовете си председател и бюро за срок от две години.

Той приема свой процедурен правилник и го представя за одобрение на Съвета с единодушие.

Комитетът се свиква от председателя, по искане на Съвета или на Комисията. Той може, също така да заседава и по собствена инициатива.

Член 198в

Съветът и Комисията се консултират с Комитета на регионите, когато настоящият договор предвижда това, както и във всички други случаи, когато някоя от тези институции реши, че е необходимо.

Съветът или Комисията, ако считат, че това е необходимо, определят на Комитета срок за внасяне на неговото становище, който не може да бъде по-малък от един месец от датата, на която председателят е получил уведомление за това искане. След изтичането на срока липсата на становище не е пречка за предприемане на по-нататъшни действия.

Когато Икономическия и социален комитет се консултира в съответствие с член , Комитетът на регионите трябва да бъде информиран от Съвета или Комисията относно това, че се иска становище. Когато счита, че се засягат специфични регионални интереси, Комитетът на регионите може да даде становище по проблема.

Той може да даде становище по своя собствена инициатива в случаите, в които счита това действие за подходящо.

Становището на Комитета, както и протокол от разискванията, се изпращат на Съвета и на Комисията.”

68) Добавя се следната глава:

"Г л а в а 5

ЕВРОПЕЙСКА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА

Член 198г

Европейската инвестиционна банка е юридическо лице.

Членовете на Европейската инвестиционна банка са държавите-членки.

Уставът на Европейската инвестиционна банка е включен в Протокол, приложен към настоящия договор.

Член 198д

Европейската инвестиционна банка има за задача да допринесе чрез капиталовите пазари и своите собствени ресурси за балансираното и стабилно развитие на общия вътрешен пазар в интерес на Съюза. С оглед на това, Банката улеснява, без да цели печалба, по-специално посредством предоставянето на заеми и гаранции, финансирането на следните проекти във всички сектори на икономиката:

- а) проекти за развитието на по-слабо развитите региони;
- б) проекти за модернизирването или преобразуването на предприятията или за развитие на нови дейности, налагащи се от постепенното установяване на общия пазар, когато тези проекти са от такъв мащаб или естество, че не могат да бъдат финансирани изцяло по начините на финансиране, съществуващи в отделните държави-членки;
- в) проекти от общ интерес за няколко държави-членки, които са от такъв мащаб или естество, че не могат да бъдат финансирани изцяло със съществуващите средства в отделните държави-членки.

При изпълнението на своята задача Банката подпомага финансирането на инвестиционните програми във връзка с използването на структурните фондове и на другите финансови инструменти на Общността."

69) Член 199 се заменя със следното:

“Член 199

Всички източници на приходи и разходи в Общността, включително и онези, които се отнасят до Европейския социален фонд, се включват в прогнозите, които се съставят за всяка финансова година и се отразяват в бюджета.

Административните разходи на институциите, произтичащи от разпоредбите на Договора за Европейския съюз във връзка с общата външна политика и политика на сигурност и със сътрудничеството в областите на правосъдието и вътрешните работи са за сметка на бюджета. Оперативните разходи, произтичащи от осъществяването на посочените разпоредби могат, при условията, предвидени в тях, да бъдат за сметка на бюджета.

Приходите и разходите по бюджета трябва да бъдат балансирани.”

70) Член 200 се отменя.

71) Член 201 се заменя със следното:

“Член 201

Без да се засягат другите приходи, бюджетът се финансира изцяло от собствени средства.

Съветът с единодушие, по предложение на Комисията и след като се консултира с Европейския парламент, приема разпоредби относно системата на собствените източници на Общността, които той препоръчва на държавите-членки за приемане, в съответствие с техните конституционни изисквания.”

72) Създава се следният член:

“Член 201a

С оглед поддържане на бюджетната дисциплина, Комисията няма право да прави каквото и да е предложение за акт на Общността, да изменя своите предложения или да приема мерки за приложение, за които има вероятност да окажат значителни последици върху бюджета, без да е налице гаранция, че това предложение или мярка могат да бъдат финансирани в рамките на собствените ресурси на Общността, формирани в съответствие с разпоредбите, приети от Съвета на основание член 201.”

73) Член 205 се заменя със следното:

“Член 205

Комисията изпълнява бюджета в съответствие с разпоредбите на регламентите, приети в съответствие с член 209, на своя собствена отговорност и в рамките на отпуснатите суми, като се придържа към принципите на правилното управление на финансите.

Регламентите предвиждат подробна уредба относно участието на всяка институция в изпълнение на нейните собствени разходи.

В рамките на бюджета Комисията има право, при спазване на ограниченията и условията, предвидени в регламентите, приети в изпълнение на член 209, да осъществява прехвърляне на средства от една глава в друга или от едно подразделение в друго.”

74) Член 206 се заменя със следното:

“Член 206

1. Европейският парламент, по препоръка на Съвета, който действа с квалифицирано мнозинство, освобождава от отговорност Комисията за изпълнението на бюджета. За тази цел Съветът и Европейският парламент последователно преглеждат сметките и финансовия отчет, посочени в член 205a, годишния доклад на Сметната палата, заедно с отговорите на констатациите на Сметната палата на институциите, които са били подложени на одит, както и други релевантни специални доклади на Сметната палата.

2. Преди да освободи от отговорност Комисията или с друга цел, свързана с упражняването на нейните правомощия по изпълнение на бюджета, Европейският парламент може да поиска да изслуша Комисията, която да даде обяснения относно осъществяването на разходите или функционирането на системите за финансов контрол. Комисията предоставя пред Европейския парламент всякаква необходима информация при поискване от негова страна.

3. Комисията взема всички възможни мерки да се съобрази с бележките, придружаващи решенията за освобождаване от отговорност и другите бележки на Европейския парламент относно изпълнението на разходите, както и коментарите, придружаващи препоръките за освобождаване от отговорност приети от Съвета.

По искане на Европейския парламент или на Съвета, Комисията докладва относно взетите мерки, съобразно забележките и коментарите и по-точно инструкциите, дадени на служителите, отговорни за изпълнението на бюджета. Тези доклади се представят и на Сметната палата.”

75) Членове 206а и 206б се отменят.

76) Член 209 се заменя със следното:

“Член 209

Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията, след като се консултира с Европейския парламент и получи становището на Сметната палата:

а) приема Финансови регламенти, които в частност уточняват процедурата, която следва да бъде приета за изработването и изпълнението на бюджета и за представянето на одиторски отчети;

б) определя методите и процедурата, в съответствие с която бюджетните приходи, предвидени в разпоредбите относно собствените ресурси на Общността се предоставят на Комисията и определя мерките, които се прилагат, ако съществува необходимост за това, с оглед да бъдат посрещнати нуждите от пари в брой;

в) определя правилата и организира контрола на отговорността на финансовите контролори, разпоредителите със средства и счетоводителите.”

77) Създава се следният член:

“Член 209а

Държавите-членки вземат същите мерки за борба с измамата, засягаща финансовите интереси на Общността, каквито предприемат за борба с измамата, засягаща собствените им финансови интереси.

Без да се накърняват други разпоредби от настоящия договор, държавите-членки координират своите действия, насочени към закрила на финансовите интереси на Общността срещу измама. За тази цел те организират заедно с Комисията редовно и тясно сътрудничество с компетентните ведомства и техните администрации.”

78) Член 215 се заменя със следното:

“Член 215

Договорната отговорност на Общността се регулира от правото, приложимо по отношение на съответния договор.

В случай на извъндоговорна отговорност, Общността в съответствие с основните принципи на правото, които са общи за държавите-членки, е длъжна да поправи вредите, причинени от нейни институции или служители, при изпълнението на техните задължения.

Предходният параграф се прилага при същите условия по отношение на вредите, причинени от ЕЦБ или от нейни служители, при изпълнението на техните задължения.

Личната отговорност на служителите към Общността се регулира от разпоредбите, съдържащи се в Правилника за длъжностните лица или в Условията за работа, които се прилагат по отношение на тях.”

79) Член 227 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

“2. По отношение на френските отвъдморски територии, общите и специалните разпоредби на настоящия договор, свързани със:

- свободното движение на стоки;
- селското стопанство, с изключение на член 40, параграф 4;
- либерализацията на услугите;
- правилата на конкуренцията;
- защитните мерки, предвидени в членове 109з, 109и и 226;
- институциите,

се прилагат веднага след влизането в сила на договора.

Условията, при които ще се прилагат останалите разпоредби на договора се определят в срок от две години от неговото влизане в сила, с решения на Съвета, взети с единодушие по предложение на Комисията.

В рамките на процедурите, предвидени от настоящия договор, и по-специално член 226, институциите на Общността правят необходимото, за да стане възможно икономическото и социално развитие на тези области.”;

б) в параграф 5, алинея а) се заменя със следното:

“а) настоящият договор не се прилага по отношение на Фарьорските острови.”

80) Член 228 се заменя със следното:

“Член 228

1. Когато настоящият договор предвижда сключването на споразумения между Общността и една или повече държави или международни организации, Комисията отправя препоръки до Съвета, който

оправомощава Комисията да започне необходимите преговори. Комисията осъществява тези преговори като провежда консултации със специални комитети, назначени от Съвета, за да я подпомагат при изпълнението на тази задача и в рамките на директиви, които Съветът може да адресира до нея.

При осъществяването на правомощията, предоставени му от настоящия параграф, Съветът действа с квалифицирано мнозинство, освен в случаите, предвидени от второто изречение на параграф 2, в които той действа с единодушие.

2. При зачитане на правата, предоставени на Комисията в тази област, споразуменията се сключват от Съвета, който действа с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията. Съветът действа с единодушие, когато споразумението обхваща област, в която се изисква единодушие за приемане на вътрешни правила, както и при споразуменията, посочени в член 238.

3. Съветът сключва споразуменията след като се консултира с Европейския парламент, освен при споразуменията, посочени в член 113, параграф 3, включително и в случаите, когато споразумението обхваща област, за която е необходимо прилагането на процедурата, посочена в член 189б или на посочената в член 189в процедура за приемането на вътрешни правила. Европейският парламент представя своето становище в срок, определен от Съвета, в зависимост от спешността на въпроса. При липса на становище в рамките на този срок, Съветът може да действа.

Чрез дерогация от предходната алинея, споразуменията, посочени в член , другите споразумения, създаващи специфична институционална структура чрез организирането на процедури за сътрудничество, споразуменията, които имат важни бюджетни последици за Общността и споразуменията, изискващи изменение на актовете, приети по процедурата, по член 189б, се сключват след като бъде получено одобрение от Европейския парламент.

При спешни случаи Съветът и Европейския парламент могат да съгласуват срок за представяне на одобрението.

4. При сключването на споразумение Съветът може, чрез дерогация от разпоредбата на параграф 2, да упълномощава Комисията да одобри измененията от името на Общността, когато споразумението предвижда тяхното приемане чрез опростена процедура или орган, създаден в съответствие със споразуменията; Съветът може да включи специфични условия при упълномощаването.

5. Когато Съветът възнамерява да сключи споразумение, което предвижда изменения на настоящия договор, те се приемат най-напред в съответствие с процедурата, предвидена в член Н от Договора за Европейския съюз.

6. Съветът, Комисията или държава-членка могат да получат становище от Съда относно това дали споразумението, чието сключване предстои, е съвместимо с разпоредбите на настоящия договор. Когато становището на Съда е отрицателно, споразумението може да влезе в сила само при спазване на член Н от Договора за Европейския съюз.

7. Споразуменията, сключени при условията, посочени в настоящия член, са задължителни за институциите на Общността и за държавите-членки.”

81) Създава се следният член:

“Член 228а

Когато обща позиция или съвместно действие, приети в съответствие с разпоредбите на Договора за Европейския съюз, свързани с общата външна политика и политика на сигурност, предвиждат действия на Общността за спирането или ограничаването, изцяло или отчасти, на икономическите връзки с една или повече трети страни, Съветът предприема необходимите неотложни мерки. Съветът приема решение с квалифицирано мнозинство, по предложение на Комисията.”

82) Член 231 се заменя със следното:

“Член 231

Общността установява тясно сътрудничество с Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, условията на което се определят по общо съгласие.”

83) Членове 236 и 237 се отменят.

84) Член 238 се заменя със следното:

“Член 238

Общността може да сключва с една или повече държави или международни организации споразумения за асоцииране, създаващи реципрочни права и задължения, общо действие и специфични процедури.

Е. В приложение III:

Заглавието се изменя по следния начин

“Списък на невидимите трансакции, посочени в член 73з от настоящия договор”.

Ж. В Протокола за устава на Европейската инвестиционна банка:

86) Препратката към членове 129 и 130 се заменя с препратка към членове 189г и 189д.

Д Я Л Ш

РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА ВЪГЛИЩА И СТОМАНА

Член 3

Договорът за създаване на Европейската общност за въглища и стомана се изменя в съответствие с разпоредбите на настоящия член.

1) Член 7 се заменя със следното:

“Член 7

Институциите на Общността са:

- ВЪРХОВЕН ОРГАН (по нататък “Комисията”)

- ОБЩА АСАМБЛЕ (по-нататък “Европейския парламент”)

- СПЕЦИАЛЕН СЪВЕТ НА МИНИСТРИТЕ (по-нататък “Съвета”)

- СЪД

- СМЕТНА ПАЛАТА

Комисията се подпомага от Консултативен комитет.”

2) Създават се следните членове:

“Член 9

1. Комисията се състои от седемнадесет членове, избрани на основание на тяхната обща компетентност и чиято независимост е извън съмнение.

Броят на членовете на Комисията може да бъде изменен от Съвета с единодушие.

Само граждани на държавите-членки могат да бъдат членове на Комисията.

Комисията трябва да включва най-малко по един гражданин от всяка държава-членка, но не може да включва повече от двама членове, които са граждани на една и съща държава-членка.

2. Членовете на Комисията, в общ интерес на Общността, са напълно независими при изпълнение на задълженията си.

При изпълнението на тези задължения те не трябва нито да търсят, нито да получават инструкции от което и да е правителство или друг орган. Те са длъжни да се въздържат от всякакво действие, несъвместимо с техните функции. Всяка държава-членка се задължава да спазва този принцип и да не опитва да оказва влияние върху членовете на Комисията при изпълнението на техните задачи.

Членовете на Комисията не могат по време на своя мандат да упражняват друга платена или неплатена професионална дейност. При встъпването си в длъжност, те тържествено поемат задължението да спазват, както по време на мандата си, така и след неговото изтичане, произтичащите от поста им задължения и в частност задължението за почтеност и въздържаност относно приемането на определени постове или облаги след края на мандата им. В случай на нарушаване на тези задължения Съдът, по искане на Съвета или на Комисията може, според обстоятелствата, да освободи от длъжност въпросния член, съгласно условията на член 12а, или да го лиши от право на пенсия или от други полагащи се облаги.

Член 10

1. Членовете на Комисията се назначават в съответствие с процедурата, предвидена в параграф 2, за срок от пет години, като при необходимост се прилага член 24.

Техният мандат може да бъде подновяван.

2. Правителствата на държавите-членки предлагат по общо съгласие и след консултации с Европейския парламент, лицето, което възнамеряват да назначат за председател на Комисията.

Правителствата на държавите-членки, в консултации с кандидата за председател, предлагат другите лица, които възнамеряват да назначат като членове на Комисията.

Предложените по този начин кандидатури за председател и членове на Комисията се подлагат на гласуване като цяло от Европейския парламент. След одобрението от страна на Европейския парламент, председателят и останалите членове на Комисията се назначават с общо съгласие на правителствата на държавите-членки.

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат за пръв път по отношение на председателя и останалите членове на Комисията, чийто мандат започва на 7 януари 1995 г.

Председателят и останалите членове на Комисията, чийто мандат започва на 7 януари 1993 г., се назначават с общо съгласие на правителствата на държавите-членки. Техният мандат изтича на 6 януари 1995 г.

Член 11

Комисията може да назначи заместник-председател или двама заместник-председатели измежду своите членове.

Член 12

Освен редовното обновяване на състава или при смърт, пълномощията на членовете на Комисията се прекратяват при оставка или освобождаване от длъжност.

Освободеното по този начин място се попълва за остатъка от мандата на члена от нов член, който се избира с общо съгласие на правителствата на държавите-членки. Съветът може с единодушие да реши, че освободеното място няма нужда да бъде попълвано.

В случай на подаване на оставка, освобождаване от длъжност или смърт, председателят се заменя за остатъка от своя мандат. Процедурата, предвидена в член 10, параграф 2 е приложима при замяната на председателя.

Освен в случая на освобождаване от длъжност, предвиден в член 12а, членовете на Комисията остават на поста си докато бъдат заменени.

Член 12а

Ако член на Комисията престане да изпълнява условията, необходими за упражняването на функциите си или ако е извършил сериозно нарушение, той може да бъде освободен от длъжност от Съда по искане на Съвета или на Комисията.

Член 13

Комисията приема актовете си с мнозинство от броя на членовете си, предвидено в член 9.

Заседанието на Комисията се счита за редовно само ако на него присъства този брой членове, който е определен в нейния процедурен правилник."

3) Член 16 се заменя със следното:

"Член 16

Комисията предприема необходимите организационни действия за функционирането на нейните подразделения.

Тя може да създава комитети за проучвания, включително комитет за икономически проучвания.

Съветът и Комисията взаимно се консултират и по общо споразумение определят методите за взаимно сътрудничество.

Комисията приема свой процедурен правилник, който гарантира, че тя и нейните подразделения функционират в съответствие с разпоредбите на настоящия договор. Тя осигурява публикуването на този правилник."

4) Създава се следният член:

"Член 17

Комисията публикува ежегодно, не по-късно от един месец откриване на сесията на Европейския парламент, общ доклад за дейността на Общността."

5) В член 18 се създава следната алинея:

"Съветът, с квалифицирано мнозинство определя заплащането на всяко друго заместващо възнаграждение".

6) Създават се следните членове:

"Член 20а

Европейският парламент може, по решение на мнозинство от своите членове, да поиска от Комисията да внесе подходящо предложение по въпроси, за които той счита, че за целите на прилагането на настоящия договор, е необходим акт на Общността.

Член 20б

При осъществяване на своите функции Европейският парламент може по искане на една четвърт от своите членове да създаде временна анкетна комисия, която да разследва, без да се засягат правомощията, предоставени от настоящия договор на други институции или органи, предполагаеми нарушения или лошо

администриране при прилагането на правото на Общността, освен в случаите, когато привежданите факти са предмет на разглеждане пред съд и делото е все още висящо.

Временната анкетна комисия престава да съществува след като внесе своя доклад.

Подробните правила, отнасящи се до осъществяването на правото да се предприема разследване, се определят по общо съгласие между Европейския парламент, Съвета, и Комисията.

Член 20в

Всеки гражданин на Съюза и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава постоянно или има седалище на територията на държава-членка, имат право да отправят индивидуално или съвместно с други граждани или лица, петиция до

Европейския парламент по въпроси, които се отнасят до областите на компетентност на Общността и които го засягат пряко.

Член 20г

1. Европейският парламент назначава омбудсман, който е компетентен да получава жалби от всеки гражданин на Съюза или от всяко физическо или юридическо лице, с постоянно пребиваване или седалище в някоя от държавите-членки, относно случаи на лошо администриране в действията на институциите или органите на Общността, с изключение на Съда и на Първоинстанционния съд при изпълнение на техните съдебни функции.

В съответствие със своите функции омбудсманът извършва разследвания, които счита за обосновани, или по собствена инициатива, или въз основа на жалби, които са му били отправени пряко или с посредничеството на член на Европейския парламент, освен в случаите, когато твърденията в жалбите са предмет или са били предмет на съдебно производство. В случаите, когато омбудсманът е установил случай на лошо администриране, той сезира въпросната институция, която разполага със срок от три месеца, за да представи своето становище. Омбудсманът впоследствие предава доклад до Европейския парламент и до заинтересованата институция. Лицето, което е подало жалбата, се информира за резултата от тези разследвания.

Омбудсманът представя ежегоден доклад до Европейския парламент относно резултатите от разследванията.

2. Омбудсманът се назначава след избора на Европейския парламент за срока на мандата на парламента. Мандатът му може да бъде подновяван.

Омбудсманът може да бъде освободен от длъжност от Съда, по искане на Европейския парламент, ако не отговаря на условията, необходими за изпълняването на неговата длъжност или ако е извършил тежко нарушение.

3. Омбудсманът изпълнява функциите си при пълна независимост. При изпълнение на своите задължения той не изисква, нито получава инструкции от друг орган. По време на своя мандат омбудсманът не може да упражнява друга платена или неплатена професионална дейност.

4. Европейският парламент приема правилата и общите условия, отнасящи се до изпълнението на функциите на Омбудсмана, след като поиска мнението на Комисията и след одобрението на Съвета, който се произнася с квалифицирано мнозинство.”

7) Параграф 3 от Член 21 се заменя със следното:

“3. Европейският парламент изработва предложения за избиране чрез всеобщи преки избори, съгласно уеднаквена процедура във всички държави-членки, или в съответствие с принципите, общи за всички държави-членки.

Съветът с единодушие, след като получи одобрение от Европейския парламент, взел решението си с мнозинство от съставляващите го членове, приема необходимите разпоредби, като препоръчва на държави-членки да ги възприемат в съответствие с изискванията, предвидени в техните конституции.”

8) Член 24 се заменя със следното:

“Член 24

Европейският парламент обсъжда на открито заседание общия доклад, изпратен му от Комисията.

Ако пред него е поставен въпроса за вот на недоверие относно дейността на Комисията, Европейският парламент трябва да проведе гласуване по него не по-рано от три дни след поставянето, и то само чрез явно гласуване.

Ако вотът на недоверие бъде подкрепен с мнозинство от две трети от подадените гласове, които представляват мнозинството от членовете на Европейския парламент, членовете на Комисията са длъжни да подадат колективно оставка. Те продължават да се занимават с текущите въпроси, докато бъдат заменени в

съответствие с член 10. В този случай мандатът на членовете на Комисията, назначени за да ги заменят, изтича на датата, на която трябва да изтече мандата на членовете на Комисията, които са били длъжни да подадат колективна оставка.”

9) Създават се следните членове:

“Член 27

Съветът се състои от по един представител на всяка държава-членка на министерско равнище, който е овластен да обвързва правителството на тази държава-членка.

Председателският пост се заема последователно от всяка държава-членка в Съвета за срок от шест месеца, по следния ред на държавите-членки:

- за първите шест години: Белгия, Дания, Германия, Гърция, Испания, Франция, Ирландия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Португалия, Обединеното кралство;

- за следващите шест години: Дания, Белгия, Гърция, Германия, Франция, Испания, Италия, Ирландия, Нидерландия, Люксембург, Обединеното кралство, Португалия.

Член 27а

Съветът се свиква от своя председател по негова инициатива, по искане на един от неговите членове или на Комисията.”

10) Създават се следните членове:

“Член 29

Съветът, с квалифицирано мнозинство определя възнагражденията, надбавките и пенсиите на председателя и членовете на Комисията, на председателя на Съда, на съдиите, генералните адвокати и секретаря на Съда. Той също така, отново с квалифицирано мнозинство решава плащането на всяко друго възнаграждение, заместващо заплатата.

Член 30

1. Комитет, състоящ се от постоянните представители на държавите-членки, е отговорен за подготовката на работата на Съвета, и за осъществяването на задачите, които са му възложени от Съвета.

2. Съветът се подпомага от Генерален секретариат, под ръководството на генерален секретар. Генералният секретар се назначава от Съвета с единодушие.

Съветът определя организацията на Генералния секретариат.

3. Съветът приема свой процедурен правилник.”

11) Член 32 се заменя със следното:

“Член 32

Съдът се състои от тринадесет съдии.

Съдът заседава в пленум. Въпреки това той може да създава състави, всеки от които се състои от по трима или петима съдии, които осъществяват някои подготвителни проучвания или правораздават по определени категории дела, в съответствие с приетите за тези цели правила.

Съдът заседава в пленум, когато държава-членка или институция на Общността, която е страна по делото, поиска това.

Ако Съдът поиска, Съветът с единодушие може да увеличи броя на съдиите и да направи необходимите изменения в алинеи 2 и 3 от настоящия член, и в алинея втора от член 32б.”

12) Член 32г се заменя със следното:

“Член 32г

1. Към Съда се създава Първоинстанционен съд, с компетентност да разглежда и да се произнася като първа инстанция по някои категории искиове или производства, определени в съответствие с предвидените в параграф 2 условия, като решенията му подлежат на обжалване пред Съда само по правни въпроси и в съответствие с условията, предвидени в статута. Първоинстанционният съд няма правомощия да разглежда и решава дела, свързани с въпроси за преюдициално заключение по член .

2. По искане на Съда и след консултации с Европейския парламент и Комисията, Съветът с единодушие определя видовете искиове или производства, посочени в параграф 1, състава на Първоинстанционния съд и приема необходимите изменения и допълнителни разпоредби в статута на Съда. Освен когато Съветът реши друго, разпоредбите на настоящия договор, отнасящи се до Съда, и в частност разпоредбите на Протокола за статута на Съда, се прилагат и по отношение на Първоинстанционния съд.

3. Членовете на Първоинстанционния съд се избират измежду лица, чиято независимост е извън съмнение и отговарят на изискванията за назначаване на съдебна длъжност; те се назначават с общо съгласие на правителствата на държавите-членки за срок от шест години. Членският състав частично се обновява на всеки три години. Членове, чиито мандати изтичат, могат да бъдат назначавани отново.

4. Първоинстанционният съд приема свой процедурен правилник съгласувано със Съда. Този правилник се одобрява с единодушие от Съвета.”

13) Член 33 се заменя със следното:

“Член 33

Съдът е компетентен да се произнася по искиове на държава-членка или от Съвета, с искане за обявяване на недействителни, на решения или препоръки на Комисията, на основание некомпетентност, съществено процесуално нарушение, нарушение на настоящия договор или на разпоредба, отнасяща се до неговото прилагане, или злоупотреба с власт. Съдът обаче няма право да прави преценка на положението, предизвикано от икономически факти или обстоятелства, предвид на които Комисията е взела своите решения, или приела препоръките си, освен когато се твърди, че

Комисията е злоупотребила с власт, или че тя очевидно не е спазила разпоредби на настоящия договор или на акт, отнасящ се до неговото прилагане.

Предприятията или сдруженията, посочени в член 48, имат право при същите условия да завеждат иск срещу решения или препоръки, които ги засягат лично, или пък срещу общи решения или препоръки, за които те считат, че е налице злоупотреба с власт, които ги засягат.

Предвидените в първите две алинеи на настоящия член искиове се завеждат в рамките на един месец от публикуването или съобщаването, в зависимост от конкретния случай, на решението

Съдът е компетентен да се произнася при същите условия, по искиове, заведени от Европейския парламент с цел защита на неговите прерогативи.”

14) Създава се следната глава:

“Г л а в а V

СМЕТНА ПАЛАТА

Член 45а

Одитът се осъществява от Сметната палата.

Член 45б

1. Сметната палата се състои от дванадесет членове.

2. Членовете на Сметната палата се избират измежду личности, които участват или са участвали в съответните държави във външни одиторски органи или които притежават специална квалификация за тази дейност. Тяхната независимост трябва да бъде извън съмнение.

3. Членовете на Сметната палата се назначават за срок от шест години от Съвета, който приема решение с единодушие, след като се е консултирал с Европейския парламент.

Независимо от това, при първите назначения, четирима от членовете на Сметната палата, избрани чрез жребий, се назначават с четиригодишен мандат.

Членовете на Сметната палата могат да бъдат назначавани за последващ мандат.

Те избират помежду си председател на Сметната палата за срок от три години. Председателят може да бъде преизбиран.

4. Членовете на Сметната палата, в общ интерес на Общността, са напълно независими при изпълнение на задълженията си.

При изпълнението на техните задължения, членовете на Сметната палата нито търсят, нито приемат инструкции от което и да е правителство или от който и да е друг орган. Те се въздържат от всякаква дейност, несъвместима с характера на техните функции.

5. Членовете на Сметната палата не могат по време на своя мандат да изпълняват друга платена или неплатена професионална дейност. Когато встъпват в длъжност, те тържествено се задължават да изпълняват както по време на своя мандат, така и след това, произтичащите от тяхната длъжност задължения, а именно да проявяват почтеност и въздържаност относно приемането, след края на мандата им, на определени постове или облаги.

6. Освен при редовното подновяване на състава или в случай на смърт, пълномощията на член на Сметната палата могат да се прекратят при оставка или чрез освобождаване от длъжност, обявено от Съда съгласно параграф 7.

Освободеното по този начин място се попълва за остатъка от мандата на члена.

Освен в случаите на освобождаване от длъжност членовете на Сметната палата остават на техния пост, докато бъдат заменени.

7. Членовете на Сметната палата могат да бъдат освободени от длъжност, или да бъдат лишени от правото на пенсия или други полагащи се облаги, само ако Съдът по молба на Сметната палата констатира, че те са престанали да отговарят на необходимите условия или да изпълняват произтичащите от тяхната длъжност задължения.

8. Съветът, с квалифицирано мнозинство, определя условията за работа на председателя и членовете на Сметната палата и в частност техните вознаграждения, надбавки и пенсии. Със същото мнозинство той решава да бъде извършвано друго плащане вместо вознаграждението.

9. Разпоредбите на Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности, които се прилагат по отношение на съдиите в Съда, се прилагат и по отношение на членовете на Сметната палата.

Член 45в

1. Сметната палата проверява отчетите за всички приходи и разходи на Общността. Тя проверява също така отчетите за всички приходи и разходи на всеки орган, създаден от Общността, доколкото актът за учредяването му не изключва такава проверка.

Сметната палата предоставя на Европейския парламент и на Съвета декларация, гарантираща точността на отчетите, както и законността и правомерността на основните сделки.

2. Сметната палата проверява дали всички приходи са били събрани и дали всички разходи са направени законосъобразно и правомерно, както и дали управлението на финансовите средства е било добро.

Одитът върху приходите се осъществява на основата както на предвидените, така и на постъпилите приходи в Съюза.

Одитът върху разходите се осъществява на основата както на поетите задължения, така и на извършените плащания.

Тези одити могат да бъдат извършени преди приключването на отчетите за съответната финансова година.

3. Одитът се осъществява по документи и ако е необходимо, на място, в останалите институции на Общността и в държавите-членки. Одитът в държавите-членки се осъществява съвместно с националните одиторски органи, а ако те нямат необходимите компетенции, с компетентните национални служби. Сметната палата и националните контролни органи на държавите-членки осъществяват сътрудничество, основаващо се на доверие и взаимно зачитане на независимостта. Тези органи или служби информират Сметната палата относно намерението си да участват в одита.

Останалите институции на Общността и националните одиторски органи, а ако те нямат необходимите правомощия – компетентните национални ведомства изпращат на Сметната палата по нейно искане всички документи или информация, необходими за осъществяването на нейната задача.

4. Сметната палата изготвя годишен доклад след приключването на всяка финансова година. Този доклад се представя на останалите институции и се публикува в Официален вестник на Европейския съюз, заедно с отговорите на съответните институции относно бележките на Сметната палата.

Сметната палата може да представя във всеки един момент своите бележки, а именно под формата на специални доклади по отделни въпроси и да издава становища по искане на някоя от институциите на Общността.

Тя приема годишни отчети, специални доклади или становища с мнозинство от своите членове.

Тя подпомага Европейския парламент и Съвета при осъществяването на тяхната контролна функция по изпълнението на бюджета.

5. Сметната палата също така съставя отделен годишен доклад, който посочва дали воденето на сметките, без отнасящите се до приходите и разходите, посочени в параграф 1 и управлението от страна на Комисията на финансовите средства, свързани с тях, се е осъществявало по законосъобразен начин. Тя съставя доклада в рамките на шест месеца от края на финансовата година, за която се отнасят сметките и го внася в Комисията и Съвета. Комисията изпраща доклада в Европейския парламент.”

15) Член 78в се заменя със следното:

“Член 78в

Комисията изпълнява административния бюджет в съответствие с разпоредбите на регламента, приет в съответствие с член 78з, на своя собствена отговорност и в рамките на отпуснатите суми, като се придържа към принципите на правилното управление на финансите.

Регламентът предвижда детайлна уредба относно всяка институция в изпълнението на собствените ѝ разходи.

В рамките на административния бюджет Комисията има право, при спазване на ограниченията и условията, предвидени в регламента, приет на основата на член 3, да прехвърля бюджетни разходи от една глава в друга или от едно подразделение в друго.”

16) Членове 78д и 78е се отменят.

17) Член ж се заменя със следното:

“Член 78ж

1. Европейският парламент, по препоръка на Съвета, който действа с квалифицирано мнозинство, освобождава от отговорност Комисията за изпълнението на бюджета. За тази цел Съветът и Европейският парламент последователно преглеждат сметките и финансовия отчет, посочени в член 78г, годишния доклад на Сметната палата, заедно с отговорите на констатациите на Сметната палата на институциите, които са били подложени на одит, както и други релевантни специални доклади на Сметната палата.

2. Преди да освободи от отговорност Комисията или с друга цел, свързана с упражняването на нейните правомощия по изпълнение на бюджета, Европейският парламент може да поиска да изслуша Комисията, която да даде обяснения относно осъществяването на разходите или функционирането на системите за финансов контрол. Комисията предоставя пред Европейския парламент всякаква необходима информация при поискване от негова страна.

3. Комисията взема всички възможни мерки, за да се съобрази с бележките, придружаващи решенията за освобождаване от отговорност и другите бележки на Европейския парламент относно изпълнението на разходите, както и коментарите, придружаващи препоръките за освобождаване от отговорност приети от Съвета.

По искане на Европейския парламент или на Съвета, Комисията докладва относно взетите мерки, съобразно забележките и коментарите и по-точно инструкциите, дадени на служителите, отговорни за изпълнението на административния бюджет. Тези доклади се представят и на Сметната палата.

18) Член 78з се заменя със следното:

“Член 78з

Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията, след като се консултира с Европейския парламент и получи становището на Сметната палата:

а) приема Финансови регламенти, които в частност уточняват процедурата, която следва да бъде приета за изработването и изпълнението на бюджета и за представянето на одиторски отчети;

б) определя методите и процедурата, в съответствие с която бюджетните приходи, предвидени в разпоредбите относно собствените ресурси на Общността се предоставят на Комисията и определя мерките, които се прилагат, ако съществува необходимост за това, с оглед да бъдат посрещнати нуждите от пари в брой;

в) определя правилата и организира контрола на отговорността на финансовите контролатори, разпоредителите със средства и счетоводителите.”

19) Създава се следният член:

“Член 78и

Държавите-членки предприемат същите мерки за борба с измамата, която засяга финансовите интереси на общността, каквито предприемат за борба с измамата, засягаща техните собствени финансови интереси.

Без да се накърняват останалите разпоредби от настоящия договор, държавите-членки координират своите действия, имащи за цел да защитят финансовите интереси на Общността срещу измама. За тази цел те организират, с помощта на Комисията тясно и редовно сътрудничество между компетентните органи от своите администрации.”

20) Член 79, а) се заменя със следното:

“а) Настоящият договор не се прилага по отношение на Фарьорските острови.”

21) Членове 96 и 98 се отменят.

Д Я Л I V

РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ

Член II

Договорът за създаване на Европейската общност за атомна енергия се изменя в съответствие с разпоредбите на настоящия член.

1) Член 3 се заменя със следното:

“Член 3

1. Задачите, възложени на Общността, се осъществяват от следните институции:

- ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ;

- СЪВЕТ;

- КОМИСИЯ;

- СЪД;

- СМЕТНА ПАЛАТА.

Всяка институция действа в рамките на правомощията, предоставени ѝ с настоящия Договор.

2. Съветът и Комисията се подпомагат от Икономически и социален комитет, който има консултативни функции.”

2) Създава се следният член:

“Член 107а

Европейският парламент може, с мнозинство от своите членове, да поиска от Комисията да представя всякакви подходящи предложения по въпроси, по които счита, че за целите на прилагането на настоящия договор е необходим акт на Общността.

Член 107б

При осъществяване на своите функции Европейският парламент може по искане на една четвърт от своите членове да създаде временна анкетна комисия, която да разследва, без да се засягат правомощията, предоставени от настоящия договор на други институции или органи, предполагаеми нарушения или лошо администриране при прилагането на правото на Общността, освен в случаите, когато привежданите факти са предмет на разглеждане пред съд и делото е все още висящо.

Временната анкетна комисия престава да съществува след като внесе своя доклад.

Подробните правила, отнасящи се до осъществяването на правото да се предприема разследване, се определят по общо съгласие между Европейския парламент, Съвета, и Комисията.

Член 107в

Всеки гражданин на Съюза и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава постоянно или има седалище на територията на държава-членка, имат право да отправят индивидуално или съвместно с други граждани или лица, петиция до Европейския парламент по въпроси, които се отнасят до областите на компетентност на Общността и които го засягат пряко.

Член 107г

1. Европейският парламент назначава омбудсман, който е компетентен да получава жалби от всеки гражданин на Съюза или от всяко физическо или юридическо лице, с постоянно пребиваване или седалище в някоя от държавите-членки, относно случаи на лошо администриране в действията на институциите или органите на Общността, с изключение на Съда и на Първоинстанционния съд при изпълнение на техните съдебни функции.

В съответствие със своите функции омбудсманът извършва разследвания, които счита за обосновани, или по собствена инициатива, или въз основа на жалби, които са му били отправени пряко или с посредничеството на член на Европейския парламент, освен в случаите, когато твърденията в жалбите са предмет или са били предмет на съдебно производство. В случаите, когато омбудсманът е установил случай на лошо администриране, той сезира въпросната институция, която разполага със срок от три месеца, за да представи своето становище. Омбудсманът впоследствие предава доклад до Европейския парламент и до заинтересованата институция. Лицето, което е подало жалбата, се информира за резултата от тези разследвания.

Омбудсманът представя ежегоден доклад до Европейския парламент относно резултатите от разследванията.

2. Омбудсманът се назначава след избора на Европейския парламент за срока на мандата на парламента. Мандатът му може да бъде подновяван.

Омбудсманът може да бъде освободен от длъжност от Съда по искане на Европейския парламент, ако не отговаря на условията, необходими за изпълняването на неговите задължения или ако е извършил сериозно нарушение.

3. Омбудсманът изпълнява функциите си при пълна независимост. При изпълнение на своите задължения той не изисква, нито получава инструкции от друг орган. По време на своя мандат омбудсманът не може да упражнява друга платена или неплатена професионална дейност.

4. Европейският парламент приема правилата и общите условия, отнасящи се до изпълнението на функциите на Омбудсмана, след като поиска мнението на Комисията и одобрението на Съвета, който се произнася с квалифицирано мнозинство.”

3) Параграф 3 на член 108 се заменя със следното:

“3. Европейският парламент изработва предложения за избиране чрез всеобщи преки избори, по еднаква процедура във всички държави-членки.

Съветът с единодушие, след като получи одобрението от Европейския парламент, който взема решението си с мнозинство от съставляващите го членове, приема необходимите разпоредби, които препоръчва на държавите-членки да ги възприемат в съответствие с изискванията, предвидени в техните конституции.”

4) Втората алинея на член 114 се допълва със следното изречение:

“В този случай мандатът на членовете на Комисията, назначени за да я заменят, изтича на датата, на която би изтекъл мандатът на Комисията, която е подала оставка.”

5) Създават се следните членове:

“Член 116

Съветът се състои от по един представител на всяка държава-членка на министерско равнище, който е овластен да обвързва правителството на тази държава-членка.

Председателският пост се заема последователно от всяка държава-членка в Съвета за срок от шест месеца, по следния ред на държавите-членки:

- за първите шест години: Белгия, Дания, Германия, Гърция, Испания, Франция, Ирландия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Португалия, Обединеното кралство;

- за следващите шест години: Дания, Белгия, Гърция, Германия, Франция, Испания, Италия, Ирландия, Нидерландия, Люксембург, Обединеното кралство, Португалия.”

“Член 117

Съветът се свиква от своя председател по негова инициатива, по искане на един от неговите членове или на Комисията.”

6) Създава се следният член:

“Член 121

1. Комитет, състоящ се от постоянните представители на държавите-членки, е отговорен за подготовката на работата на Съвета и за осъществяването на възложените му от Съвета задачи.

2. Съветът се подпомага от генерален секретариат, под ръководството на генерален секретар. Генералният секретар се назначава от Съвета с единодушие.

Съветът взема решение относно организацията на Генералния секретариат.

Съветът определя организацията на Генералния секретариат.

3. Съветът приема свой процедурен правилник.”

7) Създава се следният член:

“Член 123

Съветът, с квалифицирано мнозинство определя заплатите, допълнителните парични суми и пенсиите на председателя и членовете на Комисията, на председателя, съдиите, генералните адвокати и секретаря на Съда. Той, също така, с квалифицирано мнозинство, определя да бъде извършвано друго плащане вместо възнаграждение.”

8) Създават се следните членове:

“Член 125

Всяка година, не по-късно от един месец преди откриването на сесията на Европейския парламент, Комисията публикува общ доклад за дейностите на Общността.

Член 126

1. Комисията се състои от седемнадесет члена, които се избират на основание на тяхната обща компетентност, и чиято независимост е извън всякакво съмнение.

Броят на членовете на Комисията може да бъде изменен от Съвета с единодушие.

Членове на Комисията могат да бъдат само граждани на държавите-членки.

Комисията трябва да включва поне един гражданин от всяка държава-членка, но не може да включва повече от двама члена, които са граждани на една и съща държава.

2. Членовете на Комисията, в общ интерес на Общността, са напълно независими при изпълнението на задълженията си.

При изпълнението на тези задължения те нито търсят, нито получават инструкции от което и да е правителство или друг орган. Те се въздържат от всякакво действие, несъвместимо с техните функции. Всяка държава-членка се задължава да спазва този принцип и да не се опитва да оказва влияние върху членовете на Комисията при изпълнението на техните задачи.

Членовете на Комисията не могат по време на своя мандат да упражняват друга платена или неплатена професионална дейност. При встъпването си в длъжност, те тържествено поемат задължението да спазват, както по време на мандата си, така и след неговото изтичане, произтичащите от поста им задължения и в частност задължението за почтеност и въздържаност относно приемането на определени постове или облаги след края на мандата им. В случай на нарушаване на тези задължения Съдът, по искане на Съвета или на Комисията, може, според обстоятелствата, или да освободи от длъжност въпросния член, съгласно условията на член 129 или да го лиши от право на пенсия или от други полагащи се облаги.

Член 127

1. Членовете на Комисията се назначават в съответствие с процедурата, предвидена в параграф 2, за период от пет години, като при необходимост се прилага член 114.

Техният мандат може да бъде подновяван.

2. Правителствата на държавите-членки предлагат с общо съгласие, след консултиране с Европейския парламент, лицето което възнамеряват да назначат за председател на Комисията.

Правителствата на държавите-членки, в консултации с кандидата за председател, предлагат другите лица, които възнамеряват да назначат като членове на Комисията.

Предложените по този начин кандидатури за председател и членове на Комисията се подлагат на гласуване като цяло от Европейския парламент. След одобрението от страна на Европейския парламент, председателят и останалите членове на Комисията се назначават с общо съгласие на правителствата на държавите-членки.

3. Параграф 1 и 2 се прилагат за първи път по отношение на председателя и на останалите членове на Комисията, чийто мандат започва на 7 януари 1995 г.

Председателят и останалите членове на Комисията, чийто мандат започва на 7 януари 1993 г., се назначават с общо съгласие на правителствата на държавите-членки. Техният мандат изтича на 6 януари 1995 г.

Член 128

Освен редовното подновяване на състава или при смърт, пълномощията на членовете на Комисията се прекратяват при оставка или освобождаване от длъжност.

Освободеното по този начин място се попълва за остатъка от мандата на члена, от нов член, който се избира с общо съгласие от правителствата на държавите-членки. Съветът може с единодушие да реши, че няма нужда освободеното място да се попълва.

В случай на оставка, освобождаване от длъжност или смърт, председателят се заменя до края на мандата. Процедурата, предвидена в член 127, параграф 2, е приложима при смяна на председателя.

Освен в случай на освобождаване от длъжност по член 129, членовете на Комисията остават на поста си докато бъдат заменени.

Член 129

Ако член на Комисията престане да изпълнява условията, необходими за упражняването на функциите си или ако е извършил сериозно нарушение, той може да бъде освободен от длъжност от Съда, по искане на Съвета или на Комисията,.

Член 130

Комисията може да назначи заместник-председател или двама заместник-председатели измежду своите членове.

Член 131

Съветът и Комисията се консултират взаимно и по общо съгласие определят своите методи за сътрудничество.

Комисията приема свой процедурен правилник, за да гарантира, че както тя, така и нейните подразделения действат в съответствие с разпоредбите на настоящия Договор. Тя осигурява публикуването на този правилник.

Член 132

Комисията приема актовете си с мнозинство от броя на своите членове, предвидено в член 126.

Заседанието на Комисията се счита за редовно, само ако на него присъства този брой членове, който е определен в нейния процедурен правилник.

9) Член 133 се отменя.

10) Член 137 се заменя със следния текст

“Член 137

Съдът се състои от тринадесет съдии.

Съдът заседава в пленум. Въпреки това той може да създава състави, всеки от които се състои от по трима или петима съдии, които осъществяват някои подготвителни проучвания или да правораздават по определени категории дела, в съответствие с приетите за тези цели правила.

Съдът заседава в пленум, когато държава-членка или институция на Общността, която е страна по делото, поиска това.

Ако Съдът поиска това, Съветът с единодушие може да увеличи броя на съдиите и да направи необходимите изменения в параграфи и от настоящия член, и в алинея втора от член 139.”

11) Член 140а се заменя със следния текст:

“Член 140а

1. Към Съда се създава Първоинстанционен съд, с компетентност да разглежда и решава като първа инстанция някои категории дела или производства, определени в съответствие с предвидените в параграф 2 условия, като решенията му подлежат на обжалване пред Съда само от гледна точка на законсъобразност и в съответствие с условията, предвидени в статута. Първоинстанционният съд няма правомощия да разглежда и да се произнася по въпроси във връзка с преюдициални запитвания, на основата на член 150.

2. По искане на Съда и след консултиране с Европейския парламент и Комисията, Съветът с единодушие определя видовете дела или производства, посочени в параграф , състава на Първоинстанционния съд и приема необходимите изменения и допълнителни разпоредби в статута на Съда. Освен ако Съветът е решил друго, разпоредбите на настоящия договор, отнасящи се до Съда, и в частност разпоредбите от Протокола за статута на Съда, се прилагат и по отношение на Първоинстанционния съд.

3. Членовете на Първоинстанционния съд се избират измежду личности, чиято независимост е извън съмнение и които отговарят на условията за назначаване на съдебна длъжност; те се назначават с общо съгласие от правителствата на държавите-членки за срок от шест години. Членският състав се обновява частично на всеки три години. Членове, чиито мандати изтичат, могат да бъдат назначавани отново.

4. Първоинстанционният съд приема свой процедурен правилник съгласувано със Съда. Този правилник изисква единодушното одобрение на Съвета.”

12) Член 143 се заменя със следното:

“Член 143

1. Ако Съдът установи, че държава-членка не е изпълнила свое задължение в съответствие с настоящия договор, държавата е длъжна да предприеме необходимите мерки, за да се съобрази с решението на Съда.

2. Ако Комисията счита, че съответната държава-членка не е предприела такива мерки, тя, след като даде на държавата възможност да представи своите съображения, приема мотивирано становище, което посочва пунктовете, по които съответната държава-членка не се е съобщила с решението на Съда.

Ако държавата-членка не е предприела необходимите мерки, за да се съобрази с решението на Съда в рамките на срока, определен от Комисията, последната може да отнесе въпроса пред Съда. Предприемайки това, тя уточнява размера на еднократната сума или на паричната санкция, които съответната държава-членка е длъжна да заплати, в зависимост от обстоятелствата.

Ако Съдът установи, че съответната държава-членка не се е съобщила с неговото решение, той може да й наложи заплащането на общия размер на еднократната сума или на паричната санкция.

Настоящата процедура не накърнява прилагането на член 142.”

13) Член 146 се заменя със следното:

“Член 146

Съдът осъществява контрол върху законосъобразността на актовете на Съвета и на Комисията, с изключение на препоръките и становищата, както и на актовете на Европейския парламент, предназначени да произведат правни последици по отношение на трети страни.

За тази цел той е компетентен да се произнася по искове на държава-членка, на Съвета или на Комисията, на основания некомпетентност, съществено процесуално нарушение, нарушаване на настоящия договор или на всякаква правна норма по приложението му, или злоупотреба с власт.

Съдът е компетентен да правораздава при същите условия, по дела, заведени от Европейския парламент, с цел защита на неговите правомощия.

Всяко физическо или юридическо лице може, при същите условия, да заведе иск срещу решенията, които са адресирани до него, или срещу решение, което въпреки формата си на регламент или решение, адресирано до друго лице, го засяга пряко и лично.

Исковите, предвидени в настоящия член, трябва да бъдат заведени в срок от два месеца, считано, в зависимост от случая, от публикуването на акта, от неговото съобщаване на ищеца, или, при липса на уведомяване, от деня, в който той е узнал за него.”

Също така член 156 беше изменен с Протокол от 26.7.1999 г., както следва:

Независимо от изтичането на срока, посочен в петия параграф на член 146, всяка страна, в производство относно регламент на Съвета или на Комисията, може да изтъкне основанията, посочени във втория параграф на член 146, за да се позове на неприложимостта на този регламент пред съда.*”

14) Създава се следният раздел:

“Раздел 5

Сметна палата

Член 160а

Одитът се осъществява от Сметната палата.

Член 160б

1. Сметната палата се състои от дванадесет членове.

2. Членовете на Сметната палата се избират измежду личности, които участват или са участвали в своите съответни държави във външни одиторски органи на контрол, или които притежават специална квалификация за тази дейност. Тяхната независимост трябва да бъде извън съмнение.

3. Членовете на Сметната палата се назначават за срок от шест години от Съвета, който приема решение с единодушие, след като се е консултирал с Европейския парламент.

Независимо от това, при първите назначения, четирима от членовете на Сметната палата, избрани чрез жребий, се назначават на четиригодишен мандат.

Членовете на Сметната палата могат да бъдат преназначавани.

Те избират помежду си председател на Сметната палата за срок от три години.

Председателят може да бъде преизбиран.

4. Членовете на Сметната палата, в общ интерес на Общността, са напълно независими при изпълнение на задълженията си.

---

* Протокол, подписан в Рим на 26.7.1999 г. (ОВ С 323, 11.11.1999 г., стр.1)

При изпълнението на техните задължения членовете на Сметната палата нито търсят, нито приемат инструкции от което и да е правителство или от който и да е друг орган. Те се въздържат от всякаква дейност, несъвместима с характера на техните функции.

5. Членовете на Сметната палата не могат по време на своя мандат да изпълняват друга платена или неплатена професионална дейност. Когато встъпват в длъжност, те тържествено се задължават да изпълняват както по време на своя мандат, така и след това произтичащите от тяхната длъжност, а именно да проявяват почтеност и въздържаност относно приемането, след края на мандата им, на определени постове или области.

6. Освен при редовното подновяване на състава или в случай на смърт, пълномощията на член на Сметната палата могат да се прекратят при оставка или чрез освобождаване от длъжност, обявено от Съда, съгласно параграф 7.

Освободеното по този начин място се попълва за остатъка от мандата на члена.

Освен в случаите на освобождаване от длъжност членовете на Сметната палата остават на техния пост, докато бъдат заменени.

7. Членовете на Сметната палата могат да бъдат освободени от длъжност, или да бъдат лишени от правото на пенсия или други полагащи се области, само ако Съдът по молба на Сметната палата констатира, че те са престанали да отговарят на необходимите условия или да изпълняват произтичащите от тяхната длъжност задължения.

8. Съветът, с квалифицирано мнозинство определя условията за назначаване на председателя и на членовете на Сметната палата и в частност техните заплати, добавки и пенсии. Със същото мнозинство той решава да бъде извършено всякакво друго плащане, вместо вознаграждение.

9. Разпоредбите на протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности, които се прилагат по отношение на съдиите в Съда, се прилагат и по отношение на членовете на Сметната палата.

Член 160в

1. Сметната палата проверява отчетите за всички приходи и разходи на Общността. Тя проверява също така отчетите за всички приходи и разходи на органите, създадени от Общността, доколкото съответните им учредителни актове не изключват такава проверка.

Сметната палата предоставя на Европейския парламент и на Съвета декларация, гарантираща точността на отчетите, както и законността и правомерността на свързаните операции.

2. Сметната палата проверява законността и правомерността на приходите и разходите и се уверява в стабилното финансово управление.

Одитът върху приходите се осъществява на основата както на предвидените, така и на постъпилите приходи в Общността.

Одитът върху разходите се осъществява на основата както на поетите задължения, така и на извършените плащания.

Тези одити могат да бъдат извършени преди приключването на отчетите за съответната финансовата година.

3. Одитът се основава по документи и ако е необходимо, на място в останалите институции на Общността и в държавите-членки. В държавите-членки одитът се осъществява във взаимодействие с националните одиторски органи или, ако те нямат необходимите правомощия – с компетентните национални служби. Тези органи или служби информират Сметната палата относно намерението си да участват в одита.

Останалите институции на Общността и националните одиторски органи, а ако те нямат необходимите правомощия – компетентните национални служби изпращат на

Сметната палата по нейно искане всички документи или информация, необходими за осъществяването на нейната задача.

4. Сметната палата изготвя годишен доклад след приключването на всяка финансова година. Този доклад се представя на останалите институции и се публикува в

Официален вестник на Европейския съюз, заедно с отговорите на съответните институции относно бележките на Сметната палата.

Сметната палата може да представя във всеки един момент своите бележки, а именно под формата на специални доклади по отделни въпроси и да издава становища по искане на някоя от другите институции на Общността.

Тя приема своите годишни отчети, специални доклади или становища с мнозинство от своите членове.

Тя подпомага Европейския парламент и Съвета при упражняването на тяхната контролна функция спрямо изпълнението на бюджета."

15) Член 166 се заменя със следното:

"Член 166

Броят на членовете на Икономическия и социален комитет е, както следва:

Белгия	12
Дания	9
Германия	24
Гърция	12
Испания	21
Франция	24
Ирландия	9
Италия	24
Люксембург	6
Нидерландия	12
Португалия	12
Обединеното кралство	24

Членовете на Комитета се назначават от Съвета, който взема решение с единодушие, за срок от четири години. Техният мандат може да бъде подновяван.

Членовете на Комитета не могат да бъдат обвързани от каквито и да е задължителни инструкции. Те са напълно независими при изпълнението на своите задължения, в общ интерес на Общността.

Съветът, с квалифицирано мнозинство определя допълнителните парични суми на членовете на Комитета."

16) Член 168 се заменя със следното:

"Член 168

Комитетът избира измежду своите членове председател и бюро за срок от две години.

Той приема свой процедурен правилник.

Комитетът се свиква от председателя по искане на Съвета или на Комисията. Той може също така да заседава и по собствена инициатива."

17) Член 170 се заменя със следното:

"Член 170

Комитетът се консултира със Съвета и Комисията, когато настоящия договор предвижда това, както и във всички други случаи, когато една от тези две институции счита това за подходящо. Той може да издава становища и по собствена инициатива, в случаите, когато счита това действие за подходящо.

Ако считат за необходимо, Съветът или Комисията определят на Комитета срок за внасяне на неговото становище, който не може да бъде по-кратък от един месец считано от датата, на която председателят е бил уведомен за това. След изтичане на срока липсата на становище не е пречка за предприемане на по-нататъшни действия.

Становището на Комитета и становището на специализираната секция, както и протокол от разискванията се предават на Съвета и на Комисията."

18) Параграфи 1 до 3 на член 172 се отменят.

19) Член 173 се заменя със следното:

"Член 173

Без да се засягат останалите приходи, бюджетът се финансира изцяло от собствени ресурси.

Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията и след консултиране с Европейския парламент, приема разпоредби, свързани със системата на собствени ресурси на Общността, които препоръчва на държавите-членки да бъдат приети в съответствие с техните конституционни изисквания."

20) Създава се следният член:

"Член 173а

С оглед поддържане на бюджетната дисциплина, Комисията не може да прави предложения за актове на Общността, да изменя своите предложения или да приема мерки по прилагането, които биха имали осезаеми последици за бюджета, без да се предвиждат гаранции, че това предложение или мярка може да бъде финансирана от собствените ресурси на Общността, налични по силата на разпоредбите, приети от Съвета, съгласно член 173."

21) Член 179 се заменя със следното:

“Член 179

Комисията изпълнява бюджета в съответствие с разпоредбите на регламентите, приети съгласно член 183, на своя собствена отговорност и в рамките на отпуснатите суми, като се придържа към принципите на стабилното финансово управление.

Регламентите предвиждат подробна уредба относно участието на всяка институция в изпълнение на нейните собствени разходи.

В рамките на бюджета, Комисията има право, при спазване на ограниченията и условията, предвидени в регламентите, приети в изпълнение на член 183, да осъществява прехвърляне на средства от една глава в друга или от едно подразделение в друго.”

22) Членове 180 и 180а се отменят.

23) Член 180б се заменя със следното:

“Член 180б

1. Европейският парламент, по препоръка на Съвета, който действа с квалифицирано мнозинство, освобождава от отговорност Комисията във връзка с изпълнението на бюджета. За тази цел Съветът и Европейският парламент последователно преглеждат сметките и финансовия отчет, посочен в член 179а, годишния доклад на Сметната палата, заедно с отговорите на институциите, които са били подложени на одит в констатациите на Сметната палата, както и други релевантни специални доклади на Сметната палата.

2. Преди да освободи от отговорност Комисията или по друга причина, свързана с изпълнението на нейните правомощия по прилагането на бюджета, Европейският парламент може да поиска да изслуша Комисията, която да даде обяснения относно изпълнението на разходите или функционирането на системите за финансов контрол. Комисията предоставя всяка необходима информация на Европейския парламент по искане на последния.

3. Комисията предприема всички подходящи мерки в отговор на констатациите в решенията, с които се освобождава от отговорност, както и на други констатации на Европейския парламент, отнасящи се до изпълнението на разходите, а също така и на коментарите, придружаващи препоръките за освобождаване от отговорност, приети от Съвета.

По искане на Европейския парламент или на Съвета, Комисията докладва относно мерките, взети във връзка с тези констатации или коментари, и в частност относно инструкциите, които са дадени на служителите, отговорни за изпълнението на бюджета. Тези доклади също така се изпращат на Сметната палата.”

24) Член 183 се заменя със следното:

“Член 183

Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията, след като се консултира с Европейския парламент и получи становището на Сметната палата:

а) приема финансови регламенти, които в частност уточняват процедурата, която следва да бъде приета за изработването и изпълнението на бюджета и за представянето на одиторски отчети;

б) определя методите и процедурата, в съответствие с която бюджетните приходи, предвидени в разпоредбите относно собствените ресурси на Общността се предоставят на Комисията и определя мерките, които се прилагат, ако съществува необходимост за това, с оглед да бъдат посрещната нуждата от пари в брой;

в) приема разпоредби относно отговорността на финансовите контрольори, на разпоредителите със средства и счетоводителите, както и относно съответните мерки за проверки.”

25) Създава се следният член:

“Член 183а

Държавите-членки предприемат същите мерки за борба с измамата, засягаща финансовите интереси на Общността, каквито предприемат за борба с измамата, засягаща собствените им финансови интереси.

Без да се накърняват други разпоредби от настоящия договор, държавите-членки координират своите действия, насочени към закрила на финансовите интереси на Общността срещу измама. За тази цел те организират заедно с Комисията редовно и тясно сътрудничество с компетентните служби и техните администрации.”

26) Член 198, а) се заменя със следното:

“а) Този договор не се прилага по отношение на Фарьорските острови.”

27) Член 201 се заменя със следното:

“Член 201

Общността установява тясно сътрудничество с Организацията за европейско икономическо сътрудничество, подробностите по което се определят по общо съгласие.”

28) Членове 204 и 205 се отменят.

29) Член 206 се заменя със следното:

“Член 206

Общността може да сключва с една или повече държави или международни организации споразумения за асоцииране, установяващи взаимни права и задължения, общо действие и специфични процедури.

Тези споразумения се сключват от Съвета с единодушие, след консултиране с Европейския парламент.

Когато тези с споразумения налагат изменения на настоящия договор, те първо се приемат по процедурата, предвидена в член Н от Договора за Европейския съюз.”

Д Я Л V

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ОБЩАТА ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ПОЛИТИКА НА СИГУРНОСТ

Член Й

Създава се обща външна политика и политика на сигурност, която се урежда от следните разпоредби.

Член Й.1

1. Съюзът и неговите държави-членки определят и прилагат обща външна политика и политика на сигурност, която се урежда от разпоредбите на този дял и обхваща всички области на външните отношения и сигурността.

2. Целите на общата външна политика и политика на сигурност са:

- Опазване на общите ценности, основните интереси и независимост на Съюза;
- Засилване на сигурността на Общността и на неговите държави-членки по всички начини;
- Опазване на мира и засилване на международната сигурност, в съответствие с принципите на устава на Обединените нации, както и принципите на Хелзинкия заключителен акт и целите на Парижката харта;
- Насърчаване на международното сътрудничество;
- Развиване и укрепване на демокрацията и правовата държава, и зачитане правата на човека и основните свободи.

3. Съюзът се стреми към постигането на тези цели:

- чрез установяването на систематично сътрудничество между държавите-членки при провеждането на политика в съответствие с член Й.2;
- чрез постепенно изпълнение, в съответствие с член Й.3, на общи действия в областите, в които държавите-членки имат важни общи интереси.

4. Държавите-членки подкрепят външната политика и политика на сигурност на Съюза активно и безрезервно, в дух на лоялност и взаимна солидарност. Те се въздържат от всяко действие, което противоречи на интересите на Съюза или може да накърни неговата ефективност като обединяващ фактор в международните отношения. Съветът осигурява спазването на тези принципи.

Член Й.2

1. Държавите членки взаимно се информират и консултират в рамките на Съвета по всеки въпрос от общ интерес по външната политика и политика на сигурност, за да се гарантира, че тяхното съчетано влияние ще бъде упражнено по най ефективния начин чрез съгласувани и конвергентни действия.

2. Винаги когато счита това за необходимо, Съветът определя обща позиция.

Държавите-членки привеждат в съответствие техните национални политики с общите позиции.

3. Държавите-членки координират своите действия в международните организации и на международните конференции. На тези форуми те поддържат обща позиция.

В международните организации и на международните конференции, където не участват всички държави-членки, общите позиции се поддържат от тези, които участват в тях.

Член Й.3

Процедурата за приемане на съвместно действие по въпросите, обхванати от външната политика и политика на сигурност, е следната:

1. Съветът решава, въз основа на общите насоки от Европейския съвет, че даден въпрос следва да бъде предмет на съвместно действие.

Когато Съветът вземе решение въз основа на принципа за съвместно действие, той определя конкретния обхват, общите и специфични цели на Съюза при осъществяването на това общо действие, ако е необходимо – неговата продължителност, и начините, процедурите и условията за неговото осъществяване.

2. При приемането на съвместно действие и във всяка от фазите на неговото развитие Съветът определя онези въпроси, решенията по които трябва да бъдат вземани с квалифицирано мнозинство.

Когато по силата на предходната алинея от Съвета се изисква да действа с квалифицирано мнозинство, гласовете на неговите членове се претеглят в съответствие с член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност, а за тяхното приемане актовете на Съвета изискват най-малко четиридесет и четири гласа "за", подадени от най-малко осем члена.

3. Ако настъпи промяна в обстоятелствата, която съществено се отразява на въпроса, предмет на съвместно действие, Съветът преразглежда принципите и целите на това действие и взема необходимите решения. Докато Съветът не се е произнесъл, съвместното действие е висящо.

4. Съвместните действия са обвързващи за държавите-членки що се отнася до позициите, които приемат и при осъществяването на тяхната дейност.

5. Винаги, когато се планира приемане на национална позиция или предприемане на национално действие по силата на съвместно действие, съевременно се представя информация, която да позволи, при необходимост, провеждането на предварителни консултации в рамките на Съвета. Задължението за предоставяне на предварителна информация не се прилага по отношение на мерки, които представляват единствено национално транспониране на решенията на Съвета.

6. В случаите на важна нужда, произтичаща от промени в положението и при липса на решение на Съвета, държавите-членки могат да предприемат спешно необходимите мерки, като вземат предвид общите цели на съвместното действие. Съответната държава-членка незабавно информира Съвета за тези мерки.

7. Ако са налице сериозни затруднения при осъществяването на съвместно действие, държавата-членка следва да отнесе въпроса до Съвета, който ги обсъжда и търси подходящи решения. Тези решения не могат да противоречат на целите на съвместното действие или да накърняват неговата ефективност.

Член Й.4

1. Общата външна политика и политика на сигурност включва всички въпроси, свързани със сигурността на Съюза, включително евентуалното изработване на обща политика за отбрана, която с течение на времето може да доведе до обща отбрана.

2. Съюзът отправя искания до Западноевропейския съюз (ЗЕС), който е неразделна част от развитието на Съюза, да изработва и изпълнява решения и действия на Съюза от значение за отбраната. Съветът, по споразумение с институциите на ЗЕС, приема необходимите практически мерки.

3. Въпросите от значение за отбраната, които са предмет на настоящия член, не се уреждат от процедурите по член Й.3.

4. Политиката на Съюза по настоящия член не накърнява особения характер на политиката за сигурност и отбрана на някои държави-членки и зачита задълженията на определени държави-членки, произтичащи от Северноатлантическия договор, и е съвместима с общата политика за отбрана и сигурност, установена в тези рамки.

5. Разпоредбите на настоящия член не пречат за сътрудничество между две или повече държави-членки на двустранна основа, в рамките на ЗЕС и на Атлантическия алианс, при условие че това сътрудничество не противоречи или не пречи на сътрудничеството, предвидено в настоящия дял.

6. С оглед постигането на целите на настоящия договор, и като се има предвид датата 1998 г. в контекста на член XII от Брюкселския договор, разпоредбите на настоящия член могат да бъдат ревизирани, съгласно предвиденото в член Н, параграф 2 въз основа на доклад, който трябва да бъде представен от Съвета на Европейския съвет през 1996 г. и включва оценка на постигнатия напредък и натрупания дотогава опит.

Член Й.5

1. Председателството представлява Съюза по въпроси, попадащи в обхвата на общата външна политика и политика на сигурност.

2. Председателството е отговорно за осъществяването на решенията, приети в съответствие с настоящия дял; в това си качество то по принцип изразява позицията на Съюза в международните организации и на международни конференции.

3. При осъществяването на задачите, посочени в параграфи 1 и 2, Председателството се подпомага, ако съществува необходимост, от предшествашата и следващата по ред държава-членка, която поема председателството. Комисията е напълно асоциирана в осъществяването на тези задачи.

4. Без да се накърняват член Й.1, параграф 3 и член Й.3, параграф 4, държавите-членки, представени в международни организации или на международни конференции, в които не участват всички държави-членки, уведомяват останалите за всички въпроси от общ интерес.

Държавите-членки, които са също така членки на Съвета за сигурност на Обединените нации ще съгласуват действията си и ще информират изчерпателно останалите държави-членки.

Държавите-членки, които са постоянни членки на Съвета за сигурност, при изпълнението на функциите си ще осигуряват защитата на позициите и интересите на Съюза, без да се накърняват техните отговорности в съответствие с разпоредбите на устава на Организацията на Обединените нации.

Член Й.6

Дипломатическите и консулските мисии на държавите-членки и Делегациите на Комисията в трети държави и международни конференции и техните представители в международните организации си сътрудничат, за да осигурят спазването и изпълнението на общите позиции и общите мерки, приети от Съвета.

Те укрепват сътрудничеството посредством обмен на информация, осъществяване на съвместни оценки и допринасяне за прилагането на разпоредбите, посочени в член в от Договора за създаване на Европейската общност.

Член Й.7

Председателството се консултира с Европейския парламент по главните аспекти и основните насоки на общата външна политика и политика на сигурност, и осигурява надлежното вземане под внимание на възгледите на Европейския парламент. Европейският парламент следва да бъде редовно информиран от страна на Председателството и на Комисията относно развитието на външната политика и политика на сигурност на Съюза.

Европейският парламент може да отправя въпроси или препоръки до Съвета. Той провежда ежегоден дебат относно напредъка при осъществяването на общата външна политика и политика на сигурност.

Член Й.8

1. Европейският съвет определя принципите и общите насоки на общата външна политика и политика на сигурност.

2. Съветът взема решенията, необходими за определяне и изпълнение на общата външна политика и политика на сигурност, на основата на общите насоки, приети от Европейския съвет. Той осигурява единството, съгласуваността и ефективността на действията на Съюза. Съветът действа с единодушие, с изключение на процедурните въпроси и в случаите по член Й.3, параграф 2.

3. Всяка държава-членка или комисията може да отправи до Съвета питане във връзка с общата външна политика и политика на сигурност, и може да дава предложения на Съвета.

4. В случаите, когато е необходимо бързото вземане на решение, Председателството по собствена инициатива, или по искане на Комисията или на държава-членка, свиква извънреден Съвет, който се събира в срок от четиридесет и осем часа или, в неотложни случаи – в по-кратък срок.

Без да се засяга член 151 от Договора за създаване на Европейската общност, Политически комитет, съставен от политически директори, следи международното положение в областите, обхванати от общата външна политика и политика на сигурност и допринася за определянето на политиката посредством предоставянето на становища в Съвета, по искане на Съвета или по негова собствена инициатива. Той също така следи за прилагането на съгласуваните политики, без да се накърнява отговорността на Председателството и на Комисията.

Член Й.9

Комисията е напълно асоциирана в работата по общата външна политика и политика на сигурност.

Член Й.10

По повод на всяко преразглеждане на разпоредбите относно сигурността по член Й.4, конференцията, която се свиква за тази цел, трябва също така да прецени дали са необходими и други изменения на разпоредбите, свързани с общата външна политика и политика на сигурност.

Член Й.11

1. Разпоредбите на членове 137, 138, 139 до 142, 146, 147, 150 до 153, 157 до 163 и 217 от Договора за създаване на Европейската общност се прилагат спрямо разпоредбите, отнасящи се до областите, посочени в настоящия дял.

2. Административните разходи, произтичащи за институциите от разпоредбите, отнасящи се областите, посочени в настоящия дял, се поемат от бюджета на Европейските общности.

Съветът може също:

- или да реши единодушно, че оперативните разходи, които възникват от изпълнението на тези разпоредби, са за сметка на бюджета на Европейските общности; в този случай се прилага бюджетната процедура, предвидена в Договора за създаване на Европейската общност;

- или да реши, че тези разходи са за сметка на държавите-членки по скала, която предстои да бъде определена.

Д Я Л VI

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО СЪТРУДНИЧЕСТВОТО В ОБЛАСТТА НА ПРАВОСЪДИЕТО И ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Член К

Сътрудничеството в областта на правосъдието и вътрешните работи се урежда от следните разпоредби.

Член К.1

С оглед постигане целите на Съюза, и в частност свободното движение на хора, и без да се накърняват компетенциите на Европейската общност, държавите-членки разглеждат следните области като въпроси от общ интерес:

1. политиката относно убежището;
2. правилата, уреждащи преминаването от лица на външните граници на държавите-членки и упражняването на граничен контрол по тях;
3. имиграционната политика и политиката по отношение на граждани на трети страни:
  - а) условията за влизане и придвижване на граждани на трети страни на територията на държавите-членки;
  - б) условията за постоянно пребиваване на граждани на трети страни на територията на държавите-членки, включително събирането на семейства и достъпа до работа;
  - в) борбата с неразрешената имиграция, пребиваване и работа на граждани на трети страни на територията на държавите-членки;
4. борба с наркотичните пристрастявания, доколкото това не се обхваща от точки 7 до 9;
5. борба с измамите в международен мащаб, доколкото това не се обхваща от точки 7 до 9;
6. съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси;
7. съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси;
8. митническо сътрудничество;
9. полицейско сътрудничество за целите на предотвратяването и борбата с тероризма, незаконния трафик на наркотици и другите тежки форми на международна престъпна дейност, включително ако е необходимо някои аспекти на митническото сътрудничество, във връзка с организирането на система за обмен на информация с Европейската полицейска служба (Европол), обхващаща целия Съюз.

Член К.2

1. Въпросите, посочени в член К.1, се решават в съответствие с Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи от 4 ноември 1950 г. и Конвенцията относно статута на бежанците от 28 юли 1951 г. и като се зачита закрилата, предоставена от държавите-членки на лица, преследвани по политически причини.

2. Настоящият дял не засяга упражняването на отговорностите, възложени на държавите-членки във връзка с поддържането на законността и обществения ред и опазване на вътрешната сигурност.

Член К.3

1. В областите, посочени в член К.1, държавите-членки взаимно се информират и консултират в рамките на Съвета с оглед координиране на техните действия. За тази цел те установяват сътрудничество между съответните служби на техните администрации.

2. Съветът може:

- по инициатива на държава-членка или на Комисията, в областите, посочени в член К.1, параграфи 1 до 6;
  - по инициатива на държава-членка в областите, посочени в член К.1, параграфи 7 до 9:
- а) да приема общи позиции и да насърчава, като използва подходяща форма и процедури, всяко сътрудничество, което допринася за следване на целите на Съюза;

б) да приема съвместно действие, доколкото целите на Съюза могат да бъдат постигнати по-добре със съвместно действие, отколкото от държавите-членки, действащи индивидуално, поради мащаба или последиците на предвижданото действие; той може да реши, че мерките по прилагането на съвместното действие могат да бъдат приети с квалифицирано мнозинство;

в) без да се засяга член 220 от Договора за създаване на Европейската общност, съставя конвенции, които препоръчва на държавите-членки за приемане съгласно съответните им конституционни изисквания.

Освен ако друго не е предвидено в тези конвенции, мерките по тяхното прилагане се приемат в рамките на Съвета с мнозинство от две трети от високодоговарящите се страни.

В тези конвенции може да се предвиди Съдът да има компетентност да тълкува техните разпоредби и да решава спорове относно тяхното прилагане, при условията, определени от тях.

Член К.4

1. Създава се Координационен комитет, съставен от висши длъжностни лица. Наред с координиращата си роля, негова задача е да:

- представя становища на вниманието на Съвета, по негово искане или по собствена инициатива;

- допринася, без да се засяга член 151 от Договора за създаване на Европейската общност, за подготовката на обсъжданията в Съвета в областите, посочени в член К.1 и, в съответствие с условията, предвидени в член 100г от Договора за създаване на Европейската общност – в областите, посочени в член 100в от настоящия договор.

2. Комисията е напълно асоциирана в дейността по настоящата глава.

3. Съветът действа с единодушие, с изключение на процедурните въпроси и в случаите, в които член К.3 изрично, въвежда други правила за гласуване.

Когато от Съвета се изисква да действа с квалифицирано мнозинство, гласовете на неговите членове се претеглят съгласно разпоредбата на член 148, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност, и за приемане на актовете на Съвета се изискват поне четиридесет и четири гласа “за”, подадени от най-малко осем членове.

Член К.5

В международните организации и на международните конференции, в които участват, държавите-членки защитават общите позиции, приети съгласно разпоредбите на настоящия дял.

Член К.6

Председателството и Комисията редовно информират Европейския парламент относно обсъжданията в областите, обхванати от настоящия дял.

Председателството се консултира с Европейския парламент по главните аспекти на дейностите в областите, посочени в настоящия дял и осигурява надлежното отчитане на мнението на Европейския парламент.

Европейският парламент може да задава въпроси на Съвета или да отправя препоръки до него. Всяка година той провежда дебат за постигнатия напредък по прилагането в областите, посочени в настоящия дял.

Член К.7

Разпоредбите на настоящия дял не пречат установяването или развитието на по-тясно сътрудничество между две или повече държави-членки, доколкото това сътрудничество не противоречи или пречи на сътрудничеството, предвидено в настоящия дял.

Член К.8

1. Разпоредбите, посочени в членове 137, 138, 139 до 142, 146, 147, 150 до 153, 157 до 163 и 217 от Договора за създаване на Европейската общност се прилагат по отношение на разпоредбите, отнасящи се до областите, посочени в настоящия дял.

2. Административните разходи, произтичащи за институциите от разпоредбите, отнасящи се областите, посочени в настоящия дял, се поемат от бюджета на Европейските общности.

Съветът може също:

- или да реши единодушно, че оперативните разходи, които възникват от изпълнението на тези разпоредби, са за сметка на бюджета на Европейските общности; в този случай се прилага бюджетната процедура, предвидена в Договора за създаване на Европейската общност;

- или да реши, че тези разходи са за сметка на държавите-членки, по целесъобразност, по скала, която предстои да бъде определена.

Член К.9

Съветът, с единодушие, по предложение на Комисията или на държава-членка, може да реши да приложи член 100в от Договора за създаване на Европейската общност по отношение на действията, посочени в член К.1, параграфи 1 до 6, и в същото време да определи съответните условия за гласуване, свързани с това. Той препоръчва на държавите-членки да приемат това решение съгласно съответните им конституционни изисквания.

Д Я Л VII ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член Л

Разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност, на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, отнасящи се до правомощията на Съда на Европейските общности, както и упражняването на тези правомощия, ще се прилагат само по отношение на следните разпоредби от настоящия договор:

а) разпоредбите за изменение на Договора за създаване на Европейската икономическа общност с оглед създаването на Европейската общност, на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана, и на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия;

б) третата алинея на член К.3, параграф 2, в);

в) членове Л до Т;

Член М

При спазване на разпоредбите за изменение на Договора за създаване на Европейската икономическа общност, с цел създаването на Европейската общност, на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, както и на тези заключителни разпоредби, нищо в настоящия договор не засяга Договорите за създаване на Европейските общности или последващите договори и актове, които ги изменят и допълват.

Член Н

1. Правителството на всяка държава-членка или Комисията могат да представят на Съвета предложения за изменение на договорите, на които се основава Съюзът.

Ако Съветът, след консултиране с Европейския парламент и, когато е подходящо – Комисията, даде становище в полза на свикването на конференция на представителите на правителствата на държавите-членки, конференцията се свиква от председателя на Съвета с цел определяне с общо съгласие на измененията на договорите, които следва да бъдат направени. Европейската централна банка също трябва да бъде консултирана, в случай на институционални промени в паричната сфера.

Измененията влизат в сила след тяхното ратификация от всички държави-членки съгласно съответните им конституционни изисквания.

2. През 1996 г. се свиква конференция на представителите на правителствата на държавите-членки, която да разгледа онези разпоредби от договора, за които се предвижда ревизия, в съответствие с целите, заложили в членове А и Б.

Член О

Всяка европейска държава може да кандидатства да стане член на Съюза. Тя трябва да отправи своята молба до Съвета, който приема решение с единодушие, след като се консултира с Комисията и след като получи съгласието на Европейския парламент, който се произнася с абсолютно мнозинство от броя на членовете си.

Условията за приемане на нови членове и измененията на договорите, върху които се основава Съюзът и които се налагат от това приемане, трябва да бъдат уредени в споразумение между държавите-членки и държавата, подала молба за членство. Това споразумение трябва да бъде внесено за ратификация от всички държави-членки съгласно съответните им конституционни изисквания.

Член П

1. Членове 2 до 7 и от 10 до 19 от Договора за създаване на Единен Съвет и на Единна Комисия на Европейските общности, подписан в Брюксел на 8 април 1965 година, се отменят.

2. Член 2, член 3, параграф 2 и дял III от Единния европейски акт, подписан в Люксембург на 17 февруари 1986 година и в Хага на 28 февруари 1986 година, се отменят.

Член Р

Настоящият договор се сключва за неопределен срок.

Член С

1. Настоящият договор подлежи на ратификация от високодоговарящите се страни съгласно съответните им конституционни изисквания. Ратификационните инструменти се депозират при правителството на Италианската република.

2. Настоящият договор влиза в сила на 1 януари 1993 г., при условие, че всички ратификационни инструменти са били депозирани, или ако това условие не е изпълнено, на първия ден от месеца, следващ този на депозиране на ратификационния инструмент от последната подписваща държава, която предстои да предприеме тази стъпка.

Член Т

Настоящият договор, съставен в единствен оригинал на датски, нидерландски, английски, френски, немски, гръцки, ирландски, италиански, португалски и испански езици, като текстовете на всеки от тези езици са еднакво автентични, трябва да бъде депозиран в архивите на правителството на Италианската република, което ще изпрати заверено копие до всяко от правителствата на другите подписали държави.

В потвърждение на което, долуподписаните упълномощени представители подписаха настоящия договор.

Съставено в Маастрихт на седмия ден от месец февруари хиляда деветстотин деветдесет и втора година.

(Следват подписите на упълномощените представители).

ПРОТОКОЛИ

ПРОТОКОЛ

относно придобиването на собственост в Дания

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да уредят някои определени проблеми, свързани с Дания,

СЕ ДОГОВОРИХА ОТНОСНО следните разпоредби, които се прилагат към Договора за създаване на Европейската общност:

Въпреки разпоредбите на настоящия договор, Дания може да запази съществуващото си законодателство относно придобиването на втори жилища.

ПРОТОКОЛ

относно член 119 от Договора за създаване на Европейската общност

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

СЕ ДОГОВОРИХА ОТНОСНО следните разпоредби, които се прилагат към Договора за създаване на Европейската общност:

За целите на член 119 от настоящия договор, облагите съгласно професионалните социално осигурителни схеми не се считат за възнаграждение, ако и доколкото те се отнасят към периоди на заетост преди 17 май 1990 г., с изключение на случаите на работници или на претендиращи, които преди тази дата са завели дела или предявили подобен иск, според приложимото национално право.

ПРОТОКОЛ

за устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да изготвят устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, предвиден в член а от Договора за създаване на Европейската общност,

СЕ ДОГОВОРИХА за следните разпоредби, които се прилагат към Договора за създаване на Европейската общност:

Г л а в а I

СЪЗДАВАНЕ НА ЕСЦБ

Член 1

Европейска система на централните банки

1.1. Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) и Европейската централна банка (ЕЦБ) се създават в съответствие с член 4а от настоящия договор; те изпълняват задачите си и извършват дейността си в съответствие с разпоредбите на настоящия договор и на настоящия устав.

1.2. В съответствие с член 106, параграф 1 от настоящия договор, ЕСЦБ се състои от ЕЦБ и от централните банки на държавите-членки ("национални централни банки"). Institut monétaire luxembourgeois ще бъде централната банка на Люксембург.

Г л а в а II

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ЕСЦБ

Член 2

Цели

В съответствие с член 105, параграф 1 от настоящия договор, основна цел на ЕСЦБ е да поддържа ценова стабилност. Без да се засяга целта за ценова стабилност, тя подкрепя общите икономически политики в Общността, за да допринесе за постигането на целите на Общността, както са посочени в член 2 от настоящия договор. ЕСЦБ действа в съответствие с принципа на отворената пазарна икономика при свободна конкуренция, като подкрепя ефективното разпределение на ресурсите, и в съответствие с принципите, посочени в член а от настоящия договор.

Член 3

Задачи

3.1. В съответствие с член 105, параграф 2 от настоящия договор, основните задачи, осъществявани чрез

ЕСЦБ, са:

- да определя и осъществява паричната политика на Общността;
- да осъществява валутни операции в съответствие с разпоредбите на член 109 от настоящия договор;
- да държи и управлява официалните резерви в чуждестранна валута на държавите-членки;
- да насърчава нормалното функциониране на платежните системи.

3.2. В съответствие с член 105, параграф 3 от настоящия договор, третото тире на член . не засяга функцията на правителствата на държавите-членки във връзка с държането и управлението на текущите средства в чуждестранна валута.

3.3. В съответствие с член 105, параграф 5 от настоящия договор, ЕСЦБ допринася за гладкото осъществяване на политиката, провеждана от компетентните органи, свързана с разумния надзор върху кредитните институции и със стабилността на финансовата система.

Член 4

Консултативни функции

В съответствие с член 105, параграф 4 от настоящия договор:

а) консултации с ЕЦБ се осъществяват:

- по всеки предложен акт на Общността в областите на нейната компетентност;
- от националните власти, във връзка с всеки проект на нормативна разпоредба в областите на нейната компетентност, но в рамките и при условията, определени от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 42;

б) ЕЦБ може да представя становища на съответните институции или органи на Общността, или на националните власти, по въпроси, в кръга на нейната компетентност.

Член 5

Събиране на статистическа информация

5.1. С цел осъществяването на задачите на ЕСЦБ, ЕЦБ, подпомагана от националните централни банки, събира необходимата статистическа информация от компетентните национални власти или пряко от стопанските субекти. За тези цели тя си сътрудничи с институциите и органите на Общността, с компетентните власти на държавите-членки, или на трети държави, и с международни организации.

5.2. Националните централни банки осъществяват, доколкото това е възможно, задачите, описани в член 5.1.

5.3. ЕЦБ допринася, когато е необходимо, за хармонизацията на разпоредбите и практиките, регулиращи събирането, обобщаването и разпространяването на статистически данни в областите на нейната компетентност.

5.4. Съветът, в съответствие с процедурата, предвидена в член 42, определя физическите и юридическите лица, които са длъжни да спазват изискванията за предоставяне на информация, режима на поверителност и съответни разпоредби за изпълнение на задълженията.

Член 6

Международно сътрудничество

6.1. В областта на международното сътрудничество, свързано със задачите, възложени на ЕСЦБ, ЕЦБ определя как да бъде представявана ЕСЦБ.

6.2. ЕЦБ и, след нейното одобрение, националните централни банки могат да участват в международни парични институции.

6.3. Членове 6.1 и 6.2 не засягат член 109, параграф 4 от настоящия договор.

Г л а в а ІІІ
ОРГАНИЗАЦИЯ НА ЕСЦБ

Член 7

Независимост

В съответствие с член 107 от настоящия договор, при упражняване на правомощията и изпълнението на задачите и задълженията, възложени им в съответствие с настоящия договор и устав, нито ЕЦБ, нито национална централна банка, нито някой от членовете на техните органи за вземане на решения имат право да искат или да приемат указания от институциите или органите на Общността, от някое правителство на държава-членка или от някой друг орган. Институциите и органите на Общността, както и правителствата на държавите-членки се задължават да спазват този принцип и да не се стремят да оказват влияние върху членовете на органите за вземане на решения, на ЕЦБ или на националните централни банки при изпълнение на техните задачи.

Член 8

Общ принцип

ЕСЦБ се ръководи от органите за вземане на решения на ЕЦБ.

Член 9

Европейска централна банка

9.1. ЕЦБ, която в съответствие с член 106, параграф 2 от настоящия договор има правосубектност, притежава във всяка от държавите-членки най-широката правоспособност и дееспособност, предоставена на юридическите лица, в съответствие с националното законодателство; в частност тя може да придобива или да се разпоредва с движимо и недвижимо имущество и да бъде страна в съдебно производство.

9.2. ЕЦБ осигурява изпълнението на задачите, възложени на ЕСЦБ в съответствие с член 105, параграфи 2, 3 и 5 от настоящия договор чрез осъществяване на нейната собствена дейност в съответствие с настоящия устав или чрез националните централни банки по силата на членове 12.1 и 14.

9.3. В съответствие с член 106, параграф 3 от настоящия договор, органите за вземане на решения на ЕЦБ са Управителен съвет и Изпълнителен съвет.

Член 10

Управителен съвет

10.1. В съответствие с член 109а, параграф 1 от настоящия договор, Управителният съвет се състои от членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ и управителите на националните централни банки.

10.2. В съответствие с член 10.3 само членовете на Управителния съвет, които присъстват лично, имат право да гласуват. Като изключение от това правило процедурният правилник, посочен в член 12.3 може да предвиди, че членовете на Управителния съвет могат да гласуват чрез телеконферентна връзка. Този правилник следва да предвиди, че член на Управителния съвет, който няма възможност да взема участие в гласуването за продължителен период от време, може да назначи свой заместник за член на Управителния съвет.

При спазване на разпоредбите на членове 10.3 и 11.3 всеки член на Управителния съвет има един глас. Освен ако е предвидено друго в настоящия устав, Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от членовете, които имат право на глас. В случай на равенство на гласовете, президентът има решаващ глас.

За да се проведе гласуване в Управителния съвет, е необходим кворум от две трети от членовете му. Ако изискването за кворум не е спазено, президентът може да свика извънредно заседание, на което решенията могат да бъдат взети, независимо от кворума.

10.3. За всяко решение, което следва да бъде прието по членове 28, 29, 30, 32, 33 и 51, гласовете на Управителния съвет се притеглят в съответствие с дела на националните централни банки в записания капитал на ЕЦБ. Тежестта на гласовете на членовете на Изпълнителния съвет е равен на нула. Решение, което изисква квалифицирано мнозинство, се приема, ако подадените гласове "за" представляват най-малко две трети от записания капитал на ЕЦБ и са най-малко на половината от притежателите на дялове. Ако управител няма възможност да присъства, той може да определи свой заместник, който да подаде неговия глас, имащ съответната тежест.

10.4. Разискванията на заседанията са поверителни. Управителният съвет може да реши да оповести резултата от своите разисквания.

10.5. Управителният съвет се събира на заседания най-малко десет пъти годишно.

Член 11

Изпълнителен съвет

11.1. В съответствие с член 109а, параграф 2, а) от настоящия договор, Изпълнителният съвет се състои от президент, вицепрезидент и четирима други членове.

Членовете изпълняват задълженията си при пълно работно време. Никой член няма право да осъществява каквато и да е дейност, било срещу заплащане или не, освен ако за него не бъде предоставено като изключение разрешение от Управителния съвет.

11.2. В съответствие с член 109а, параграф 2, б) от настоящия договор, президентът, вицепрезидентът и другите членове на Изпълнителния съвет се назначават измежду лицата, които притежават призната компетентност и професионален опит по парични или банкови въпроси, по общо съгласие между правителствата на държавите-членки на ниво държавни глави или правителствени ръководители, по препоръка на Съвета, след като той се е консултирал с Европейския парламент и с управителния съвет. Техният мандат е осем години и не подлежи на подновяване.

Само граждани на държавите-членки могат да бъдат членове на Изпълнителния съвет.

11.3. Условията на трудовите правоотношения на членовете на Изпълнителния съвет и в частност техните заплати, пенсии и други плащания във връзка със социалното осигуряване, се уреждат въз основа на договори с ЕЦБ и се определят от Управителния съвет по предложение на комитет, състоящ се от трима членове, назначени от Управителния съвет и трима членове, назначени от Съвета. Членовете на Изпълнителния съвет нямат право да гласуват по въпросите, посочени в настоящия параграф.

11.4. Ако даден член на изпълнителния съвет повече не отговаря на условията, които са необходими за изпълнението на неговите служебни задължения, или ако е извършил сериозно нарушение, Съдът може, по искане на Управителния съвет или на Изпълнителния съвет да го освободи от длъжност.

11.5. Всеки член на Изпълнителния съвет, който присъства лично, има право да гласува и за тази цел има един глас. Освен ако не е предвидено друго, Изпълнителният съвет приема решения с обикновено мнозинство от подадените гласове. В случай на равенство на гласовете президентът има решаващ глас. Разпоредбите във връзка с гласуването се определят в процедурния правилник, посочени в член 12.3.

11.6. Изпълнителният съвет отговаря за текущата дейност на ЕЦБ.

11.7. Всяко вакантно място в изпълнителния съвет се попълва чрез назначаване на нов член, в съответствие с член 11.2.

Член 12

Задължения на органите за вземане на решения

12.1. Управителният съвет приема насоките и решенията, необходими за осигуряване изпълнението на задачите, възложени на ЕСЦБ, в съответствие с настоящия договор и настоящия устав. Управителният съвет формулира паричната политика на Общността, включително, в зависимост от конкретния случай, решенията, отнасящи се до междинни цели на паричната политика, основните лихвени проценти и депозирването на резерви в ЕСЦБ, и приема необходимите насоки за тяхното прилагане.

Изпълнителният съвет осъществява паричната политика, в съответствие с насоките и решенията, приети от Управителния съвет. При осъществяването на тази дейност изпълнителният съвет дава необходимите указания на националните централни банки. Заедно с това изпълнителния съвет може да притежава някои делегирани правомощия, когато Управителният съвет е решил така.

Доколкото това се счита за възможно и подходящо и без да се накърняват разпоредбите на настоящия член, ЕЦБ може да възлага на националните централни банки изпълнението на операции, които са част от задачите на ЕСЦБ.

12.2. Изпълнителният съвет отговаря за подготовката на заседанията на Управителния съвет.

12.3. Управителният съвет приема процедурен правилник, който определя вътрешната организация на ЕЦБ и на нейните органи за вземане на решения.

12.4. Управителният съвет осъществява консултативните функции, посочени в член 4.

12.5. Управителният съвет взема решенията, посочени в член 6.

Член 13

Президент

13.1. Президентът или в негово отсъствие – вицепрезидентът председателства заседанията на управителния съвет и на изпълнителния съвет на ЕЦБ.

13.2. Без да се накърнява член 39, президентът или определено от него лице представляват ЕЦБ пред трети лица.

Член 14

Национални централни банки

14.1. В съответствие с член 108 от настоящия договор, всяка държава-членка осигурява, най-късно към датата на създаването на ЕСЦБ съответствието на нейното национално законодателство, включително и устройствения закон на нейната национална централна банка, с настоящия договор и устав.

14.2. Устройствените закони на национални централни банки, в частност следва да предвиждат, че мандатът на управителя на националната централна банка е не по-кратък от 5 години.

Управителят може да бъде освобождаван от длъжност само ако той повече не отговаря на изискванията, които са необходими за изпълнението на неговите задължения или ако е извършил сериозно нарушение. Решението по този въпрос може да бъде отнесено до Съда от засегнатия управител или от Управителния съвет, на основание нарушение на настоящия договор или на правна норма за неговото прилагане. Такива дела се завеждат в срок до два месеца от публикуването на решението или от неговото съобщаване на ищеца, или при липса на такова, от деня, в който последният е узнал за него, в зависимост от конкретния случай.

14.3. Националните централни банки са неразделна част от ЕСЦБ и действат в съответствие с насоките и указанията на ЕЦБ. Управителният съвет предприема необходимите мерки, за да гарантира съобразяването с насоките и указанията на ЕЦБ и изисква предоставяне на всякаква необходима информация.

14.4. Националните централни банки могат да изпълняват и функции, извън посочените в настоящия устав, освен ако Управителният съвет приеме, с мнозинство от две трети от подадените гласове, че те са несъвместими с целите и задачите на ЕСЦБ. Тези функции се осъществяват на отговорност и за сметка на националните централни банки и не се считат за част от функциите на ЕСЦБ.

Член 15

Задължения за предоставяне на информация

15.1. ЕЦБ съставя и публикува доклади за дейността на ЕСЦБ най-малко всяко тримесечие.

15.2. Консолидираният финансов отчет на ЕСЦБ се публикува всяка седмица.

15.3. В съответствие с член 109б, параграф 3 от настоящия договор ЕЦБ представя на Европейския парламент, Съвета и Комисията, а също и на Европейския съвет годишен отчет за дейността на ЕСЦБ и за паричната политика както през настоящата, така и през предходната година.

15.4. Докладите и отчетите, посочени в настоящия член, се предоставят на заинтересованите лица безплатно.

Член 16

Банкноти

В съответствие с член 106, параграф 1 от настоящия договор Управителният съвет има изключителното право да разрешава емитирането на банкноти в Общността. ЕЦБ и националните централни банки могат да емитират такива банкноти. Единствено банкнотите, емитирани от ЕЦБ и от националните централни банки имат статут на законно платежно средство в Общността.

ЕЦБ спазва, доколкото това е възможно, съществуващата практика във връзка с емитирането и дизайна на банкнотите.

Г л а в а IV

ПАРИЧНИ ФУНКЦИИ И ОПЕРАЦИИ НА ЕСЦБ

Член 17

Сметки в ЕЦБ и в националните централни банки

За осъществяване на операциите си ЕЦБ и националните централни банки могат да откриват сметки на кредитни институции, субекти на публичното право и други участници на пазара, както и да приемат като обезпечение активи, включително безналични ценни книжа.

Член 18

Операции на отворения пазар и кредитни операции

18.1. С цел да постигнат целите на ЕСЦБ и да осъществят нейните задачи ЕЦБ и националните централни банки могат:

- да участват на финансовите пазари посредством окончателни покупки и продажби (спот и форуърд) или по споразумения за обратно изкупуване, както и посредством предоставяне или получаване на вземания и търгуеми инструменти, независимо от това дали са във валути на Общността или не, а също така и в благородни метали;

- да осъществяват кредитни операции с кредитните институции и други участници на пазара, при които предоставянето на заеми се основава на адекватни обезпечения.

18.2. ЕЦБ определя общите принципи за операциите на отворения пазар и кредитните операции, които се извършват от нея и от националните централни банки, включително и относно обявяването на условията, при които те са готови да сключват такива сделки.

Член 19

Минимални резерви

19.1. При спазване на член 2, ЕЦБ може да поиска от кредитните институции, създадени в държавите-членки да поддържат минимални резерви по сметки в ЕЦБ и националните централни банки, в съответствие с целите на паричната политика. Управителният съвет може да приема регламенти, отнасящи се до изчисляването и определянето на необходимите минимални резерви. В случаите на тяхното неспазване ЕЦБ има право да налага наказателна лихва и други санкции, които са със сходен ефект.

19.2. За прилагането на настоящия член Съветът, в съответствие с процедурата, предвидена в член 42, определя основата за минималните резерви и максимално допустимите съотношения между тези резерви и тяхната основа, а също така и подходящи санкции, в случай на неспазване.

Член 20

Други инструменти на паричен контрол

Управителният съвет може, с мнозинство от две трети от подадените гласове да вземе решение относно използването на други оперативни методи за паричен контрол, които намира за подходящи, при спазване на член 2.

Съветът, в съответствие с процедурата, предвидена в член 42, може да определи обхвата на тези методи, ако те налагат задължения на трети лица.

Член 21

Операции със субекти на публичното право

21.1. В съответствие с член 104 от настоящия договор, забранени са овърдрафтните или други видове кредитни улеснения от ЕЦБ или националните централни банки в полза на институции или органи на Общността, органите на централната власт, регионалните, местните или други органи на публичната власт, други органи, регулирани от публичното право или на публичните предприятия на държавите-членки, както е забранено и прякото закупуване от тях на дългови инструменти от страна на ЕЦБ или националните централни банки.

21.2. ЕЦБ и националните централни банки могат да действат като фискални агенти в полза на субектите, посочени в член 21.1.

21.3. Разпоредбите на настоящия член не се прилагат спрямо кредитни институции, които са публична собственост, на които по отношение на предоставянето на резерви от страна на централните банки се предоставя същото третиране от страна на националните централни банки и от ЕЦБ, както на частните кредитни институции.

Член 22

Клирингови и платежни системи

ЕЦБ и националните централни банки могат да осигурят улеснения, а ЕЦБ да приеме регламенти, гарантиращи ефикасни и стабилни клирингови и платежни системи в Общността и с други страни.

Член 23

Външни операции

ЕЦБ и националните централни банки могат:

- да установяват отношения с централните банки и с финансовите институции в други страни, в зависимост от конкретния случай - с международни организации;
- да придобиват и продават спот и форуърд, всички видове активи в чуждестранна валута и благородни метали; терминът "активи в чуждестранна валута" включва ценни книжа и всички останали активи във валута на която и да е държава, или в разчетни единици и държани под каквато и да било форма;
- да държат и управляват активите, посочени в настоящия член;
- да осъществяват всички видове банкови сделки при отношенията си с трети страни и международни организации, включително операции по предоставяне и вземане на заеми.

Член 24

Други операции

В допълнение на операциите, свързани с техните задачи, ЕЦБ и националните централни банки могат да извършват операции за техни административни цели или за техния персонал.

Г л а в а V

РАЗУМЕН НАДЗОР

Член 25

Разумен надзор

25.1. ЕЦБ може да дава становища и да бъде консултирана от Съвета, Комисията и компетентните власти на държавите-членки във връзка с обхвата и приложението на законодателството на Общността, отнасящо се до разумния надзор върху кредитните институции и стабилността на финансовата система.

25.2. В съответствие с всяко решение на Съвета, прието съгласно член 105, параграф 6 от настоящия договор, ЕЦБ може да изпълнява специфични задачи, отнасящи се до разумния надзор върху кредитните институции и други финансови институции, с изключение на застрахователните предприятия.

Глава VI ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ НА ЕСЦБ

Член 26

Финансови отчети

26.1. Финансовата година на ЕЦБ и националните централни банки започва от първия ден на месец януари и завършва в последния ден на месец декември.

26.2. Годишните отчети на ЕЦБ се съставят от Изпълнителния съвет в съответствие с принципите, установени от Управителния съвет. Отчетите се одобряват от Управителния съвет и след това се публикуват.

26.3. За аналитични и оперативни цели Изпълнителният съвет съставя консолидиран баланс на ЕСЦБ, обхващащ активите и пасивите на националните централни банки, включени в ЕСЦБ.

26.4. За прилагането на настоящия член Управителният съвет приема необходимите правила за стандартизиране на отчитането и докладването на операциите, осъществявани от националните централни банки.

Член 27

Одит

27.1. Отчетите на ЕЦБ и на националните централни банки се проверяват от независими външни одитори, препоръчани от Управителния съвет и одобрени от Съвета. Одиторите имат пълни правомощия да преглеждат всички книги и счетоводни отчети на ЕЦБ и националните централни банки и да получават изчерпателна информация относно техните сделки.

27.2. Разпоредбите на член 188в от настоящия договор се прилагат само по отношение на прегледа на ефективността на операциите при управлението на ЕЦБ.

Член 28

Капитал на ЕЦБ

28.1. Капиталът на ЕЦБ, който започва да се използва след нейното учредяване, е милиарда ею. Капиталът може да бъде увеличаван с размери, определени с решение на Управителния съвет, прието с квалифицирано мнозинство, предвиденото в член 10.3, в рамките и при условията, приети от Съвета по процедурата, на член 42.

28.2. Единствено националните централни банки могат да записват и държат капитала на ЕЦБ. Подписката на капитала се осъществява в съответствие с алгоритъма, установен в член 29.

28.3. Управителният съвет с квалифицирано мнозинство, предвидено в член 10.3, определя степента и формата за внасяне на капитала.

28.4. При условията на член 28.5, дяловете на националните централни банки в записания капитал на ЕЦБ не могат да бъдат прехвърляни, залагани или запорирани.

28.5. Ако алгоритъмът, посочен в член 29, бъде изменен, националните централни банки прехвърлят помежду си дялове от капитала, доколкото това е необходимо, за да се осигури съответствие на разпределението на дяловете с променения алгоритъм. Управителният съвет определя условията за осъществяване на тези прехвърляния.

Член 29

Алгоритъм за записване на капитала

29.1. Когато се създават ЕСЦБ и ЕЦБ, в съответствие с процедурата, посочена в член 109л, параграф 1 от настоящия договор, се определя и алгоритъма за записване на капитала на ЕЦБ. На всяка национална централна банка се присвоява определено тегло в алгоритъма, което е равно на сбора от:

- 50 % от дела на съответната държава-членка в населението на Общността в годината, предхождаща създаването на ЕСЦБ;

- 50 % от дела на съответната държава-членка в брутния вътрешен продукт на Общността, по пазарни цени, в съответствие с данните от последните пет години преди годината, предхождаща създаването на ЕСЦБ;

Процентите се закръгляват до най-близките горни 0,05%.

29.2. Статистическите данни, необходими за прилагането на настоящия член, се предоставят от Комисията, в съответствие с разпоредби, приети от Съвета по процедурата, предвидена в член 42.

29.3. Теглата, присвоени на националните централни банки, се преразглеждат на всеки пет години след създаването на ЕСЦБ по аналогия с разпоредбите, посочени в член 29.1.

Измененият алгоритъм се прилагат от първия ден на следващата година.

29.4. Управителният съвет предприема всички други мерки, които са необходими за прилагането на настоящия член.

Член 30

Прехвърляне на валутни резерви на ЕЦБ

30.1. Без да се накърнява член 28, националните централни банки предоставят на ЕЦБ резерви в чуждестранна валута, различна от валутата на държавите-членки, екю, резервни позиции на МВФ и СПТ, до размер еквивалентен на 50 милиарда ЕКЮ. Управителният съвет взема решение относно частта, която следва да бъде поискана от ЕЦБ след нейното създаване, както и размера на последващите вноски. ЕЦБ има пълното право да държи и управлява прехвърлените ѝ валутни резерви и да ги използва за цели, предвидени в настоящия устав.

30.2. Вноските на всяка национална централна банка се определят пропорционално на нейния дял в записания капитал на ЕЦБ.

30.3. Всяка национална централна банка има право на вземане към ЕЦБ, съответстващи на нейната вноска.

Управителният съвет определя начина на олихвяване на тези вземания.

30.4. ЕЦБ може да изисква превеждането на валутни резерви над размера, определен в член 30.1 в съответствие с член 30.2 в размерите и при условията, определени от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 42.

30.5. ЕЦБ може да държи и управлява резервни позиции в МВФ и СПТ и да обединява такива активи.

30.6. Управителният съвет предприема всички други мерки, които са необходими за прилагането на настоящия член.

Член 31

Валутни резерви, държани от националните централни банки

31.1. Националните централни банки имат право да осъществяват сделки, за да изпълнят задълженията си спрямо международни организации, съгласно член 23.

31.2. Всички останали операции с валутни резерви, останали в националните централни банки след осъществяването на прехвърлянията, предвидени в член 30, както и сделките на държавите-членки, осъществявани с текущите им средства в чуждестранна валута над определен размер, който се установява в рамките на член 31.3, подлежат на одобрение от ЕЦБ, с цел да се гарантира съвместимост на политиката на обменния курс и на паричната политика на Общността.

31.3. Управителният съвет приема насоки, с цел да улесни тези операции.

Член 32

Разпределение на паричния приход на националните централни банки

32.1. Приходът, който се начислява на националните централни банки при осъществяване на функцията на ЕСЦБ във връзка с паричната политика (по-долу наричан "паричен приход") се разпределя в края на всяка финансова година, в съответствие с разпоредбите на настоящия член.

32.2. При спазване на член 32.3, размерът на паричния приход на всяка национална централна банка е равен на нейния годишен приход, получен от нейните активи срещу банкнотите в обращение и задълженията по депозити на кредитните институции. Тези активи се отчитат от националните централни банки в съответствие с насоките, приети от Управителния съвет.

32.3. Ако след началото на третия етап структурата на баланса на националните централни банки по преценка на Управителния съвет не позволява прилагането на член 32.2., Управителният съвет с квалифицирано мнозинство може да вземе решение, че като изключение от член 32.2, паричният приход ще бъде изчисляван по алтернативен метод за срок не по-дълъг от пет години.

32.4. Размерът на паричния приход на всяка национална централна банка се намалява с размер, равен на лихвите, платени от тази централна банка по депозитите на кредитните институции в съответствие с член 19.

Управителният съвет може да вземе решение националните централни банки да бъдат обезщетени за разходите във връзка с емитирането на банкноти или при извънредни обстоятелства – за специфични загуби, възникващи от операции, извършени при осъществяването на паричната политика, осъществявана за ЕСЦБ. Обезщетението е във форма, смятана за подходяща, според преценката на Управителния съвет; тези суми могат да бъдат прихванати срещу паричния приход на националните централни банки.

32.5. Сумата на паричния приход на националните централни банки се разпределя между тях пропорционално на внесените от тях дялове от капитала на ЕЦБ, при спазване на решенията, приети от Управителния съвет в съответствие с член 33.2.

32.6. Клирингът и сетълментът на балансите във връзка с разпределянето на паричния приход се осъществява от ЕЦБ в съответствие с насоките, приети от Управителния съвет.

32.7. Управителният съвет предприема всички други мерки, които са необходими за прилагането на настоящия член.

Член 33

Разпределяне на нетните печалби и загуби на ЕЦБ

33.1. Нетната печалба на ЕЦБ се прехвърля в следната последователност:

- а) размер, определен от Управителния съвет, който не може да превишава 20 % от печалбата, се прехвърля в общ резервен фонд, чиято горна граница е равна на 100 % от капитала;
- б) останалата нетна печалба се разпределя между притежателите на дялове на ЕЦБ, пропорционално на размера на внесените от тях дялове.

33.2. В случай на загуба реализирана от ЕЦБ, недостигът може да бъде покрит за сметка на общия резервен фонд на ЕЦБ и, ако е необходимо, след решение на Управителния съвет, за сметка на паричния приход за съответната финансова година, в съотношения и размери, които се разпределят между националните централни банки в съответствие с член 32.5.

Г л а в а VII ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 34

Правни актове

34.1. В съответствие с член а от настоящия договор, ЕЦБ :

- приема регламенти, доколкото това е необходимо за осъществяване на задачите, определени в член 3.1, параграф първи, членове 19.1, 22 или 25.2, както и в случаите, предвидени в актовете на Съвета, посочени в член 42;

- приема решения, необходими за осъществяването на задачите, възложени на ЕЦБ в съответствие с настоящия договор и устав;

- приема препоръки и становища.

34.2. Регламентът има общо приложение. Той е обвързващ в своята цялост и е пряко приложим във всички държави-членки.

Препоръките и становищата нямат обвързваща сила.

Решението е обвързващо в своята цялост за адресатите.

Членове 190 от 192 до от настоящия договор се прилагат по отношение на регламентите и решенията, приети от ЕЦБ.

ЕЦБ може да вземе решение да публикува своите решения, препоръки и становища.

34.3. В рамките и при условията, приети от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 42, ЕЦБ има право да налага глоби или периодични парични санкции на предприятията поради неизпълнение на задълженията им, произтичащи от нейните регламенти и решения.

Член 35

Съдебен контрол и свързани въпроси

35.1. Действията или бездействията на ЕЦБ подлежат на преглед или тълкуване от Съда, в случаите и при условията, предвидени от настоящия договор. ЕЦБ може да завежда иски в случаите и при условията, определени в настоящия договор.

35.2. Споровете между ЕЦБ, от една страна, и нейните кредитори, длъжници или всяко трето лице - от друга, се решават от компетентните национални съдилища, освен в случаите, когато компетентността е предоставена на Съда.

35.3. Спрямо ЕЦБ се прилага режимът на отговорност, предвиден в член 215 от настоящия договор. Отговорността на националните централни банки се урежда от съответните национални закони.

35.4. Съдът е компетентен да правораздава въз основа на всяка арбитражна клауза, съдържаща се в договор, сключен от или от името на ЕЦБ, независимо от това дали съответният договор се регулира от публичното или от частното право.

35.5. Решението на ЕЦБ да сезира Съда се взема от Управителния съвет.

35.6. Съдът е компетентен да правораздава по спорове, отнасящи се до изпълнението от страна на национална централна банка на задължения, произтичащи от настоящия устав.

Ако ЕЦБ счита, че национална централна банка не е изпълнила свое задължение, произтичащо от настоящия устав, тя представя мотивирано становище по въпроса, след като даде на заинтересованата национална централна банка възможност да представи своите съображения.

Ако заинтересованата национална централна банка не се съобрази със становището в срок, определен от ЕЦБ, последната може да сезира Съда.

Член 36

Персонал

36.1. Управителният съвет по предложение на Изпълнителния съвет приема условията за работа на персонала на ЕЦБ.

36.2. Съдът е компетентен да правораздава по всеки спор между ЕЦБ и нейни служители в рамките и при условията, предвидени в условията за наемането на работа.

Член 37

Седалище

Преди края на 1992 година трябва да бъде прието решение къде да бъде седалището на ЕЦБ, по общо съгласие между правителствата на държавите-членки на ниво държавни глави или правителствени ръководители.

Член 38

Професионална тайна

38.1. Членовете на органите за вземане на решение и персоналът на ЕЦБ и на националните централни банки са длъжни, включително след прекратяване на изпълнението на задълженията си, да не разкриват информация, която е предмет на задължение за професионална тайна.

38.2. Спрямо лицата, получили достъп до данни, за които, въз основа на законодателството на Общността съществува задължение за пазене на тайна, се прилагат разпоредбите на това законодателство.

Член 39

Представителство

ЕЦБ е правно обвързана по отношение на трети лица от президента или от двама члена на Изпълнителния съвет или от подписите на двама членове на персонала на ЕЦБ, които са били надлежно упълномощени от председателя да подписват от името на ЕЦБ.

Член 40

Привилегии и имунитети

ЕЦБ притежава на териториите на държавите-членки тези привилегии и имунитети, които са необходими за изпълнението на нейните задачи, при условията, предвидени в Протокола относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности, приложен към Договора за създаване на Единен съвет и на Единна комисия на Европейските общности.

Г л а в а VIII

ИЗМЕНЕНИЕ НА УСТАВА И ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Член 41

Опростена процедура за изменение

41.1 В съответствие с член 106, параграф 5 от настоящия договор, членове 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1, буква а) и член 36 от настоящия устав могат да бъдат изменени от Съвета, който приема решение или с квалифицирано мнозинство по препоръка на ЕЦБ и след консултиране с Комисията, или с единодушие по предложение на Комисията, и след като се консултира с ЕЦБ. И в двата случая е необходимо одобрението на Европейския парламент.

41.2. Приемането на препоръка от ЕЦБ в съответствие с настоящия член изисква единодушно решение на Управителния съвет.

Член 42

Допълнително законодателство

В съответствие с член 106, параграф 6 от настоящия договор, веднага след вземането на решение относно датата на началото на третия етап, Съветът, с квалифицирано мнозинство, било по предложение на Комисията и след като се консултира с Европейския парламент и ЕЦБ, или по предложение на ЕЦБ и след като се консултира с Европейския парламент и с Комисията, приема разпоредбите, посочени в членове 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 и 34.3 от настоящия устав.

Г л а в а IX ПРЕХОДНИ И ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ЕЦБ

Член 43

Общи разпоредби

43.1. Дерогацията, определена в член 109к, параграф 1 от настоящия договор означава, че следните членове от настоящия устав не предоставят никакви права, нито създават задължения за съответната държава-членка: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 50 и 52.

43.2. Централните банки на държавите-членки, предмет на дерогация, съгласно на член 109к, параграф 1 от настоящия договор, запазват своите правомощия в областта на паричната политика, в съответствие с тяхното национално право.

43.3. В съответствие с член 109к, параграф 4 от настоящия договор под "държави-членки" се разбират "държави-членки без дерогация" в следните членове на настоящия устав: 3, 11.2, 19, 34.2 и 50.

43.4. Под "национални централни банки" се разбират "централни банки на държавите-членки без дерогация" в следните членове от настоящия устав: 9.2, 10.1, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 и 52.

43.5. Под „притежатели на дялове" в членове [10.3](#) и [33.1](#) се разбират "централни банки на държавите-членки без дерогация"

43.6. Под "записан капитал на ЕЦБ" в членове 10.3 и 30.2 се разбира "капитал на ЕЦБ, записан от централните банки на държавите-членки без дерогация".

Член 44

Преходни задачи на ЕЦБ

ЕЦБ поема онези задачи на ЕПИ, които поради дерогациите на една или повече държави-членки се осъществяват през третия етап.

ЕЦБ изпълнява консултативна функция при подготовката за отмяната на дерогациите, посочени по член к от настоящия договор.

Член 45

Генерален съвет на ЕЦБ

45.1. При спазване на член 106, параграф 3 от настоящия договор, се създава генерален съвет като трети орган за вземане на решения на ЕЦБ.

45.2. Генералният съвет се състои от председателя и заместник-председателя на ЕЦБ и управителите на националните централни банки. Останалите членове на Изпълнителния съвет могат да участват, без да имат правото да гласуват на срещите на генералния съвет.

45.3. Задълженията на генералния съвет са изчерпателно изброени в член 47 от настоящия устав.

Член 46

Процедурни правила на Генералния съвет

46.1. Председателят или в негово отсъствие заместник-председателят на ЕЦБ председателства Генералния съвет на ЕЦБ.

46.2. Председателят на Съвета и член на Комисията могат да участват, без да имат право да гласуват на заседанията на генералния съвет.

46.3. Председателят подготвя срещите на генералния съвет.

46.4. Като изключение от член 12.3 генералният съвет приема свои процедурни правила.

46.5. Секретариатът на генералния съвет се осигурява от ЕЦБ.

Член 47

Отговорности на Генералния съвет

47.1. Генералният съвет:

- изпълнява задачите, посочени в член 44;

- допринася за осъществяването на консултативните функции, посочени в членове 4 и 25.1.

47.2. Генералният съвет допринася за:

- събирането на статистическа информация в съответствие с предвиденото в член 5;
- дейностите по предоставяне на информация на ЕЦБ в съответствие с предвиденото в член 15;
- създаването на необходимите правила за прилагането на член 26 в съответствие с предвиденото в член 26.4;
- предприемането на всички други мерки, необходими за прилагането на член 29 в съответствие с посоченото в член 29.4;
- определянето на условията за работа на персонала на ЕЦБ в съответствие с предвиденото в член 36.

47.3. Генералният съвет допринася за осъществяването на необходимата подготовка за необратимото фиксиране на обменните курсове на валутите на държавите-членки предмет на дерогация, спрямо валутите или единната валута на държавите-членки без дерогация, в съответствие с предвиденото в член 109л, параграф 5 от настоящия договор.

47.4. Председателят на ЕЦБ информира генералния съвет за решенията на Управителния съвет.

Член 48

Преходни разпоредби относно капитала на ЕЦБ

В съответствие с член 29.1 на всяка национална централна банка се присвоява определено тегло в алгоритъма за записване на капитала на ЕЦБ. Чрез дерогация от член 28.3, централните банки на държавите-членки предмет на дерогация не внасят записания от тях капитал, освен ако генералният съвет, като действа с мнозинство, представляващо поне две трети от записания капитал на ЕЦБ и поне половината от притежателите на дялове, не вземе решение, че следва да бъде внесен един минимален процент като вноска за покриване на оперативните разходи на ЕЦБ.

Член 49

Отложено плащане на капитала, резерви и провизии на ЕЦБ

49.1. Централната банка на държава-членка, чиято дерогация е била отменена, внася записания от нея дял от капитала на ЕЦБ по същия начин, както и централните банки на други държави-членки без дерогация и прехвърля на ЕЦБ валутни резерви, в съответствие с член 30.1. Сумата, която следва да бъде прехвърлена се определя като се умножи стойността в ЕКЮ по приложимите към момента обменни курсове на валутните резерви, които са били прехвърлени вече в ЕЦБ в съответствие с член 30.1 по съотношението между броя на дяловете, записани от съответната национална централна банка и броя на дяловете, които вече са били внесени от останалите национални централни банки.

49.2. Освен плащането, което трябва да бъде направено в съответствие с член 49.1, съответната централна банка предоставя средства за резервите на ЕЦБ, и за провизиите, еквивалентни на резервите, както и за сумата към резервите и провизиите, в съответствие с баланса на отчета на приходите и разходите към 31 декември на годината, предхождаща отмяната на дерогацията. Размерът на сумата, която се внася, се определя като се умножи размерът на резервите, както е определено по-горе и както е посочено в одобрения баланс на ЕЦБ, по съотношението между броя на дяловете, записан от съответната централна банка и броя на дяловете, които вече са били внесени от останалите централни банки.

Член 50

Първоначално назначаване на членовете на Изпълнителния съвет

Когато се създава Изпълнителния съвет на ЕЦБ, председателят и заместник-председателят, и останалите членове на Изпълнителния съвет, се назначават по общо съгласие на правителствата на държавите-членки на ниво държавни глави или правителствени ръководители, по препоръка на Съвета и след консултиране с Европейския парламент и Съвета на Европейския паричен институт. Председателят на Изпълнителния съвет се назначава за срок от 8 години. Чрез дерогация от член 11.2 заместник-председателят се назначава за срок от 4 години, а останалите членове на Изпълнителния съвет за срокове между 5 и 8 години. Нито един мандат не може да бъде подновяван. Броят на членовете на Изпълнителния съвет може да бъде и по-малък от предвидения в член 11.1, но при никакви обстоятелства не по-малък от четири.

Член 51

Изключение от член 32

51.1. Ако след началото на третия етап Управителният съвет вземе решение, че прилагането на член 32 предизвиква значителни изменения в относителните позиции в прихода на националните централни банки, размерът на прихода, който се разпределя в съответствие с член 32, се намалява с еднакъв процент, който не превишава 60 % през първата финансова година от началото на третия етап и който се намалява с поне 12 процентни пункта през всяка следваща финансова година.

51.2. Член 51.1 се прилага в продължение на не повече от пет финансови години след началото на третия етап.

Член 52

Обмяна на банкнотите в други валути на Общността

След необратимото фиксиране на обменния курс, Управителният съвет предприема необходимите мерки, за да гарантира, че обменът на банкнотите от националните централни банки във валути, по отношение на които се прилага необратимо фиксираният обменен курс, се осъществява по съответния курс.

Член 53

Приложимост на преходните разпоредби

Ако и докато съществуват държави-членки предмет на дерогация се прилагат членове от 43 до 48.

ПРОТОКОЛ

за устава на Европейския паричен институт

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛЯТ да приемат устав на Европейския паричен институт,

ПОСТИГНАХА СЪГЛАСИЕ по последните разпоредби, които да бъдат включени като приложение към Договора за създаване на Европейската общност:

Член 1

Учредяване и наименование

1.1. Европейският паричен институт (ЕПИ) се учредява в съответствие с член 109е от този договор, изпълнява своите функции и осъществява задълженията си в съответствие с разпоредбите на настоящия договор и на настоящия устав.

1.2. Членовете на ЕПИ са централните банки на държавите-членки ("национални централни банки"). За целите на този устав *Institute monétaire luxembourgeois* се счита за централна банка на Люксембург.

1.3. В съответствие с член 109е от настоящия договор, както Комитетът на гуверньорите, така и Европейският фонд за парично сътрудничество (ЕФПС) се разпускат. Всички права и задължения на ЕФПС автоматически преминават върху ЕПИ.

Член 2

Цели

ЕПИ допринася за осъществяването на условията, които са необходими за прехода към трети етап от Икономическия и паричен съюз и в частност посредством:

- укрепването на координацията на паричните политики с цел да се гарантира ценова стабилност;
- осъществяването на подготовката, която е необходима за създаването на Европейска система на централните банки (ЕСЦБ), за осъществяването на единна парична политика и за създаването на единна валута през третия етап;
- надзора на развитието на екю.

Член 3

Общи принципи

3.1. ЕПИ осъществява задачите и функциите, предоставени му в съответствие с настоящия договор и устав, без да се засяга отговорността на компетентните органи за осъществяването на паричната политика в рамките на съответните държави-членки.

3.2. ЕПИ действа в съответствие с целите и принципите, посочени в член 2 от устава на ЕСЦБ.

Член 4

Основни задачи

4.1. В съответствие с член 109е, параграф 2 от настоящия договор ЕПИ:

- засилва сътрудничеството между националните централни банки;
- засилва координацията на паричните политики на държавите-членки с цел осигуряване на ценова стабилност;
- следи функционирането на Европейската парична система (ЕПС);
- провежда консултации по въпроси от компетентността на националните централни банки, които засягат стабилността на финансовите институции и пазари;
- поема функциите на ЕФПС, в частност функциите, посочени в членове 6.1, 6.2 и 6.3;
- улеснява използването на екюто и контролира развитието му, включително гладкото функциониране на клиринговата система в екю.

ЕПИ също така:

- провежда редовни консултации, отнасящи се до осъществяването на паричните политики и използването на инструментите на паричната политика;

- би следвало да бъде консултиран, от националните органи, отговорни за паричната политика, с цел осъществяване на предварителна координация, преди те да предприемат каквито и да било решения относно паричната политика в контекста на съвместното ѝ осъществяване.

4.2. Най-късно до 31 декември 1996 година ЕПИ уточнява нормативната, организационната и логистична рамка, необходима на ЕСЦБ, за да осъществява своите задачи през третия етап в съответствие с принципа за отворена пазарна икономика, при свободна конкуренция. Тази рамка се внася от Съвета на ЕПИ в ЕЦБ за вземане на решение на датата, на която последната бъде създадена.

В съответствие с член 109е, параграф 3 от този договор ЕПИ в частност:

- подготвя инструментите и процедурите, необходими за осъществяването на единна парична политика през третия етап;

- насърчава хармонизацията, когато е необходимо, на правилата и практиките за събирането, изготвянето и разпространението на статистиката в областите от неговата компетентност;

- изготвя правилата за операциите, които трябва да бъдат проведени от националните централни банки в рамките на ЕСЦБ;

- насърчава ефективността на презграничните плащания;

- упражнява надзор над техническото изготвяне на екю банкнотите.

Член 5

Консултативни функции

5.1. В съответствие с член 109е, параграф 4 от настоящия договор Съветът на ЕПИ може да приема становища или препоръки относно общата ориентация на паричната политика и политиката на обменния курс, както и за свързани с тях мерки, въведени във всяка държава-членка. ЕПИ може да предоставя становища или препоръки до правителствата и до Съвета по политиките, които могат да засегнат вътрешната и външна валутна ситуация в Общността и в частност – функционирането на Европейската парична система.

5.2. Съветът на ЕПИ може също така да изпраща препоръки на паричните органи на държавите-членки относно провеждането на тяхната парична политика.

5.3. В съответствие с член 109е, параграф 6 от този договор ЕПИ трябва да бъде консултиран от Съвета по всяко предложение за акт на Общността, в неговите сфери на компетентност.

В рамките и при условията, определени от Съвета, с квалифицирано мнозинство и по предложение на Комисията, и след консултиране с Европейския парламент и ЕПИ, властите на държавите-членки се консултират с ЕПИ, относно всеки проект на законодателна разпоредба в неговата сфера на компетентност, в частност във връзка с член 4.2.

5.4. В съответствие с член 109е, параграф 5 от настоящия договор ЕПИ може да публикува своите становища и препоръки.

Член 6

Оперативни и технически функции

6.1. ЕПИ:

- осигурява многостранност на позициите, получени в резултат на интервенциите на националните централни банки във валути на Общността, както и многостранност при осъществяване на сетълментите в рамките на Общността;

- управлява най-краткосрочния финансов механизъм, предвиден в споразумение от 13 март 1979 г., между централните банки на държавите-членки на Европейската икономическа общност, което регламентира функционирането на Европейската парична система (по-долу наричано "Споразумение за ЕПС"), както и краткосрочния механизъм за подкрепа на валутите, предвиден в споразумението между централните банки на държавите-членки на Европейската икономическа общност от 9 февруари 1970 г., със съответните изменения;

- осъществява функциите, посочени в член 11 от Регламент (ЕИО) № 1969 / 88 на Съвета от 24 юни 1988 г. за създаване на единни възможности за средносрочна финансова помощ за платежния баланс на държавите-членки.

6.2. ЕПИ може да получава валутни резерви от националните централни банки, както и да емитира екю срещу предоставяне на такива активи за целите на прилагането на Споразумението за ЕПС. Тези средства в екю могат да бъдат използвани от ЕПИ и националните централни банки като платежно средство, и за сключване на сделки между тях и ЕПИ. ЕПИ предприема необходимите административни мерки за прилагането на този параграф.

6.3. ЕПИ може да предостави на паричните органи на трети страни и на международните парични институции, статут на "други държатели" на екю и да определи условията и сроковете, при които средствата в екю могат да бъдат придобивани, притежавани или използвани от други държатели.

6.4. ЕПИ има право да притежава и управлява резерви в чуждестранна валута в качеството му на представител или по искане на националните централни банки. Печалбите и загубите във връзка с тези резерви са за сметка на националните централни банки, които депозират резервите. ЕПИ изпълнява тази функция въз основа на двустранни договори, в съответствие с разпоредбите, предвидени в решението на ЕПИ. Тези разпоредби целят да гарантират сделките с резервите да не пречат на осъществяването на паричната политика и политиката на обменните курсове на компетентния паричен орган на която и да е държава-членка, както и да бъдат съвместими с целите на ЕПИ и стабилното функциониране на Механизма на обменните курсове в рамките на ЕПС.

Член 7

Други задачи

7.1. Веднъж в годината ЕПИ докладва на Съвета относно нивото на подготовката за третия етап. Тези доклади включват оценка на осъществения напредък в процеса на сближаването в Общността и в частност обхващат адаптирането на инструментите на паричната политика и подготовката на процедурите, необходими за провеждането на единна парична политика през третия етап, а също така нормативните изисквания, които следва да бъдат изпълнени от националните централни банки, за да станат те неразделна част от ЕСЦБ.

7.2. В съответствие с решения на Съвета, въз основа на член 109е, параграф 7 от настоящия договор ЕПИ може да осъществява и други функции, необходими за подготовката на третия етап.

Член 8

Независимост

Членовете на Съвета на ЕПИ, като представители на техните институции, при осъществяването на функциите си действат на своя собствена отговорност. При упражняване на правомощията и изпълнение на задълженията, предоставени им в съответствие с настоящия договор и с настоящия устав, Съветът на ЕПИ не може нито да търси, нито да получава инструкции от институции на Общността, от органи или правителства на държавите-членки.

Институциите на Общността и органите, а също и правителствата на държавите-членки се задължават да спазват този принцип и да не се стремят да оказват влияние върху Съвета на ЕПИ при осъществяване на неговите задачи.

Член 9

Управление

9.1. В съответствие с член 109е, параграф 1 от настоящия договор ЕПИ се ръководи и управлява от Съвет на ЕПИ.

9.2. Съветът на ЕПИ се състои от председател и от управителите на националните централни банки, един от които е заместник-председател. Ако управител няма възможност да присъства на заседание, той може да определи друг представител на своята институция.

9.3. Председателят се назначава по общо съгласие от правителствата на държавите-членки на равнище държавни глави или правителствени ръководители, по препоръка, в зависимост от конкретния случай на Комитета на гуверньорите или на Съвета на ЕПИ и след консултиране с Европейския парламент и Съвета. Председателят се избира измежду лица, които притежават призната репутация и професионален опит в паричните и банковите въпроси. Само граждани на държавите-членки могат да бъдат председатели на ЕПИ. Съветът на ЕПИ назначава заместник-председател. Председателят и заместник-председателят се назначават за срок от три години.

9.4. Председателят изпълнява своите функции при пълно работно време. Той не може да упражнява каквато и да е дейност, срещу заплащане или без, освен по изключение, предоставено изрично от Съвета на ЕПИ.

9.5. Председателят:

- подготвя и председателства заседанията на Съвета на ЕПИ;
- без да се нарушава член 22, представя пред трети лица становището на ЕПИ;
- е отговорен за текущото управление на ЕПИ.

При отсъствие на председателя неговите функции се изпълняват от заместник-председателя.

9.6. Условието и сроковете за работа на председателя, в частност неговата заплата, пенсия и други плащания във връзка със социалното осигуряване се регулират в договор с ЕПИ и се определят от Съвета на ЕПИ, по предложение на комитет, състоящ се от трима членове, назначени от Комитета на губернърорите или от Съвета на ЕПИ, в зависимост от конкретния случай, както и от трима членове назначени от Съвета. Председателят няма право да гласува по въпросите, посочени в настоящия параграф.

9.7. Ако председателят повече не отговаря на условията, които се изискват за изпълнение на неговите задължения, или ако е извършил сериозно нарушение, Съдът може, по молба на Съвета на ЕПИ, да го освободи от длъжност.

9.8. Процедурният правилник на ЕПИ се приема от Съвета на ЕПИ.

Член 10

Заседания на съвета на ЕПИ и процедури за гласуване

10.1. Съветът на ЕПИ се събира на заседания най-малко десет пъти годишно. Разискванията на заседанията на Съвета са поверителни. Съветът на ЕПИ може, с единодушие да вземе решение да направи публични резултатите от своите разисквания.

10.2. Всеки член на Съвета на ЕПИ или определеният от него представител имат по право на един глас.

10.3. Освен ако е предвидено друго в настоящия устав Съветът на ЕПИ приема решения с обикновено мнозинство от броя на членовете си.

10.4. Решенията, които се вземат в контекста на членове 4.2, 5.4, 6.2 и 6.3 изискват единодушие на членовете на Съвета на ЕПИ.

Приемането на становища и препоръки в съответствие с членове 5.1 и 5.2, приемането на решения в съответствие с членове 6.4, 16 и 23.6 и приемането на основни насоки в съответствие с член 15.3 изисква квалифицирано мнозинство от две трети на членовете на Съвета на ЕПИ.

Член 11

Междунституционално сътрудничество и задължения за докладване

11.1. Председателят на Съвета и член на Комисията могат да участват без право на глас в срещите на Съвета на ЕПИ.

11.2. Председателят на ЕПИ трябва да бъде поканен да участва в заседанията на Съвета, когато Съветът обсъжда въпроси, отнасящи се до целите и задачите на ЕПИ.

11.3. До дата, която е посочена в неговия процедурен правилник, ЕПИ изготвя годишен доклад за своята дейност и за паричните и финансовите условия в Общността. Годишният доклад, заедно с годишните счетоводни отчети на ЕПИ се изпращат в Европейския парламент, Съвета, Комисията, а също и до Европейския съвет.

Председателят на ЕПИ може, по искане на Европейския парламент или по своя собствена инициатива, да бъде изслушван от компетентните комитети на Европейския парламент.

11.4. Докладите, публикувани от ЕПИ, се предоставят на заинтересованите страни безплатно.

Член 12

Наименование на валутата

Операциите на ЕПИ се изразяват в еко.

Член 13

Седалище

Преди края на 1992 година трябва да бъде взето решение по въпроса къде да бъде седалището на ЕПИ, по общо съгласие на правителствата на държавите-членки на равнище държавни глави или правителствени ръководители.

Член 14

Правен статут

ЕПИ, който в съответствие с член 109е, параграф 1 от настоящия договор има правосубектност, притежава във всяка от държавите-членки най-широката правоспособност и дееспособност, предоставяна на юридическите лица в съответствие с тяхното право; той може в частност да придобива или да се разпорежда с движима или недвижима собственост и може да бъде страна по съдебни дела.

Член 15

Правни актове

15.1. При осъществяването на своите задачи и при условията, предвидени в настоящия устав, ЕПИ:
- предоставя становища;

- отправя препоръки;

- приема основни насоки и решения, адресирани до националните централни банки.

15.2. Становищата и препоръките на ЕПИ нямат обвързваща сила.

15.3. Съветът на ЕПИ може да приема основни насоки, предвиждащи методите за прилагането на условия, необходими на ЕСЦБ, за да изпълнява своите функции през третия етап. Основните насоки на ЕПИ нямат обвързваща сила; те се изпращат за вземане на решение от ЕЦБ.

15.4. Без да се накърнява член 3.1, решението на ЕПИ е обвързващо в своята цялост за онези, до които е адресирано. Членове 190 и 191 от настоящия договор се прилагат по отношение на тези решения.

Член 16

Финансови средства

16.1. ЕПИ разполага със свои собствени ресурси. Размерът на средствата се определя от Съвета на ЕПИ, с цел да бъде осигурен приходът, който се счита за необходим, за да покрие административните разходи за осъществяване на задачите и функциите на ЕПИ.

16.2. Средствата на ЕПИ, определени в съответствие с член 16.1, се заделят от вноските на националните централни банки, в съответствие със способа, определен в член 29.1 от устава на ЕСЦБ и се изплащат при създаването на ЕПИ. За тази цел статистическите данни, които се използват за определянето на способа, се предоставят на Комисията, в съответствие с разпоредби, приети от Съвета, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след като се е консултирал с Европейския парламент, Комитета на гуверньорите и Комитета, посочен в член 109в от настоящия договор.

16.3. Съветът на ЕПИ определя формата, в която трябва да бъдат платени вноските.

Член 17

Годишни счетоводни отчети и одит

17.1. Финансовата година на ЕПИ започва от първия ден на януари и завършва в последния ден на декември.

17.2. Съветът на ЕПИ приема годишен бюджет преди началото на всяка финансова година.

17.3. Годишните счетоводни отчети се съставят в съответствие с принципите, установени от Съвета на ЕПИ. Годишните счетоводни отчети се одобряват от Съвета на ЕПИ и след това се публикуват.

17.4. Годишните счетоводни отчети се проверяват от независими външни одитори, одобрени от Съвета на ЕПИ. Одиторите имат пълното право да преглеждат всички книги и счетоводни отчети на ЕПИ и да придобиват пълна информация относно извършените сделки.

Разпоредбите на член 188в от настоящия договор се прилагат само във връзка с проверката на ефикасността на управлението на ЕПИ.

17.5. Всички излишъци на ЕПИ се прехвърлят в следния ред:

- а) размер, определен от Съвета на ЕПИ да бъде прехвърлен в общия резервен фонд на ЕПИ;
- б) всеки останал излишък се разпределя между националните централни банки в съответствие със способа, посочен в член 16.2.

17.6. В случай на загуба, претърпяна от ЕПС, недостигащите средства се приспадат от общия резервен фонд на ЕПИ. В случай, че е все още налице недостиг, той се балансира чрез вноски от националните централни банки в съответствие със способа, определен в член 16.2.

Член 18

Персонал

18.1. Съветът на ЕПИ приема условията за работа на персонала на ЕПИ.

18.2. Съдът е компетентен да правораздава по всички спорове между ЕПИ и неговите служители в рамките и при условията, определени в условията за работа.

Член 19

Съдебен контрол и свързани въпроси

19.1. Действията и бездействията на ЕПИ подлежат на преглед или могат да бъдат тълкувани от Съда в случаите и при условията, определени в настоящия договор. ЕПИ може да заведе дело в случаите и при условията, определени в настоящия договор.

19.2. Споровете между ЕПИ, от една страна, и неговите кредитори, длъжници и всички останали лица, от друга, попадат в юрисдикцията на компетентните национални съдилища, освен в случаите когато компетентността е предоставена на Съда.

19.3. Отговорността на ЕПИ е уредена в съответствие с режима по член 215 от настоящия договор.

19.4. Съдът е компетентен да постановява решение и в съответствие с арбитражна клауза, съдържаща се в договор, сключен от или от името на ЕПИ, независимо от това дали този договор се регулира от публичното или от частното право.

19.5. Решението на ЕПИ да заведе дело в Съда се взема от Съвета на ЕПИ.

Член 20

Професионална тайна

20.1. Членовете на Съвета на ЕПИ и персонала на ЕПИ са задължени, дори след като техният мандат е изтекъл, да не разкриват информация, по отношение на която се прилага задължението за професионална тайна.

20.2. Лицата, които са получили достъп до данни, за които се прилага законодателството на Общността, налагащо задължение за пазене на тайна, са длъжни да спазват това законодателство.

Член 21

Привилегии и имунитети

ЕПИ притежава на територията на държавите-членки такива привилегии и имунитети, каквито са необходими за изпълнението на неговите задачи, при условия, определени в Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности приложен към Договора за създаване на Единен съвет и на Единна комисия на Европейските общности.

Член 22

Лица с право на подпис

ЕПИ може да бъде правно обвързан по отношение на трети лица от председателя или от заместник-председателя, както и чрез подписите на двама членове от персонала на ЕПИ, които са били надлежно упълномощени от председателя да подписват от името на ЕПИ.

Член 23

Ликвидация на ЕПИ

23.1. В съответствие с член 109л от настоящия договор, ЕПИ подлежи на ликвидация след създаването на ЕЦБ. Всички права и задължения на ЕПИ тогава автоматично преминават към ЕЦБ. Последната е длъжна да ликвидира ЕПИ в съответствие с разпоредбите на настоящия член. Ликвидацията трябва да бъде завършена към началото на третия етап.

23.2. Механизмът за обмен на еку срещу злато и американски долари, в съответствие с предвиденото в член 17 от Споразумението за ЕПС, се създава към първия ден на третия етап, в съответствие с член 20 от споменатото споразумение.

23.3. Всички вземания и задължения, възникващи въз основа на механизма за най-краткосрочно финансиране, както и механизмът за краткосрочна парична подкрепа, въз основа на споразуменията, посочени в член 6.1, се уреждат към първия ден на третия етап.

23.4. Всички останали активи на ЕПИ се продават, а всички останали задължения - се изпълняват.

23.5. Приходите от ликвидацията съгласно член 23.4 се разпределят между националните централни банки в съответствие със способа, посочен в член 16.2.

23.6. Съветът на ЕПИ може да предприема мерките, необходими за прилагането на членове 23.4. и 23.5.

23.7. При създаването на ЕЦБ председателят на ЕПИ освобождава длъжността си.

ПРОТОКОЛ

относно процедурата при прекомерен дефицит

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да предвидят подробности във връзка с процедурата при прекомерен дефицит в съответствие с член 104в от Договора за създаване на Европейската общност,

ПОСТИГНАХА СЪГЛАСИЕ по следните разпоредби, които да бъдат включени като приложение към Договора за създаване на Европейската общност:

Член 1

Референтните стойности, посочени в член 104в, параграф 2 от настоящия договор са:

- 3 % - за съотношението между планирания или фактическия бюджетен дефицит и брутният вътрешен продукт по пазарни цени.

- 60 % - за съотношението между държавния дълг и брутният вътрешен продукт, изчислен по пазарни цени.

Член 2

По смисъла на член 104в от настоящия договор и в настоящия протокол:

- “управление” означава сектор “Държавно управление”, включващ секторите: “Централно управление”, “Местно управление” – общини и “Социално-осигурителни фондове” с изключение на търговските операции, в съответствие с определеното в Европейската система от интегрирани икономически сметки;
- “дефицит” означава нето получени заеми, както е дефинирано в Европейската система от интегрирани икономически сметки;
- “инвестиция” означава бруто образуването на основен капитал, както е дефинирано в Европейската система от интегрирани икономически сметки;
- “дълг” означава общ брутен дълг по номинална стойност, дължим в края на всяка година и консолидиран между и в рамките на сектор “Държавно управление”, както е дефинирано в параграф първи.

Член 3

С цел да се осигури ефективността на процедурата за определянето на прекомерния дефицит, правителствата на държавите-членки са отговорни, в съответствие с тази процедура, за дефицита на органите на държавно управление, в съответствие с определеното в тире първо от член 2.

Държавите-членки гарантират, че националните процедури в бюджетната област им позволяват да изпълняват задълженията си в тази област, произтичащи от настоящия договор. Държавите-членки са длъжни да докладват планирания и фактическия бюджетен дефицит и размера на техния дълг незабавно и редовно на Комисията.

Член 4

Статистическите данни, които се използват за прилагането на настоящия протокол, се предоставят от Комисията.

ПРОТОКОЛ

относно критериите за конвергенция в съответствие с член 109 й от Договора за създаване на Европейската общност

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да предвидят подробности относно критериите за конвергенция, които са ръководни за Общността при вземането на решение за преминаването към третия етап от Икономическия и паричен съюз, в съответствие с член 109й, параграф 1 от настоящия договор,

СЕ СЪГЛАСИХА следните разпоредби да бъдат включени като приложение към Договора за създаване на Европейската общност:

Член 1

Критерият за ценова стабилност, посочен в тире първо на член 109й, параграф 1 от настоящия договор означава, че в съответната държава-членка е налице устойчивост на цените и средният размер на инфлацията за период от една година преди осъществяването на прегледа на резултатите не превишава с повече от 1,5 процента този, който съществува най-много в три държави-членки, имащи най-добри резултати в областта на ценовата стабилност.

Инфлацията се измерва посредством индекс на потребителските цени (ИПЦ) на сравнима база, като се отчитат различията в националното им дефиниране.

Член 2

Критерият за бюджетното състояние на държавата, посочен в тире второ на член 109й, параграф 1 от настоящия договор, означава, че по време на прегледа на резултатите Съветът не е приел решение по отношение на държавата-членка в съответствие с член 104в, параграф 6 от настоящия договор във връзка със съществуването на прекомерно голям бюджетен дефицит.

Член 3

Критерият за участие в механизма на обменните курсове от Европейската парична система, посочен в тире трето на член 109й, параграф 1 от настоящия договор означава, че държавата-членка е спазвала нормалните прагове за отклонение, предвидени в механизма на обменните курсове от Европейската парична система, без да са били налице силни отклонения най-малко през последните две години преди прегледа на резултатите. В частност държавата-членка не трябва да е осъществявала през същия период девалвация на централния курс на своята валута спрямо валутата на която и да е друга държава-членка, по своя собствена инициатива.

Член 4

Критерият за конвергенция на лихвените проценти, посочен в тире четвърто на член 109й, параграф 1 от настоящия договор, означава, че за период от една година преди осъществяването на прегледа на резултатите държавата-членка е имала среден размер на лихвения процент по дългосрочните кредити, който не превишава с повече от процента тези на най-много три държави-членки, имащи най-добри резултати в областта на ценовата стабилност. Лихвените проценти се определят въз основа на дългосрочните държавни облигации или други съвместими ценни книги, като се отчитат различията в националното им дефиниране.

Член 5

Статистическите данни, които се използват за прилагането на настоящия протокол, се предоставят на Комисията.

Член 6

Съветът с единодушие, по предложение на Комисията и след като се консултира с Европейския парламент, ЕПИ или ЕЦБ, в зависимост от конкретния случай и с Комитета, посочен в член 109в, приема съответни разпоредби с цел да определи подробности относно критериите за конвергенция, посочени в член 109 й от настоящия договор, които впоследствие ще заменят настоящия протокол.

ПРОТОКОЛ

за изменение на Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО СЧИТАТ, ЧЕ в съответствие с член 40 от устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка и член 21 от устава на Европейския паричен институт, Европейската централна банка и Европейският паричен институт следва да се ползват на териториите на държавите-членки с такива привилегии и имунитети, каквито са необходими за изпълнението на техните функции, **СЕ СЪГЛАСИХА** относно следните разпоредби, които да бъдат приложени към Договора за създаване на Европейската общност:

Член единствен

Протоколът за привилегиите и имунитетите на Европейските общности, приложен към Договора за създаване на Единен съвет и на Единна комисия на Европейските общности, се допълва със следните разпоредби:

“Член 23

Настоящият протокол се прилага също и спрямо Европейската централна банка, членовете на нейните органи и служителите ѝ, без да се засягат разпоредбите на Протокола за устава на Европейската система на централните банки и Европейската централна банка.

Европейската централна банка освен това е освободена от всякакви данъци или налози от подобен характер, свързани с увеличаването на нейния капитал, както и от различни формалности, които могат да бъдат свързани с такова действие в държавата, в която е седалището на банката. Дейностите на банката и нейните органи, осъществявани в съответствие с устава на Европейската система на централните банки и Европейската централна банка, не подлежат на облагане с данък върху оборота.

Горните разпоредби се прилагат и спрямо Европейския паричен институт. Неговото прекратяване или ликвидация не могат да бъдат основание за какъвто и да било налог.”

ПРОТОКОЛ

относно Дания

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да уредят някои специфични проблеми, свързани с Дания,

ПОСТИГНАХА СЪГЛАСИЕ по следните разпоредби, които да бъдат включени като приложение към Договора за създаване на Европейската общност:

Разпоредбите на член 14 от Протокола за устава на Европейската система за централните банки и на Европейската централна банка не засягат правото на националната банка на Дания да изпълнява своите задачи във връзка с онези части от Кралство Дания, които не са част от Общността.

ПРОТОКОЛ относно Португалия

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да уредят някои специфични проблеми във връзка с Португалия,

ПОСТИГНАХА СЪГЛАСИЕ по следните разпоредби, които да бъдат включени като приложение към Договора за създаване на Европейската общност:

1. С настоящото на Португалия се разрешава да запази улесненията, предоставени на автономните региони Азорски острови и остров Мадейра да използват възможността за безлихвен кредит от Banco de Portugal, при условия, установени от съществуващото португалско законодателство.

2. Португалия се задължава да положи максимални усилия за прекратяването на горепосоченото улеснение колкото е възможно по-скоро.

ПРОТОКОЛ за прехода към третия етап от Икономическия и паричен съюз

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

Декларират необратимия характер на движението на Общността към третия етап на Икономическия и паричен съюз, чрез подписването на нови разпоредби на договора, посветени на Икономическия и паричен съюз.

Следователно всички държави-членки независимо от това, дали отговарят на необходимите условия за приемане на единна валута или не, зачитат волята на Общността да премине в кратки срокове към третия етап и поради тази причина нито една държава-членка няма да пречат преминаването към третия етап.

Ако до края на 1997 година датата на началото на третия етап все още не бъде определена, съответните държави-членки, институциите на Общността и останалите органи, които имат отношение към този въпрос, са длъжни да ускорят подготвителната работа през 1998 година с цел да се даде възможност на Общността да премине необратимо към третия етап на 1 януари 1999 година и да се даде възможност на ЕЦБ и ЕСЦБ да започнат да функционират изцяло от тази дата.

Настоящият протокол се прилага към Договора за създаване на Европейската общност.

ПРОТОКОЛ

за някои разпоредби, отнасящи се до Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ПРИЗНАВАТ, че Обединеното кралство няма задължението и не е обвързано да премине към третия етап от Икономическия и паричен съюз, без за това да бъде взето отделно решение от неговото правителство и парламент,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД практиката на правителството на Обединеното кралство да финансира своите нужди от парични средства, посредством продажба на дългови инструменти на частния сектор,

ПОСТИГНАХА СЪГЛАСИЕ по следните разпоредби, които да бъдат включени като приложение към Договора за създаване на Европейската общност:

1. Обединеното кралство уведомява Съвета дали възнамерява да премине към третия етап преди Съветът да даде своята оценка, в съответствие с член 109й, параграф 2 от настоящия договор.

Само в случай, че Обединеното кралство уведоми Съвета, че възнамерява да премине към третия етап, то е задължено да стори това.

Ако за началото на третия етап не е определена дата в съответствие с член 109й, параграф 3 от настоящия договор, Обединеното кралство може да уведоми за своето намерение да премине към третия етап преди 1 януари 1998 година.

2. Параграфи 3 до 9 се прилагат, ако Обединеното кралство е уведомило Съвета, че то няма намерение да премине към третия етап.

3. Обединеното кралство няма да бъде включено сред мнозинството на държавите-членки, които отговарят на необходимите условия, посочени в тире второ на член 109й, параграф 2 и в тире първо на член 109й, параграф 3 от настоящия договор.

4. Обединеното кралство запазва правомощията си в областта на паричната политика в съответствие с националното законодателство.

5. Член 3а, параграф 2, член 104в, параграфи 1, 9 и 11, член 105, параграфи 1 до 5, членове 105а, 107, 108, 108а, 109, 109а, параграфи 1 и 2, буква б) и член 109л, параграфи 4 и 5 от настоящия договор не се прилагат

по отношение на Обединеното кралство. В тези разпоредби позоваванията на Общността или на държавите-членки не включват Обединеното кралство и позоваванията на националните централни банки не включват Bank of England.

6. Член 109д, параграф 4 и член 109з и член 109и от настоящия договор продължават да се прилагат по отношение на Обединеното кралство. Член 109в, параграф 4 и член 109м се прилагат по отношение на Обединеното кралство, все едно, че се ползва с дерогация.

7. Правата на Обединеното кралство при гласуване се суспендират по отношение на действия на Съвета, посочени в членовете, изброени в алинея 5. За тази цел претеглените гласове на Обединеното кралство се изключват при изчисляването на квалифицираното мнозинство в съответствие с член 109к, параграф 5 от настоящия договор.

Обединеното кралство няма да има право да участва в назначаването на председателя, заместник-председателя и останалите членове на Изпълнителния съвет на ЕЦБ, в съответствие с член 109а, параграф 2, б) и член 109л, параграф 1 от този договор.

8. Членове 3, 4, 6, 7, 9.2, 10.1, 10.3, 11.2, 12.1, 14, 16, 18 до 20, 22, 23, 26, 27, 30 до 34, 50 и 52 от Протокола за устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка ("уставът") не се прилагат по отношение на Обединеното кралство.

В тези членове, позоваванията на Общността или на държавите-членки не включват Обединеното кралство и позоваванията на националните централни банки или акционерите няма да включват Bank of England.

Позоваванията в членове 10.3 и 30.2 от устава на "записания капитал на ЕЦБ" не включват капитала, записан от Bank of England.

9. Член 109л, параграф 3 от настоящия договор и членове 44 до 48 от устава произвеждат действие, независимо от това дали има или няма държава-членка, предмет на дерогация, при спазване на следните изменения:

а) позоваванията в член 44 на задачите на ЕЦБ и ЕПИ включват онези задачи, които следва да се осъществяват през третия етап, поради решение на Обединеното кралство да не преминава към този етап.

б) освен задачите, посочени в член 47, ЕЦБ също така дава съвети и допринася за подготовката на всяко решение на Съвета във връзка с Обединеното кралство, взето в съответствие с параграфи 10, а) и в).

в) Bank of England заплаща записания от нея капитал в ЕЦБ, като отнесе тази операция към оперативните си разходи, на същата основа, както националните централни банки на държавите-членки, предмет на дерогация.

10. Ако Обединеното кралство не премине към третия етап, то може да промени съдържанието на своето уведомление по всяко време след началото на този етап. В този случай:

а) Обединеното кралство има право да премине към третия етап, само ако отговаря на необходимите условия. Съветът, по искане на Обединеното кралство, при условията и в съответствие с процедурата, предвидена в член 109к, параграф 2 от настоящия договор, взема решение дали то отговаря на необходимите условия.

б) Bank of England внася записания от нея капитал, прехвърля на ЕЦБ резерви в чуждестранна валута и прави вноска в тези резерви на същата основа, както националната централна банка на държава-членка, чиято дерогация е била отменена.

в) Съветът, като действа при условията и в съответствие с процедурата, предвидена в член 109л, параграф 5 от настоящия договор, е длъжен да предприеме всички останали необходими решения, за да даде възможност на Обединеното кралство да премине към третия етап.

Ако Обединеното кралство премине към третия етап в съответствие с разпоредбите на този протокол, параграфи 3 до 9 престават да се прилагат.

11. Независимо от членове 104 и 109д, параграф 3 от настоящия договор и член 21.1 от устава, правителството на Обединеното кралство може да запази своята кредитна линия "начини и средства" спрямо Английската банка, докато Обединеното кралство не е преминало към третия етап.

ПРОТОКОЛ

за някои разпоредби относно Дания

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да уредят в съответствие с основните цели на Договора за създаване на Европейската общност някои специфични проблеми, съществуващи понастоящем,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД, че датската Конституция съдържа разпоредби, които могат да наложат референдум в Дания преди датското участие в третия етап от Икономическия и паричен съюз, ПОСТИГНАХА СЪГЛАСИЕ по следните разпоредби, които да бъдат включени като приложение към Договора за създаване на Европейската общност:

1. Датското правителство уведомява Съвета относно своята позиция във връзка с участието в третия етап, преди Съветът да направи своята преценка в съответствие с член 109й, параграф 2 от настоящия договор.

2. В случай на уведомяване, че Дания няма да участва в третия етап, Дания има право на изключение. Резултатът от това изключване е, че всички членове и разпоредби от настоящия договор и устава на ЕСЦБ във връзка с правото на изключение се прилагат спрямо Дания.

3. В този случай Дания няма да бъде включена сред мнозинството на държавите-членки, които изпълняват необходимите условия, посочени в тире второ на член 109й, параграф 2 и тире първо на член 109й, параграф 3 от настоящия договор.

4. Що се отнася до отмяната на правото на изключение, процедурата, посочена в член 109к, параграф 2, може да бъде приложена само по искане на Дания.

5. В случай на отмяна на правото на изключение разпоредбите на настоящия протокол престават да се прилагат.

ПРОТОКОЛ относно Франция

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да вземат предвид специфична особеност, свързана с Франция,

ПОСТИГНАХА СЪГЛАСИЕ по следните разпоредби, които да бъдат включени като приложение към Договора за създаване на Европейската общност:

Франция запазва привилегиата си да осъществява парична емисия в своите отвъдморски територии при условията, създадени от националното ѝ законодателство и единствена ще има право да определя курса на CFP – франка.

ПРОТОКОЛ относно социалната политика

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че единадесет държави-членки, а именно Кралство Белгия, Кралство Дания, Федерална република Германия, Гръцката република, Кралство Испания, Френската република, Ирландия, Италианската република, Великото херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия и Португалската република желаят да продължат в посоката, заложена от Социалната харта от 1989 г.; за тази цел те са приели споразумение помежду си; това споразумение е приложено към настоящия протокол; този протокол и въпросното споразумение не накърняват разпоредбите на настоящия договор, в частност отнасящите се до социалната политика, които съставляват неразделна част от достиженията на правото на Общността:

1. Се договарят да разрешат на тези единадесет държави-членки да ползват институциите, процедурите и механизмите на настоящия договор за целите на поемането между тях и прилагането по отношение на тях на актовете и решенията, необходими за влизането в сила на гореспоменатото споразумение.

2. Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия не вземат участие в разискванията и в приемането от Съвета на предложения на Комисията, направени въз основа на настоящия протокол и на гореспоменатото споразумение.

Чрез дерогация от член 148, параграф 2 от настоящия договор, актовете на Съвета, които се съставят съгласно настоящия протокол и които трябва да бъдат приети с квалифицирано мнозинство, се считат за приети, ако са получили поне четиридесет и четири гласа "за". За актовете на Съвета, които трябва да бъдат приети с единодушие и за актовете, с които се изменя предложение на Комисията, е необходимо единодушието на членовете на Съвета, с изключение на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия.

Актовете, приети от Съвета и всички финансови последици, различни от административните разходи, възникващи за институциите, не се прилагат по отношение на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия.

3. Настоящият протокол се прилага към Договора за създаване на Европейската общност.

СПОРАЗУМЕНИЕ

по социалната политика, сключено между държавите-членки на Европейската общност, с изключение на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия

Долуподписаните единадесет ВИСОКОДОГОВАРЯЩИ СЕ СТРАНИ, а именно Кралство Белгия, Кралство Дания, Федерална република Германия, Гръцката република, Кралство Испания, Френската република, Ирландия, Италианската република, Великото херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия и Португалската република (по-нататък “държавите-членки”),
КАТО ЖЕЛАЯТ да приведат в изпълнение Социалната харта от 1989 г. въз основа на достиженията на правото на Общността,
КАТО ОТЧИТАТ Протокола за социалната политика,
СЕ ДОГОВОРИХА за следното:

Член 1

Общността и държавите-членки имат за своя цел насърчаването на заетостта, подобряване на условията на живот и труд, адекватна социална закрила, диалог между ръководство и персонал, развитието на човешките ресурси с оглед трайна висока заетост и борба с изключването. За тази цел Общността и държавите-членки прилагат мерки, които отчитат разнообразните форми на националната практика, в частност в сферата на договорните отношения, и необходимостта от поддържане на конкурентоспособността на икономиката в Общността.

Член 2

1. С оглед постигането на целите по член 1, Общността дава своята подкрепа и допълва дейностите на държавите-членки в следните области:

- подобряване, в частност, на работната среда за защита на здравето и безопасността на работниците;
- условия на труд;
- информация и консултиране на работниците;
- равенство между мъжете и жените по отношение на възможностите на пазара на труда и отношението на работното място;
- интеграцията на лицата, изключени от пазара на труда, без да се накърнява член 127 от Договора за създаване на Европейската общност (по-нататък “Договора”).

2. За тази цел, Съветът може да приема, посредством директиви, минимални изисквания за постепенно прилагане, като взема предвид условията и техническите правила във всяка от държавите-членки. Тези директиви избягват налагането на административни, финансови и правни ограничения по начин, който би забавил създаването и развитието на малките и средни предприятия.

Съветът взема решение в съответствие с процедурата по член 189в от договора след като се консултира с Икономическия и социален комитет.

3. Съветът, по предложение на Комисията, след консултиране с Европейския парламент и с Икономическия и социален комитет, взема решение с единодушие в следните области:

- социално осигуряване и социална закрила на работниците;
- закрила на работниците при прекратяване на трудовия им договор;
- представителство и колективна защита на интересите на работниците и служителите, включително съвместно вземане на решения, при условията на параграф 6;
- условия за наемане на граждани на трети страни, пребиваващи постоянно законно на територията на Общността;
- финансовото участие за насърчаване на заетостта и разкриване на работни места, без да се накърняват разпоредбите, свързани със Социалния фонд.

4. Дадена държава-членка може да предостави на ръководството и персонала, по тяхно общо искане, прилагането на директивите, приети по силата на параграфи 2 и 3.

В този случай, тя гарантира, че не по-късно от датата, на която директивата трябва да бъде транспонирана в съответствие с член 189, ръководството и персонала ще са въвели необходимите мерки чрез споразумение, като от държавата-членка се изисква да вземе всички необходими мерки, които й позволяват по всяко време да бъде в състояние да гарантира резултатите, наложени от тази директива.

5. Разпоредбите, приети по силата на този член не пречат на държавите-членки да запазят или да въведат по-строги защитни мерки, съвместими с договора.

6. Разпоредбите на настоящия член не се прилагат по отношение на заплащането, правото на сдружаване, правото на стачка или правото за налагане на локаут.

Член 3

1. Комисията има за задача да насърчава консултациите между ръководството и работещите на общностно ниво и взема всички релевантни мерки за улесняване на техния диалог чрез осигуряване на балансирана подкрепа за страните.

2. За тази цел, преди представянето на предложенията в областта на социалната политика, Комисията консултира ръководството и работещите относно възможните насоки на дейност на Общността.

3. Ако след такова консултиране Комисията счете, че е желателно предприемането на действие на Общността, тя консултира ръководството и работещите по съдържанието на предвижданото предложение. Социалните партньори изпращат на Комисията становище, или по целесъобразност препоръка.

4. По повод на тази консултация, ръководството и работещите могат да уведомят Комисията относно желанието си да започнат процеса, предвиден в член 4.

Продължителността на процедурата не може да надвишава девет месеца, освен ако ръководството и работещите и Комисията не вземат общо решение да я удължат.

Член 4

1. Ако ръководството и работещите поискат това, диалогът между тях на общностно ниво може да доведе до договорни отношения, включително споразумения.

2. Споразуменията, сключени на общностно ниво, се изпълняват или в съответствие с процедурите и практиките, специфични за ръководството и работещите и държавите-членки или, по въпросите, обхванати от член 2 – по общо искане на страните, с решение на Съвета по предложение на Комисията.

Съветът действа с квалифицирано мнозинство, освен в случаите когато въпросното споразумение съдържа една или повече разпоредби, свързани с някоя от областите, обхванати от член 2, параграф 3, в какъвто случай Съветът действа с единодушие.

Член 5

С оглед постигане на целите на член 1 и без да се накърняват останалите разпоредби на договора, Комисията насърчава сътрудничеството между държавите-членки и улеснява координацията на техните действия във всички области на социалната политика, в обхвата на това споразумение.

Член 6

1. Всяка държава осигурява прилагането на принципа за равно заплащане на мъжете и жените за равен труд или труд с равна стойност.

2. За целите на настоящия член, “заплащане” означава обичайната основна или минимална надница или заплата, както и всяка друга придобивка в пари или в натура, изплатена пряко или непряко от работодателя на работника за неговия труд.

Равно заплащане без дискриминация, основаваща се на пола, означава:

а) че заплащането за един и същи труд, положен при сделна система за заплащане, се изчислява на база една и съща мерна единица;

б) че заплащането за труд, положен при повременна система за заплащане, е едно и също за една и съща работа.

3. Този член не пречи на държавите-членки да запазят или приемат мерки, които предвиждат специфични предимства за улесняване на жените при професионалната им дейност или предотвратяване или компенсиране на пречките в тяхната професионална кариера.

Член 7

Всяка година Комисията съставя доклад за напредъка в постигането на целите по член 1, включително демографското положение в Общността. Тя изпраща доклада на Европейския парламент, на Съвета и на Икономическия и социален комитет.

Европейският парламент може да покани Комисията да състави доклади по специфични проблеми относно социалното положение.

ДЕКЛАРАЦИИ

1. Декларация по член 2, параграф 2

Единадесетте високодоговарящи се страни отбелязват, че по време на дискусиите по член 2, параграф 2 от Споразумението беше договорено, че Общността няма намерение, при установяване на минималните изисквания за защита на безопасността и здравето на работниците и служителите, да дискриминира работниците и служителите от малките и средни предприятия по неоправдан от обстоятелствата начин.

2. Декларация по член 4, параграф 2

Единадесетте високодоговарящи се страни декларират, че първата от мерките по прилагането на споразуменията между ръководството и работещите на общностно ниво, посочена в член 4, параграф 2, ще се състои в разгръщането, посредством колективно договаряне по правилата на всяка държава-членка, на съдържанието на споразуменията, и следователно това споразумение не налага на държавите-членки задължение да прилагат споразуменията пряко или да изработят правила за тяхното транспониране, нито пък задължение да изменят действащото национално законодателство, за да улеснят тяхното прилагане.

ПРОТОКОЛ

за икономическото и социално сближаване

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО НАПОМНЯТ, че Съюзът си е поставил за цел да насърчава икономическия и социален прогрес, *inter alia*, посредством укрепването на икономическото и социално сближаване;

КАТО НАПОМНЯТ, че член 2 от настоящия договор включва задачата за насърчаване на икономическото и социално сближаване и на солидарността между държавите-членки, и че укрепването на икономическото и социално сближаване фигурира сред дейностите на Общността, посочени в член 3;

КАТО НАПОМНЯТ, че разпоредбите на част трета, дял XIV относно икономическото и социално сближаване като цяло предоставят правна основа за консолидиране и по-нататъшно развитие на действието на Общността в областта на икономическото и социално сближаване, включително създаването на нов фонд;

КАТО НАПОМНЯТ, че разпоредбите на част трета, дял XII относно трансевропейските мрежи и дял шестнадесети относно околната среда предвиждат създаването на Кохезионен фонд преди 31 декември 1993 година;

КАТО ЗАЯВЯВАТ тяхното убеждение, че напредъкът към Икономическия и паричен съюз ще допринесе за икономическото развитие на всички държави-членки;

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че средствата по структурните фондове на Общността реално са се увеличили между 1987 и 1993 година и са свързани с големи трансфери в по-слабо развитите държави-членки, особено като процент от БВП;

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че Европейската инвестиционна банка предоставя големи и увеличаващи се по размер средства в полза на по-бедните региони;

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ желанието за по-голяма гъвкавост на разпоредбите за разпределяне на средствата от структурните фондове;

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ желанието за изменение на степента на участие на Общността в програмите и проектите в някои държави;

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ предложението в по-голяма степен да се отчита относителния просперитет на държавите-членки в системата за собствени ресурси,

ПОТВЪРЖДАВАТ, че насърчаването на икономическото и социално сближаване е от съществено значение за цялостното развитие и устойчивия успех на Общността, и като изтъкват значимостта на включването на икономическото и социално сближаване в членове 2 и 3 от настоящия договор,

ПОТВЪРЖДАВАТ своето убеждение, че структурните фондове трябва да продължат да играят значителна роля за постигане на целите на Общността в областта на сближаването;

ПОТВЪРЖДАВАТ своето убеждение, че Европейската инвестиционна банка трябва да продължава да отделя мнозинството от своите ресурси за насърчаването на икономическото и социално сближаване и обявяват своята готовност да преразгледат нуждите от капитал на Европейската инвестиционна банка веднага щом това стане необходимо, с оглед на тази цел;

ПОТВЪРЖДАВАТ необходимостта от внимателна оценка на работата и ефективността на структурните фондове през 1992 година и необходимостта в този случай да се преразгледа размера на тези фондове в светлината на задачите на Общността в областта на икономическото и социално сближаване;

СЕ СЪГЛАСЯВАТ, че Кохезионният фонд, който се образува преди 31 декември 1993 година предвижда подпомагане чрез финансови средства от Общността на проекти в областите на околната среда и на трансевропейските мрежи в държави-членки с БВП на глава от населението по-малък от 90 % от средния за Общността, които притежават програма, насочена към изпълнението на условията за икономическото и социално сближаване, предвидени в член 104в;

ДЕКЛАРИРАТ своето намерение да позволят по-голяма гъвкавост при разпределянето на финансовите ресурси от структурните фондове в съответствие със специфичните нужди, които не са обхванати при съществуващото понастоящем регулиране на структурните фондове;

ДЕКЛАРИРАТ своето желание да изменят степента на участие на Общността в контекста на програмите и проектите на структурните фондове с цел да бъде избегнато прекомерното увеличаване на бюджетните разходи в по-слабо развитите държави-членки;

ПРИЗНАВАТ необходимостта да следят редовно постигнатия напредък в посока осъществяване на икономическо и социално сближаване и заявяват своята готовност да проучат всички необходими мерки в тази връзка;

ДЕКЛАРИРАТ своето намерение да отчетат в по-голяма степен възможностите за принос на отделните държави-членки в системата на собствените ресурси, както и да разглеждат начините за поправка по отношение на по-слабо развитите държави-членки на регресивните елементи, съществуващи в системата за разпределение на собствените ресурси;

СЕ съгласяват този протокол да бъде включен като приложение към Договора за създаване на Европейската общност.

ПРОТОКОЛ

за Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ

СЕ ДОГОВОРИХА по следната разпоредба, която прилага към Договора за създаване на Европейската общност:

Икономическият и социален комитет и Комитетът на регионите имат обща организационна структура.

ПРОТОКОЛ

приложен към Договора за Европейския съюз и към Договорите за създаване на Европейските общности

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ

СЕ ДОГОВОРИХА по следната разпоредба, която се прилага към Договора за Европейския съюз и към Договорите за създаване на Европейските общности:

Нищо в Договора за Европейския съюз, нито в Договорите за създаване на Европейските общности или в договорите или актовете за тяхното изменение или допълнение, няма да засегне прилагането в Ирландия на член 40.3.3. от Конституцията на Ирландия.

ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН АКТ

1. Конференциите на представителите на правителствата на държавите-членки, свикани в Рим на 15 декември 1990 година, за да приемат по общо съгласие измененията, които трябва да бъдат направени в Договора за създаване на Европейската икономическа общност, с оглед осъществяването на политически съюз и с оглед пристъпването към заключителните етапи на Икономическия и паричен съюз, както и тези, свикани в Брюксел на 3 февруари 1992 година, с оглед изменението на Договорите за създаване съответно на Европейската общност за въглища и стомана и на Европейската общност за атомна енергия, като резултат от измененията, предвидени в Договора за създаване на Европейската икономическа общност, приеха следните текстове:

I. ДОГОВОР ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

II. ПРОТОКОЛИ

1. Протокол относно придобиването на собственост в Дания.
2. Протокол относно член 119 от Договора за създаване на Европейската общност.
3. Протокол за устава на Европейската система на централните банки и Европейската централна банка.
4. Протокол за устава на Европейския паричен институт.
5. Протокол относно процедурата при прекомерно голям бюджетен дефицит.
6. Протокол относно критериите за конвергенция, в съответствие с член 109й от Договора за създаване на Европейската общност.
7. Протокол за изменение на Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности.
8. Протокол относно Дания.
9. Протокол относно Португалия.
10. Протокол за прехода към третия етап от Икономическия и паричния съюз.
11. Протокол за някои разпоредби, отнасящи се до Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия.
12. Протокол за някои разпоредби относно Дания.
13. Протокол относно Франция.
14. Протокол за социална политика, към който е включено като приложение споразумението, сключено между държавите-членки на Европейската общност, с изключение на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, към което се включват и две декларации.
15. Протокол за икономическото и социално сближаване.
16. Протокол за Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите.
17. Протокол, приложен към Договора за Европейски съюз и към Договорите за създаване на Европейските общности.

Конференциите постигнаха съгласие, че протоколите по-горе с номера от 1 до 16 ще бъдат включени като приложение към Договора за създаване на Европейската общност, както и че протоколът, посочен в член 17 по-горе, ще бъде включен като приложение към Договора за Европейския съюз и към Договорите за създаване на Европейските общности.

2. При подписването на тези текстове, конференциите приеха изброените по-долу декларации, включени като приложение към този Заключителен акт:

III. ДЕКЛАРАЦИИ

1. Декларация относно гражданската защита, енергетиката и туризма.
2. Декларация относно гражданството в държава-членка.
3. Декларация относно част трета, дял III и VI от Договора за създаване на Европейската общност.
4. Декларация относно част трета, дял VI от Договора за създаване на Европейската общност.
5. Декларация относно паричното сътрудничество с трети държави.
6. Декларация относно паричните отношения с Република Сан Марино, Ватикана и Княжество Монако.
7. Декларация относно член 73г от Договора за създаване на Европейската общност.
8. Декларация относно член 109 от Договора за създаване на Европейската общност.
9. Декларация относно част трета, дял XVI от Договора за създаване на Европейската общност.
10. Декларация относно членове 109, 130с и 130ш от Договора за създаване на Европейската общност.
11. Декларация относно директивата от 24 ноември 1988 година (емисии).
12. Декларация относно Европейския фонд за развитие.

13. Декларация относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз.
14. Декларация относно Конференцията на парламентите.
15. Декларация относно броя на членовете на Комисията и на Европейския парламент.
16. Декларация относно йерархията на актовете на Общността.
17. Декларация относно правото на достъп до информация.
18. Декларация относно прогнозните разходи във връзка с предложения на Комисията.
19. Декларация относно прилагането на правото на Общността.
20. Декларация относно оценката за въздействието върху околната среда на мерки на Общността.
21. Декларация относно Сметната палата.
22. Декларация относно Икономическия и социален комитет.
23. Декларация относно сътрудничеството с благотворителни организации.
24. Декларация относно защитата на животните.
25. Декларация относно представителството на интересите на отвъдморските страни и територии, посочени в член 227, параграфи 3 и 5, букви а) и б) от Договора за създаване на Европейската общност.
26. Декларация относно най-отдалечените райони на Общността.
27. Декларация относно гласуването при общата външна политика и политика на сигурност.
28. Декларация относно практическите мерки при общата външна политика и политика на сигурност.
29. Декларация относно използването на езици при общата външна политика и политика на сигурност.
30. Декларация относно Западноевропейския съюз.
31. Декларация относно правото на убежище.
32. Декларация относно полицейското сътрудничество.
33. Декларация относно споровете между Европейската централна банка и Европейския паричен институт и техните служители.

Съставено в Маастрихт на седмия ден от месец февруари хиляда деветстотин деветдесет и втора година.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно гражданската защита, енергетиката и туризма

Конференцията декларира, че въпросът за включване в Договора за създаване на Европейската общност на дялове, отнасящи се до областите, посочени в член 3, у) от настоящия договор, ще бъде разгледан в съответствие с процедурата, посочена в член Н, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, въз основа на доклад, който Комисията ще внесе в Съвета най-късно през 1996 година.

Комисията декларира, че действието на Общността в тези области ще се осъществява въз основа на настоящите разпоредби от Договорите за създаване на Европейските общности.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно гражданството в държава-членка

Конференцията декларира, че когато в Договора за създаване на Европейската общност се прави позоваване на понятието "гражданин на държавите-членки", въпросът дали отделното лице притежава гражданство на държава-членка трябва да бъде уреден само въз основа на националното законодателство на съответната държава-членка. За информация, държавите-членки могат да обявят кои лица следва да бъдат считани за техни граждани за целите на Общността, посредством декларация, която внасят в Председателството, и когато е необходимо, те могат да изменят тази декларация.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно част трета, дял III и VI от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията потвърждава, че за целите на прилагането на разпоредбите от настоящия договор, включени в част трета, дял III, глава 4 относно капитала и плащанията, както и на дял VI относно икономическата и парична политика, ще продължи да се прилага обичайната практика, в съответствие с която Съветът заседава в състав министри на икономиката и финансите, без да се накръняват разпоредбите на член 109й, параграфи 2 до 4 и на член 109к, параграф 2.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно част трета, дял VI от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията потвърждава, че председателят на Европейския съвет ще кани министрите на икономиката и финансите да участват в срещите на Европейския съвет, когато същият обсъжда въпроси, отнасящи се до Икономическия и паричен съюз.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно паричното сътрудничество с трети държави

Конференцията потвърждава, че Общността ще се стреми да допринесе за стабилните международни парични отношения. За тази цел Общността е готова да си сътрудничи с други европейски държави и с онези неевропейски държави, с които тя поддържа тесни икономически връзки.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно паричните отношения с Република Сан Марино, Ватикана и Княжество Монако

Конференцията приема, че съществуващите парични отношения между Италия и Сан Марино, и Ватикана, както и между Франция и Монако остават незасегнати от Договора за създаване на Европейската общност до въвеждането на екю, като единна валута на Общността. Общността се задължава да съдейства за предоговарянето във връзка със съществуващи разпоредби, доколкото те се налагат в резултат на въвеждането на екю като единна валута.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно член 73г от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията потвърждава, че правото на държавите-членки да прилагат релевантните разпоредби от тяхното данъчно законодателство, в съответствие с член 73г, параграф 1, а) от настоящия договор ще се прилага само по отношение на релевантните разпоредби, които съществуват в края на 1993 година. Тази декларация обаче се прилага само по отношение на движението на капитали между държави-членки и на плащания, извършвани между държави-членки.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно член 109 от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията подчертава, че използването на понятието "формални споразумения" в член 109, параграф 1 не е предназначено да създаде нова категория международни споразумения по смисъла на правото на Общността.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно част трета, дял XVI от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията счита, че с оглед нарастващата важност на запазването на природата на национално ниво, на ниво Общността и на международно равнище, Общността, при упражняване на своите правомощия в съответствие с разпоредбите на част трета, дял XVI отчита специфичните изисквания в тази област.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно членове 109, 130с и 130ш от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията счита, че разпоредбите на член 109, параграф 5, член 130с, параграф 4, алинея втора и член 130ш не засягат принципите, произтичащи от решението, прието от Съда по делото AETR.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно Директивата от 24 ноември 1988 г. (емисии)

Конференцията декларира, че промените в законодателството на Общността не могат да попречат на прилагането на дерогациите, предоставени на Испания и Португалия до 31 декември 1999 година, в съответствие с Директива на Съвета от 24 ноември 1988 година относно ограничаване на емисиите във въздуха на някои замърсители от големите заводи в процеса на изгаряне.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно Европейския фонд за развитие

Конференцията приема, че Европейският фонд за развитие ще продължи да бъде финансиран от национални вноски, в съответствие с текущите разпоредби.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз

Конференцията счита, че е важно да се поощри по-широкото участие на националните парламенти в дейностите на Европейския съюз.

За тази цел обменът на информация между националните парламенти и Европейския парламент трябва да бъде засилен. В този контекст правителствата на държавите-членки гарантират *inter alia*, че националните парламенти получават своевременно законодателните предложения на Комисията, за сведение и възможното им разглеждане.

Също така Конференцията счита, че е важно контактите между националните парламенти и Европейския парламент да бъдат засилени, в частност посредством предоставянето на подходящи взаимни улеснения и редовни срещи между депутатите, които проявяват интерес към един и същи проблем.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно конференцията на парламентите

Конференцията приканва Европейския парламент и националните парламенти да заседават, когато това е необходимо, като Конференция на парламентите (или "Заседания").

Конференцията на парламентите ще бъде консултирана по основни въпроси на Европейския съюз, без да се накърняват правомощията на Европейския парламент и правата на националните парламенти. Председателят на Европейския съвет и председателят на Комисията ще докладват на всяка сесия на Конференцията на парламентите относно положението в Съюза.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно броя на членовете на Комисията и на Европейския парламент

Конференцията приема, че държавите-членки ще разгледат въпросите, отнасящи се до броя на членовете на Комисията и броя на членовете на Европейския парламент не по-късно от края на 1992 година, с цел да постигнат споразумение, което би позволило създаването на необходимата правна основа за определяне на броя на членовете на Европейския парламент в подходящ срок преди изборите през 1994 година. Решенията трябва да бъдат взети *inter alia* в светлината на необходимостта от установяване на членския състав на Европейския парламент в разширената Общност.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно йерархията на актовете на Общността

Конференцията приема, че междуправителствената конференция, която трябва да бъде свикана през 1996 година ще разгледа до каква степен е възможно да се преразгледа класификацията на актовете на Общността, с цел да се създаде подходяща йерархия между различните категории актове.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно правото на достъп до информация

Конференцията счита, че прозрачността на процеса за вземане на решения укрепва демократичния характер на институциите и общественото доверие в администрацията.

Конференцията съответно препоръчва Комисията да внесе в Съвета не по-късно от 1993 година доклад относно мерките, които трябва да бъдат предприети за подобряване на достъпа на обществеността до информацията, която имат институциите.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно прогнозните разходи във връзка с предложения на Комисията

Конференцията отбелязва, че Комисията се задължава, като се основава на всякакви консултации, които счита за необходими и чрез укрепване на своята система за оценка на законодателството на Общността да взема предвид в своите предложения за актове разходите и ползите за органите на държавите-членки, както и за всички заинтересовани страни.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно прилагането на правото на Общността

1. Конференцията подчертава, че от основно значение за целостта и единството на процеса на изграждането на Европа е всяка държава-членка изцяло и точно да транспонира в своето национално законодателство директивите на Общността, адресирани до нея, в рамките на посочените от тях срокове.

Освен това Конференцията, като признава, че всяка държава-членка трябва сама да определи как най-добре могат да бъдат приложени разпоредбите на правото на Общността в рамките на нейните собствени специфични институции, правна система и други обстоятелства, но във всички случаи в съответствие с член 189 от Договора за създаване на Европейската общност, счита че от съществено значение за нормалното функциониране на Общността е, мерките, предприети от държавите-членки, да доведат до прилагането на правото на Общността със същата ефективност и строгост, както при прилагането на тяхното национално право.

2. Конференцията призовава Комисията да гарантира, при осъществяване на своите правомощия в съответствие с член 155 от настоящия договор, че държавите-членки изпълняват своите задължения. Тя отправя искане до Комисията да публикува периодично изчерпателен доклад до държавите-членки и Европейския парламент.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно оценка за въздействието върху околната среда на мерки на Общността

Конференцията отбелязва, че Комисията се задължава при създаването на своите предложения, и че държавите-членки се задължават при прилагането на тези предложения да се съобразяват напълно с тяхното въздействие върху околната среда, както и с принципа за устойчив растеж.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно Сметната палата

Конференцията подчертава особената важност, която отдава на задачата, възложена на Сметната палата, в съответствие с членове 188а, 188б, 188в и 206 от Договора за създаване на Европейската общност.

Тя настоява останалите институции на Общността да обсъдят, съвместно със Сметната палата всички подходящи начини за засилване на ефективността на нейната работа.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно Икономическия и социален комитет

Конференцията е съгласна, че Икономическият и социален комитет ще притежава същата независимост по отношение на своя бюджет и управлението на персонала, каквато и Сметната палата досега.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно сътрудничеството с благотворителни организации

Конференцията изтъква необходимостта, при осъществяване на целите на член 117 от Договора за създаване на Европейската общност, от сътрудничество с благотворителните асоциации и фондации, като институции, отговорни за заведения и услуги, свързани със социалното благосъстояние.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно защитата на животните

Конференцията призовава Европейския парламент, Съвета и Комисията, а също така и държавите-членки, когато изработват и осъществяват законодателството на Общността във връзка с общата селскостопанска политика, транспорта, вътрешния пазар и научните изследвания, да отчитат изискванията за хуманно отношение към животните.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно представителството на интересите на отвъдморските страни и територии, посочени в член 227, параграфи 3 и 5, а) и б) от Договора за създаване на Европейската общност

Конференцията, като отбелязва, че при изключителни обстоятелства могат да възникнат различия между интересите на Съюза и онези отвъдморски страни и територии, които са посочени в член 227, параграфи 3 и 5, а) и б) е съгласна, че Съветът ще се стреми да постигне разрешение, което да е в съответствие с позицията Съюза. Но в случай, че това се окаже невъзможно, Конференцията е съгласна, че заинтересованата държава-членка може да действа самостоятелно, в интерес на споменатите отвъдморски държави на територии, без да се накърняват интересите на Общността. Заинтересованата държава-членка ще уведомява Комисията и Съвета, когато е възможно да настъпи различие в интересите, и когато самостоятелното действие изглежда неизбежно, като изрично изясни, че тя действа в интерес на отвъдморската територия, спомената по-горе.

Тази декларация също се прилага за Макао и Източен Тимур.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно най-отдалечените региони на Общността

Конференцията признава, че най-отдалечените региони на Общността (Френските отвъдморски департаменти, Азорските острови и остров Мадейра, както и Канарските острови) страдат от основна структурна изостаналост, която се подсилва от няколко характеристики (отдалеченост, островен характер, незначителност по размер, трудна топография и климатични условия, икономическа зависимост само от няколко продукта), чието постоянно наличие и съчетаване силно ограничават тяхното икономическо и социално развитие.

Тя счита, че макар и разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност и вторичното законодателство да се прилагат автоматично по отношение на най-отдалечените региони, е възможно да се предприемат специални мерки за тяхното подпомагане, доколкото и докато съществува обективна необходимост да бъдат предприемани такива мерки, с оглед икономическото и социалното развитие на тези региони. Тези мерки трябва да имат за своя цел както осъществяването на вътрешен пазар, така и отчитането на реалността в тези региони, за да се даде възможност на най-отдалечените региони да постигнат средното ниво на социално и икономическо развитие на Общността.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно гласуването при общата външна политика и политика на сигурност

Конференцията приема, че що се отнася до решенията на Съвета, които изискват единодушие, държавите-членки, доколкото това е възможно, ще избягват да пречат на приемането на решение с единодушие, когато в подкрепа на това решение съществува квалифицирано мнозинство.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно практическите мерки при общата външна политика и политика на сигурност

Конференцията приема разделението на работата между Политическия комитет и Комитета на постоянните представители да бъде преразгледано на по-късен етап, както и практическите мерки за обединяването на Секретариата на Политическото сътрудничество с Генералния секретариат на Съвета, както и за сътрудничеството между последния и Комисията.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно използването на езици при общата външна политика и политика на сигурност

Конференцията приема, че използването на езиците ще се осъществява в съответствие с правилата на Европейските общности.

При комуникациите на COREU текущата практика на Европейското политическо сътрудничество засега ще служи като ръководна насока.

Всички текстове в областта на общата външна политика и политика на сигурност, които се внасят или се приемат на заседанията на Европейския съвет и на Съвета, а също така и всички текстове, които трябва да бъдат публикувани незабавно и едновременно се превеждат на всички официални езици на Общността.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно Западноевропейския съюз

Конференцията приема за сведение следните декларации:

I. Декларация от Белгия, Германия, Испания, Франция, Италия, Люксембург и Нидерландия, Португалия и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, които са членки на Западноевропейския съюз и едновременно с това са членки на Европейския съюз относно ролята на Западноевропейския съюз и неговите отношения с Европейския съюз и с Атлантическия съюз

Въведение

1. Държавите-членки на ЗЕС са съгласни, че съществува необходимост за развитие на действителна европейска идентичност, що се отнася до отбраната и сигурността, както и на по-голяма отговорност на Европа по отбранителните въпроси. Идентичността ще бъде постигната посредством постепенен процес, обхващащ последователни фази. ЗЕС ще формира неделима част от процеса на развитие на Европейския съюз и ще увеличава своя принос за солидарността в рамките на Атлантическия съюз. Държавите-членки на ЗЕС са съгласни да засилят ролята на ЗЕС в рамките на по-дългосрочна перспектива за обща отбранителна политика в рамките на Европейския съюз, която с течение на времето ще доведе до обща отбрана, която политика е съвместима с политиката на Атлантическия съюз.

2. ЗЕС ще се развива като отбранителен компонент на Европейския съюз и като средство за укрепване на европейския стълб на Атлантическия съюз. За тази цел той ще формулира обща европейска отбранителна

политика и ще осъществява конкретното ѝ прилагане посредством по-нататъшно усъвършенстване на неговата собствена оперативна функция.

Държавите-членки на ЗЕС вземат под внимание член Й.4 от Договора за Европейския съюз, отнасящ се до общата външна политика и политика на сигурност, който гласи следното:

"1. Общата външна политика и политика на сигурност включва всички въпроси, които се отнасят до сигурността на Съюза, включително и възможното формиране на обща отбранителна политика, която с течение на времето може да доведе до обща отбрана.

2. Съюзът изисква от Западноевропейския съюз (ЗЕС), който е неделима част от развитието на Съюза, да разработи и осъществи решения и действия на Съюза, които имат отбранителен аспект. Съгласувано с институциите на ЗЕС, Съветът приема необходимите практически мерки.

3. По отношение на проблемите, имащи отбранителни аспекти, засегнати в този член, не могат да се прилагат процедурите, предвидени в член Й.3.

4. Политиката на Съюза в съответствие с този член не засяга специфичния характер на отбранителната политика и на политиката за сигурност на някои държави-членки и се съобразява със задълженията на някои държави-членки, произтичащи от Северноатлантическия договор и е съвместима с общата отбранителна политика и политика на сигурност, установена в рамките на този механизъм.

5. Разпоредбите на този член не изключват развитието на по-тясно сътрудничество между две или повече от държавите-членки на двустранно ниво, в рамките на ЗЕС и на Атлантическия съюз, при условие, че това сътрудничество не противоречи или не е пречка за предвиденото в този дял.

6. С цел по-нататъшното осъществяване на целите на настоящия договор, и като се има предвид 1998 година в контекста на член 12 то Брюкселския договор, разпоредбите на този член могат да бъдат изменени, в съответствие с предвиденото в член Н, параграф 2, въз основа на доклад, който трябва да бъде представен от Съвета на Европейския съвет през 1996 година, и който трябва да включва оценка на осъществения напредък и на натрупания дотогава опит."

А. Отношения на ЗЕС с Европейския съюз

3. Целта е ЗЕС поетапно да се превърне в отбранителен компонент на Европейския съюз. За тази цел ЗЕС е готов, по искане на Европейския съюз да разработва и прилага решения и действия на Съюза, които имат отбранителни аспекти.

За тази цел, ЗЕС ще предприеме следните мерки, които ще осъществява в тясно работно сътрудничество със Съюза:

- в зависимост от конкретния случай синхронизиране на датите и местата на срещите и хармонизиране на методите за работа;

- създаване на тясно сътрудничество между Съвета и Генералния секретариат на ЗЕС, от една страна, и между Съвета и Съюза на Генералния секретариат на Съвета, от друга;

- обсъждане на хармонизирането на последователността и продължителността на съответните Председателства;

- предприемане на съответните мерки, за да се гарантира, че Комисията на Европейските общности е редовно информирана и в зависимост от конкретния случай, консултирана във връзка с дейностите на ЗЕС, в съответствие с ролята на Комисията в общата външна политика и политика на сигурност, определена от Договора за Европейския съюз;

- поощряване на по-тясно сътрудничество между Парламентарната асамблея на ЗЕС и Европейския парламент.

Съветът на ЗЕС, съгласувано с компетентните органи на Европейския съюз предприема необходимите практически мерки.

Б. Отношения на ЗЕС с Атлантическия съюз

4. Целта е ЗЕС да се развие като средство за укрепване на европейския стълб на Атлантическия съюз. ЗЕС е готов да развива по-нататъшни тесни функционални връзки между ЗЕС и Атлантическия съюз и да засилва ролята, отговорностите и приноса на държавите-членки на ЗЕС в Атлантическия съюз. Това ще бъде осъществено на основата на необходимата откритост и взаимно допълване между очертаващата се европейска идентичност в областта на сигурността и отбраната и Съюза. ЗЕС ще действа в съответствие с позициите, приети от Атлантическия съюз.

- Държавите-членки на ЗЕС ще засилят своята координация по въпроси на Атлантическия съюз, които представляват общ интерес с важно значение, с цел да представят общи позиции, съгласувани в ЗЕС, в процеса на консултации в рамките на Съюза, който ще остане основен форум за консултации между неговите членове и място за постигане на споразумение, което поражда задължения за съюзниците по Северноатлантическия договор във връзка с политиките на сигурността и отбраната.

- Когато е необходимо датите и местата на срещите трябва да бъдат синхронизирани и методите за работа хармонизирани.

- Ще бъде създадено тясно сътрудничество между Генералните секретариати на ЗЕС и НАТО.

В. Оперативна функция на ЗЕС

5. Оперативната функция на ЗЕС ще бъде засилена чрез разглеждане и определяне на подходящи мисии, структури и средства, в частност обхващащи:

- звено за планиране в ЗЕС;
  - по-тясно военно сътрудничество, в допълнение към това в Атлантическия съюз, в частност в областите на логистиката, транспорта, обучението и стратегическия контрол;
  - срещи на началниците на генералните щабове в ЗЕС;
  - военни части, отговорни пред ЗЕС;
- Други предложения, които ще бъдат проучвани по-нататък, включително:
- подобряване на сътрудничеството в областта на въоръженията, с цел създаването на Европейска агенция по въоръженията;
  - трансформиране на Института на ЗЕС в Европейска академия за сигурност и отбрана. Мерките, насочени към осигуряване на по-голяма оперативна функция на ЗЕС ще бъдат напълно съвместими с мерките във военната област, които са необходими за осигуряването на колективната отбрана на всички съюзници.

Г. Други мерки

6. Като резултат от предприемането на мерките, посочени по-горе, и с цел да се улесни засилването на ролята на ЗЕС, седалището на Съвета и на Генералния секретариат на ЗЕС ще бъде преместено в Брюксел.

7. Представителството в Съвета на ЗЕС трябва да бъде такова, че да даде възможност на Съвета да осъществява непрекъснато своите функции, в съответствие с член 8 от измененния Брюкселски договор. Държавите-членки могат да изберат въвеждането на двойна формула, състояща се от участие на техните представители и в Атлантическия, и в Европейския съюз.

8. ЗЕС отбелязва, че в съответствие с разпоредбите на член Й.4, параграф 6 от Договора за Европейския съюз, отнасящи се до общата външна политика и политика на сигурност, Съюзът ще вземе решение за преразглеждане на разпоредбите на този член с цел по-нататъшното осъществяване на целта, която трябва да бъде определена в съответствие със споменатата процедура. ЗЕС ще разгледа още веднъж тези разпоредби през 1996 година. Това преразглеждане ще отчита осъществения напредък и натрупания опит, и ще разшири отношенията между ЗЕС и Атлантическия съюз.

II. Декларация от Белгия, Германия, Испания, Франция, Италия, Люксембург, Нидерландия, Португалия и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, които са членове на Западноевропейския съюз:

"Държавите-членки на ЗЕС приветстват развитието на европейска идентичност в областта на отбраната и сигурността. Те са решени, като вземат предвид ролята на ЗЕС като отбранителен компонент на Европейския съюз и като средство за укрепване на европейския стълб на Атлантическия съюз да поставят отношенията между ЗЕС и останалите европейски държави на нова основа с оглед стабилността и сигурността на Европа. В този дух те предлагат следното:

Държавите, които са членки на Европейския съюз, се поканват да се присъединят към ЗЕС, при условия, които трябва да бъдат договорени в съответствие с член 11 от измененния Брюкселски договор, или да станат наблюдатели по него. Едновременно с това останалите европейски държави-членки на НАТО, се поканват да станат асоциирани членове на ЗЕС, по начин който би им дал възможност за цялостно участие в дейностите на ЗЕС.

Държавите-членки на ЗЕС предполагат, че договорите и споразуменията, съответстващи на споменатите по-горе предложения ще бъдат сключени преди 31 декември 1992 година."

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно правото на убежище

1. Конференцията приема, че в контекста на процедурите, предвидени в членове К.1 и К.3 от разпоредбите за сътрудничество в областта на правосъдието и на вътрешните работи, Съветът ще счита като приоритетни всички въпроси, отнасящи се до политиката на държавите-членки във връзка с правото на убежище, с цел към началото на 1993 година да бъде предприето общо действие за хармонизиране на някои аспекти от тях, в светлината на работната програма и графика, съдържащ се в доклада относно правото на убежище, изготвен по искане на Европейския съвет в Люксембург от 28 и 29 юни 1991 година.

2. В тази връзка също така, до края на 1993 година Съветът, въз основа на доклад, ще обсъди възможността за прилагането на член К.9 по отношение на тези проблеми.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно полицейското сътрудничество

Конференцията потвърждава съгласието на държавите-членки относно целите, съдържащи се в предложенията на германската делегация на срещата на Европейския съвет в Люксембург от 28 и 29 юни 1991 година.

Засега държавите-членки са съгласни да разгледат като приоритетни предложенията, които са им били изпратени въз основа на работната програма и графика, съгласуван в доклада, съставен по искане на Европейския съвет в Люксембург, и са готови да предвидят приемането на практически мерки в области като тези, които са предложени от германската делегация, отнасящи се до следните функции при обмена на информация и опит:

- подкрепа на националните следствени служби и органите за сигурност, в частност при координирането на разследването и операциите по претърсване;
- създаване на база данни;
- централизиран анализ и оценка на информацията, с цел да се обобщи положението и да се определят подходите за разследване;
- събиране и анализ на националните превантивни програми за изпращане на държавите-членки и за създаване на европейски стратегии във връзка с превантивната дейност;
- мерки, отнасящи се до по-нататъшното обучение, научните изследвания, криминалистиката и службите за съдимост.

Държавите-членки са съгласни да обсъдят въз основа на доклад най-късно през 1994 година, дали обхватът на това сътрудничество трябва да бъде разширен.

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно споровете между Европейската централна банка и Европейския паричен институт и техните служители

Конференцията счита, че е подходящо Първоинстанционният съд да разглежда този вид дела, в съответствие с член 168а от Договора за създаване на Европейската общност. Ето защо Конференцията приканва институциите да изменят съответно релевантните разпоредби.

На 1 май 1992 г. в Гимараеш (Португалия) Високодоговарящите страни по Договора за Европейския съюз приеха следната декларация:

ДЕКЛАРАЦИЯ

на високодоговарящите се страни по Договора за Европейския съюз

Високодоговарящите се страни по Договора за Европейски съюз, подписан в Маастрихт на седмия ден от месец февруари 1992 г.,

Като взеха под внимание условията на Протокол № 17 от въпросния Договор за Европейския съюз, който е приложен към настоящия договор и към Договорите за създаване на Европейските общности,

Дават следното юридическо тълкуване:

Тяхното намерение беше и е настоящият протокол да не ограничава свободата на пътуване между държавите-членки или, в съответствие с условията, които могат да бъдат предвидени, съгласно общностното право, от ирландското законодателство, в Ирландия да се получава или предоставя информация, свързана със законно предоставените услуги в държавите-членки.

Същевременно, Високодоговарящите се страни тържествено декларират, че в случай на бъдещо конституционно изменение в Ирландия, засягащо предмета на член 40.3.3 от Конституцията на Ирландия, което не влиза в противоречие с изразеното по-горе намерение на Високодоговарящите се страни, те, след влизане в сила на Договора за Европейския съюз, няма да се противопоставят на изменение на гореспоменатия протокол, така че да разширят неговото прилагане по отношение на такова конституционно изменение, каквото Ирландия поиска.

Съставено в Маастрихт на седмия ден от месец февруари хиляда деветстотин деветдесет и втора година.

(Следват подписите на упълномощените представители).